

KEVSER SÛRESİ

Rahman, Rahim Allah'ın Adıyla
Şüphesiz biz, sana Kevser'i verdik.
Şu hâlde Rabbin için namaz kıl ve tekbir
alırken, namazda ellerini boğazına kadar kaldır.
Doğrusu asıl soyu kesik olan, sana kin duyandır.

Hz. Peygamber ve Ehlibeyt'inden

GAYBÎ HABERLER

Üstad Alırıza Ricalî

Çeviri:

Ferman Kızmaz

KEVSER

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

Kevser Yayınları: 83

Son Okur:

Kevser

Mütercimim Email Adresi:

fermankizmaz@hotmail.com

Mizanpaj:

Kevser

Kapak Tasarım:

Ramazan Erkut

Baskı:

Er Matbaacılık

1. Baskı: Ekim / 2005

ISBN 975-6640-55-3

İsteme Adresi:

Kevser Yayınları
Horhor Cad. No: 78/3 Fatih – İstanbul

Tel: (0212) 534 35 28

Fax: (0212) 631 36 01

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

İÇİNDEKİLER

Giriş	15
Gayb Nedir?.....	19
Gayb İlmi Yalnızca Allah'a mı Mahsustur?.....	19
Kur'ân'da Gayb İlmi.....	20
İrfanî Mukaddime	27

1. Bölüm

Hz. Resulullah'tan (s.a.a) Gaybî Haberler

Hz. Peygamber'in Kısaca Biyografisi.....	29
Gelecektekten Haber Vermesi.....	30
Hz. Peygamber'in Yaşam Süresi	30
Hz. Fatıma'nın Musibetleri ve Vefatı	31
Masum İmamların İsim ve Sayılarından Haber Vermesi	32
Ehlibeyt'in Musibetlerinden Haber Vermesi	33
Hz. Ali'nin Vasiliği ve Aişe İle Savaşından Haber Vermesi	35
Hz. Ali'ye Karşı Halkın Vefasızlıklarından Haber Vermesi.....	35
Nakisiyn, Marikiyn ve Kasitiyn'den Haber Vermesi.....	36
İmam Ali'nin Şahadetinden Haber Vermesi.....	37
İmam Hasan'ın Barışından Haber Vermesi	37
İmam Hüseyin'in Şahadetinden Haber Vermesi.....	37
İmam Hüseyin'in Mahşerde Başsız Haşrolacağı	38
İmam Zeynelabidin'den Haber Vermesi.....	38

6 • Gaybî Haberler

İmam Muhammed Bâkır'dan Haber Vermesi.....	39
İmam Rıza'nın Şahadetinden Haber Vermesi.....	39
İmam Mehdi'den Haber Vermesi	40
Masum İmamların Mezarları.....	40
Ammar-i Yasir'in Şahadetini Haber Vermesi.....	40
Ebuzer-i Gıfari'nin Sürgün Edileceğini Haber Vermesi.....	41
Üveys-i Karani'den Haber Vermesi.....	41
Mute Savaşı ve Cafer Tayyar'ın Şahadetinden Haber Vermesi.....	42
İslâm Fetihlerinden Haber Vermesi.....	43
Ahir Zaman Müminlerinden Haber Vermesi	43
Meyssem-i Tammar	44
Şeytanın Şüpheye Düşürmesinden Haber Vermesi.....	44
Zübeyr'in Geleceğinden Haber Vermesi	45
Ebu Süfyan'ın Kalbinde Olanı Haber Vermesi.....	45

2. Bölüm

Hz. Fatımatü'z-Zehra'dan (a.s) Gaybî Haberler

Hz. Fatıma'nın Kısaca Biyografisi.....	47
Hz. Fatıma'nın İlmî Derecesi.....	48
Şahadet Zamanını Haber Vermesi.....	48
Ömrünün Son Anlarından Haber Vermesi	48
İmam Hüseyin'in Şahadetinden Haber Vermesi.....	49
Gelecekteki Acı Olaylardan Haberdar Olması	49

3. Bölüm

İmam Ali b. Ebu Talip'ten (a.s) Gaybî Haberler

Hz. Ali'nin Kısaca Biyografisi.....	51
Nehrevan Savaşı.....	52
Basra'nın Su Altında Kalacağını Haber Vermesi	53

Amr İbn Hamık'ın Ölümünden Haber Vermesi.....	53
Haccac'ın Haberi	54
Meyssem-i Temmar'ın Şahadetini Haber Vermesi	55
Ruşeyd Hacerî'nin Şahadetini Haber Vermesi	57
Selman'ın Ölümünden Haber Vermesi.....	58
Kumeyl İbn Ziyad'ın Şahadetini Haber Vermesi.....	59
Kamber'in Şahadetini Haber Vermesi.....	59
Berâ b. Azib'in Eseflenmesi	60
İmam Hüseyin'in Katledileceği Yerden Haber Vermesi	61
İmam Hüseyin'in Şahadetini Haber Vermesi	61
Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin'in Şahadetlerinden Haber Vermesi.....	61
Hz. Ebu'l-Fazlı'l-Abbas'ın Şahadetini Haber Vermesi.....	62
İmam Seccad'ın Doğumundan Haber Vermesi.....	63
İmam Rıza'nın Şahadet ve Defin Yerini Haber Vermesi.....	63
Mehdi-yi Mev'ud'dan Haber Vermesi	64
Sorulan Her Soruya Cevap.....	65
Kendi Şahadetinden ve Katilinden Haber Vermesi.....	65
Zi's-Sedye'nin Ölüm Haberi	67
Tatar ve Moğol Irklarından Haber Vermesi.....	68

4. Bölüm

İmam Hasan b. Ali'den (a.s) Gaybî Haberler

İmam Hasan'ın Kısaca Biyografisi.....	69
İmam Hasan'ın Kendi Geleceğinden Haber Vermesi.....	70
İlâç Satan Zenci.....	70
İmam Hüseyin'in İmam Hasan'a Ağlaması	71
Kendi Şahadetinden Haber Vermesi	72
Kufelilerin Vefasızlığından Haber Vermesi.....	73
Aişe'nin Kalbinden Haber Vermesi.....	74

Osman'ın Katledileceği Haberi.....	75
Ubeydullah b. Ömer'in Katledilme Haberi.....	75
Muaviye'nin Gizli Ajanı	75
Mehdi-yi Mev'ud'dan Haber Vermesi	76

5. Bölüm

İmam Hüseyin b. Ali'den (a.s) Gaybî Haberler

İmam Hüseyin'in Kısaca Biyografisi.....	77
İmam Hüseyin Neden Medine'yi Terk etti?.....	78
Hırsızları Tanıtması.....	79
Ömer İbn Sa'd'ın Geleceğinden Haber Vermesi.....	80
Kerbela'ya Vardığında Buyurduğu Söz.....	80
İmam Hüseyin'in Şahadete Yakini	81
Şahadet Gecesi	81
Başının Yezid'e Götürülmesi.....	82
Hz. Hüseyin'in İlmî, Hz. Peygamber'in İlmidir	82
Ömer İbn Sa'd'ın Ölümünden Haber Vermesi.....	83
Evlenme Hususunda İstişare	83
İmam Hüseyin'in Hz. Yahya'yı Anması	84
Hz. Mehdi'den Haber Vermesi	84

6. Bölüm

İmam Zeynelabidin'den (a.s) Gaybî Haberler

İmam Zeynelabidin'in Kısaca Biyografisi.....	87
Bereketli İki Parça Ekmek.....	88
Cin Çarpmış Bir Kız.....	89
Cafer-i Kezzab'dan Haber Vermesi.....	90
Ömer İbn Abdulaziz.....	91

Hız. Peygamber'in Kılıcı	91
İmam Muhammed Bâkır'ın İlmi Neşretme Zamanı.....	92
Zeyd'in Şahadet Haberi	92
İmam Hüseyin'in Hareminden Haber Vermesi.....	93
Muhtar'ın Kıyamından Haber Vermesi	93
Abdülmelik'e Mektup.....	94
Kendi Şahadetinden Haber Vermesi	95
İmam ve Münecim.....	96
İmam Mehdi'den Haber Vermesi	97

7. Bölüm

İmam Muhammed Bâkır'dan (a.s) Gaybî Haberler

İmam Muhammed Bâkır'ın Kısaca Biyografisi.....	99
İmam Musa Kâzım'ın Annesi Hamide	100
Hız. Ali'nin Eşi Hule Hakkındaki Sorudan Haber Vermesi	101
Mansur Devanîki'nin Hükümetinden Haber Vermesi	102
Ömer b. Abdulaziz'in Ölümünden Haber Vermesi.....	104
Cabir-i Cu'fi'nin İmam'ın Emriyle Kendini Deliliğe Vurması.....	104
Cabir b. Abdullah Ensarî'nin Ölümünden Haber Vermesi	105
Binek Üzerinde Namaz Nasıl Kılınır?.....	106
İmam'ın Özellikleri Nelerdir?.....	106
Abbasoğulları'ndan Haber Vermesi.....	107
Hamza Tayyar'ın Niyetinden Haber Vermesi.....	107
Hişam b. Abdülmelik'in Evinin Akıbetinden Haber Vermesi	108
İmam Muhammed Bâkır'ın Ateşe Girmesi.....	109
İmam Rıza'nın Şahadetinden Haber Vermesi.....	110
Kendi Şahadetinden Haber Vermesi	111
Mehdi-yi Mev'ud'dan Haber Vermesi	111

8. Bölüm

İmam Cafer Sâdık'tan (a.s) Gaybî Haberler

İmam Cafer Sadık'ın Kısaca Biyografisi	113
İbn Ebi'l-Avca'nın Şüphesinden Haber Vermesi	114
Ebu Hamza Sumali'nin Ölümünden Haber Vermesi	114
Hız. Masume'den Haber Vermesi.....	115
İslâm, İmandan Öncedir	115
Niçin ve Nasıl Şii Olduk?.....	116
Cafer b. Abdullah Hamedani'nin Ölümünden Haber Vermesi	118
İmam Cafer Sadık'ın Katledilme Şayiası.....	119
İmam Rıza'nın Şahadetini Haber Vermesi	119
Akrabalarla İyi İlişkinin Önemi	120
İmam Musa Kâzım'ın Şahadetini Haber Vermesi	120
Benî Ümeyye Hükümetinin Çöküşünü Haber Vermesi	121
Hız. Ali'nin Hız. Peygamber'i Omzuna Alamamasının Sebebi	121
İmam'ı Allah Bilen Şahıs.....	122
Annene Karşı Sert Olma.....	122
Ebu Müslim Horasanî'nin Hükümeti.....	123
Kur'ân'la Meydan Okuma.....	123
Vakıfiye Firkasından Haber Vermesi.....	124
Hız. Mehdi'den Haber Vermesi.....	125

9. Bölüm

İmam Musa Kâzım'dan (a.s) Gaybî Haberler

İmam Musa Kâzım'ın Kısaca Biyografisi.....	127
Şahane Elbise	128
Abdestte İhtilâf.....	129
Fah Sahibinin Şahadetini Haber Vermesi.....	131
İyiliğin Ömrü Uzatması.....	131

İshak İbn Ammar'ın Ölümünden Haber Vermesi.....	132
İmam ve Şakik-i Belhî.....	133
Sahibinin Rızâ Olmadığı Malın Geri Çevrilmesi.....	135
Allah'ın Kötü Adamın Hakkından Gelmesi.....	135
Ali İbn Musa'nın Şahadetini Haber Vermesi.....	135
Mufazzal'ın Ölümünü Haber Vermesi.....	135
Şeytanı Kendinden Uzaklaştır.....	136
İmam Musa Kâzım'a Karşı Suikast.....	137
Kendi Şahadetini Haber Vermesi.....	138
Hız. Mehdi'den Haber Vermesi.....	141

10. Bölüm

İmam Ali Rıza'dan (a.s) Gaybî Haberler

İmam Rıza'nın Kısaca Biyografisi.....	143
Dinlerin En Üstününe Hidayet.....	143
Fazl Zü'r-Riyaseteyn'in Katledilme Haberi.....	144
İmam Rıza'yı Ziyaret Etmenin Sevabı.....	145
Tus, Cennet Bahçelerinden Bir Bahçedir.....	145
Hastanın İyileşmesi ve Ona Ağlayanın Öleceği Haberi.....	146
Reyyan b. Salt'ın Niyetinden Haber Vermesi.....	147
Me'mun'un Neticesiz Komplosu.....	147
Kum Şiîleri ve İmam Rıza'yı Ziyaretleri.....	149
Şahadetiyle İlgili Haberi.....	150
Veşş'a'nın Vakıfîlik İnancından Dönmesi.....	151
Kabrinin Harun'un Kabri Yanında Olması Haberi.....	152
Ey İbn-i Cehm Aldanma!.....	152
Di'bil-i Huzaî'nin Şiirini Tamamlaması.....	153
İmam'ın Bütün Dilleri Bilmesi, Geçmişten ve Gelecekten Haberdar Olması.....	154

Hız. Peygamber'in Kılıcı	156
Haricîlerden Bir Kişi	156
İmam Mehdi'den Haber Vermesi	157

11. Bölüm

İmam Muhammed Taki'den (a.s) Gaybî Haberler

İmam Muhammed Taki'nin Kısaca Biyografisi	159
İmam Kimdir?	159
İmam Cevad'la Me'mun Arasında Geçen Soru ve Cevap.....	160
Ümmü'l-Hasan'ın Ölümünü Haber Vermesi.....	161
İsimsiz Mektuplar.....	161
Bizim Kâim'imiz Mehdi'dir.....	162
Şahadetini Haber Vermesi.....	162
Ömrünün Son Yılı	163
Allah'ın Hücceti.....	163
Ebu Yezid-i Bestamî İle Mülakat.....	164
İmam Hadi'nin İmametini Haber Vermesi	166
Hüseyin Mekkarî'nin Kalbinden Haber Vermesi	166
İshak'ın Oğlundan Haber Vermesi	166

12. Bölüm

İmam Ali Naki'den (a.s) Gaybî Haberler

İmam Ali Naki'nin Kısaca Biyografisi	169
Vasık'ın Ölümünden Haber Vermesi.....	170
Muhammed İbn Ferec'in Esareti ve Özgürlüğü.....	170
İmam Hadi'nin Kardeşi Musa.....	171
Cafer-i Kezzab'dan Haber Vermesi.....	172
Hız. Kaim'in Annesi	172
Kırık Mücevher	175

Şişe Üzerine Secde	176
Babasının Şahadetinden Haber Vermesi	176
İmam'ın Hakkı	176
Hıristiyan Baba ve Müslüman Oğul	178
Mütevekkil'in Ölümünden Haber Vermesi	180
Ordu Komutanının Ölümünden Haber Vermesi	180
Yirmi beş Hurma Tanesi	181
Mütevekkil'in Katledilmesinden Haber Vermesi	181
Hz. Mehdi'den Haber Vermesi	182

13. Bölüm

İmam Hasan Askerî'den (a.s) Gaybî Haberler

İmam Hasan Askerî'nin Kısaca Biyografisi	183
Yaratıkları Yaratmadan Önce Allah'ın Onlarla İlgili Bilgisi	184
Şirk'in Gizliliği	184
İmam'ın Bütün Dilleri Bilmesi	185
Hz. Mehdi'nin Doğum Haberi	185
Hz. Mehdi Hakkında Soru	187
İmam Hasan Askerî'nin Elbisesi	188
İmam Kendi Şahadetinden Haber Veriyor	188
Şahadetinden Sonraki Olaylardan Haber Vermesi	189
İmamları Tanımak, Allah'ı Tanımaktır	189
Mu'taz'ın Hilâfetten Azledilmesini Haber Vermesi	190
Muhtedi Abbasî'nin Ölümünü Haber Vermesi	190
Velice'nin Anlamı	191
Cennet Kapılarından Bir Kapı	191
Ayetin Ayetle Tefsiri	192
Rahibin Yağmur Talebi İçin Yaptığı Hile	192
İsa B. Subeyh'in Yaşından Haber Vermesi	193

Yalancı Sail (Dilenci).....	194
Neden Kadınlar Erkeklerin Yarıısı Kadar Miras Alıyorlar?.....	195
"Zalim'un Li-Nefsih" Ayetindeki Zalimden Maksat Kimdir?	195

14. Bölüm

İmam Mehdi'den (a.s) Gaybî Haberler

İmam Mehdi'nin Kısaca Biyografisi.....	197
İmam Hasan Askerî'nin Vasisi Kimdir?	197
Hediyeleri Kimlerin Gönderdiğinden Haber Vermesi.....	198
İmam Hakkı.....	198
İmam İçin İsticarî Hacc	199
Muhammed İbn Mehziyar	200
Ebu Said Ganim-i Hindî.....	200
Amca Oğullarının Hakkını Eda Et	201
Komplodan Haber Vermesi.....	202
Muhammed İbn İsmail'in Ölümünü Haber Vermesi	203
İbn Kavleveyh'in Ölümünü Haber Vermesi	203
Amr İbn Avf'ın Ölümünü Haber Vermesi.....	205
Şifa Bulduktan Sonra Ölüm	205
Kaynakça	207

GİRİŞ

Ehlibeyt Ekolü'ne göre, masum imam, halkın en âlimi olmalı, şeriatı herkesten daha iyi bilmeli ve zamanının en bilgili insanı olmalıdır. Ondan daha üstün bir insan olmamalıdır. İmamların böylesine derin bilgilerinin kaynağı ve bunları nasıl elde ettikleri hususunda Ehlibeyt Ekolü'ne mensup âlimler şöyle demişlerdir: İmamlar, bu ilimlerini üç yoldan elde etmektedirler:

Birinci kaynak: Kur'ân-ı Kerim'den elde edilen bilgilerdir. İmam Cafer Sadık (a.s) konuyla ilgili olarak şöyle buyurmuştur:

Halk arasında ihtilâfa sebep olan bütün konuların aslı ve kökü Allah'ın kitabındadır, ancak halk bunları algılayamıyor.¹

Müminlerin Emiri Hz. Ali (a.s) de şöyle buyurmuştur:

Kur'ân'ı konuşurun, ama Kur'ân size konuşmaz. Ben size ondan haber verebilirim. Geçmiş ve geleceğin ilmi bu semavî kitapta mevcuttur. Sizinle ilgili hükümler, ihtiyaç duyduğunuz konular ve üzerinde ihtilâfa düştüğünüz konuların tefsiri bu kitapta mevcuttur. Eğer benden soracak olsanız, size öğretirim.²

Âl-i Sam'ın kölesi Abdüla'la şöyle diyor: İmam Cafer Sâdık'ın (a.s) şöyle buyurduğunu duydum:

Allah'a andolsun ki, ben Allah'ın kitabını başından

1- Usul-i Kâfi, c.1, s.605

2- Usul-i Kâfi, c.1, s.61

sonuna kadar, elimin içi gibi biliyorum. Gök, yer, geçmiş ve geleceğin haberleri bu semavi kitapta mevcuttur. Yüce Allah şöyle buyuruyor: "...ve biz sana her şeyi beyan eden kitabı indirdik."¹

İkinci kaynak: Allah Resulü'nün sözlerinden ve ondan sırayla Ehlibeyt İmamları'na miras kalan sahifelerden elde edilen bilgilerdir. Hz. Peygamber (s.a.a), Ali'ye (a.s) şöyle buyuruyor:

Ya Ali! Allah, seni kendime yakınlaştırmamı ve ilmimi -onu koruyasın diye- sana öğretmemi emretmiştir.

Sonra şu ayet nazil oldu: "...**Ve belleyici kulaklar bellesin diye...**" Bunun üzerine Ali'ye (a.s) şöyle buyurdu: "*O belleyici kulaktan maksat sensin.*"²

Hz. Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:

Göğsümde öyle ilimler gizlidir ki, eğer sizlere açıp söylesem, derin bir kuyunun dibinde hareket eden ip gibi titreşip durursunuz.³

Gerçi Emirü'l-Müminin Ali (a.s) "Belleyici kulak" idi ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) sözlerini yazmaya da ihtiyacı yoktu. Ancak Hz. Resul (s.a.a) kendinden sonraki imamlara miras kalsın diye, ona yazmasını buyurdular.

Üçüncü kaynak: Gayb âlemi ile irtibat ve ilham yoluyla elde edilen bilgilerdir. İmam Musa Kâzım (a.s) şöyle buyurmuştur:

Bizim ilmimiz, geçmiş, gelecek ve şimdiki zamana ait ilimler olmak üzere üç kısımdır. Geçmiş ilimler bize tefsir olunmuştur, gelecekle ilgili ilimler bizim için yazılmıştır ve şimdiki zamana ait ilimler ise bizim kalp ve kulaklarımıza ilham olunmaktadır. İlimlerimizin en

1- Usul-i Kâfi, c.1, s.229

2- El-Mizan Tefsiri, c.19, s.396

3- Nehcü'l-Belâğa, 5. Hutbe. s.57

üstünü bu çeşit ilimlerdir. Ama nübüvvet, Hz. Muhammed'den (s.a.a) sonra artık sona ermiştir.¹

Haris b. Muğiyre şöyle diyor: İmam Cafer Sadık'a (a.s.); "Sizin ilminiz hangi yolla hâsıl oluyor?" diye sorduğumda şöyle buyurdu: "*Allah Resulü (s.a.a) ve Ali'den (a.s) miras olarak bize yetişmiştir.*"

Dedim ki: "Biz, sizin kalbinize ilka ve kulaklarınıza ilham olduğunu duymuşuz."

Buyurdu ki: "*Veya bunlar...*" (yani, biz bu yolla da olaylardan haberdar oluyoruz.)²

Elbette bazıları, mütevatir derecesine varan hadislerde, Ehlibeyt İmamları'nın ilimlerinin Resulullah'tan (s.a.a) onlara miras olarak yetiştiğini, dolayısıyla onların gaybî haberlerinin de Resulullah'ın (s.a.a) mucizesi olarak değerlendirilmesi gerektiğini; aksi takdirde onlara ilham olduğunu ve gaybî bildiklerini söylersek, İmamların sonuncusunun ilminin, evvelinkinden (dolayısıyla Hz. Peygamber'in (s.a.a) ilminden) daha fazla olması gerekeceğini düşünebilirler.

Cevaben şöyle deriz: Bu hadisler karşısında mütevatir derecesine varan başka hadislerde söz konusudur. Bu hadislerde İmamların her birinin ilminin, her cuma gecesi, her kadir gecesi, hatta her saat içinde gaybî ilhamlar ve meleklerin sözlerini duyma yoluyla vb. şeylerle arttığı ifade edilir. İmamların fazlalaşan bu ilimleri öncelikle Resulullah'a (s.a.a), sonra sırasıyla Hz. Mehdi'ye varana kadar bütün İmamlara ulaştırılır. O hâlde İmamların verdikleri gaybî haberler, onlara verilen şimdiki zamana ait yeni ilimler vasıtasıyla olabilir. Dolayısıyla bunlar, İmamların kendilerine ait bir takım kerametlerdir. Buna ek olarak, Allah Resulü'nden onlara yetişen ilimlerin çoğu öz ve muhtasar idi,

1- Usul-i Kâfi, c.1, s.264

2- Usul-i Kâfi, c.1, s.264

onların teferruatı, kendilerine verilmiş olan bu ilimlerle hâsıl olmuştur. Nitekim İmam Cafer Sadık (a.s) naklettiğimiz son rivayette buna değinmiştir.

Zürare'nin rivayetine göre İmam Muhammed Bakır (a.s) şöyle buyurmuştur: "*Eğer ilimlerde artış olmasaydı, biterdi.*"

Zürare, "Sizin ilminize Resulullah'ın (s.a.a) bilmediği bir şey ekleniyor mu?!" diye sorunca, İmam şöyle cevap verir:

Bizim ilmimize yeni bir şey eklenecek olursa, önce Allah Resulü'ne, sonra bizlere yetişinceye kadar bir biri ardınca bütün imamlara sunulur, sonra bize yetişir.¹

İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur:

Allah tarafından bir ilim verilmek istendiğinde, sonraki imam ile öncekiler arasında ilmî derece açısından bir fark oluşmaması için, ilk önce Resulullah'a (s.a.a), sonra Müminlerin Emiri Ali'ye (a.s), daha sonra bir biri ardınca diğer imamlara sunulur.²

Buna binaen, gerçi imamlara vahiy gelmiyor, lâkin onlar ilhamın en yüce mertebelerine sahiptirler. Nitekim Hasan b. Abbas, İmam Rıza'ya (a.s) şöyle yazdı: "Sana kurban olayım, resul, nebi ve imamın farkı nedir?"

Hz. İmam (a.s) cevabında şöyle yazdı:

Onların farkları şudur: Resul o kimsedir ki, Cebrail ona geliyor, Cebrail'i görüyor, kelâmını duyuyor ve ona vahiy nazil oluyor. Bazen de rüya âleminde, Hz. İbrahim'in (a.s) rüyası gibi ona vahiy ediliyor. Ama nebi, bazen meleğin kelâmını duyuyor, bazen de onu görüp fakat sesini duymuyor. Ama imam, meleğin sesini, kelâmını duyuyor; fakat onu göremiyor.³

1- Usul-i Kâfi, c.1, s.255

2- Usul-i Kâfi, c.1, s.255

3- Usul-i Kâfi, c.1, s.176; Elbette bu konu, özellikle de hadisin sıhhati, daha fazla araştırma gerektirmektedir. Zira sahih rivayetlerde Hz. Ali'nin (a.s) Cebrail'i gördüğü ve Hz. Peygamber'e (s.a.a) nazil olan vahiy duyduğunu nakledilmektedir. Müt.

Gayb Nedir?

Gayb, Şuhud'un karşıtı bir kelimedir. Perde arkası ve gizlilik anlamına gelir. Genel ve özel olmak üzere iki anlama gelir.

Gayb genel anlamı itibariyle insanın zahiri his ve görüsünden gizli kalan hakikate denir. Buna binaen, cahil bir insanın idrakinin ötesinde olan bir gerçeği, onun için "gayb" hesap edebiliriz. Örneğin: Yaratılış âleminde ve tabiatta insanlara örtülü olarak yaratılmış bir takım sırlar gibi.

Gayb özel anlamı itibariyle, tabiat âlemi ahvalinin perdesi ardında saklı olan hakikatlere denir. Allah'ın zatı, melekler, ruhlar, kıyamet günü ve halleri, cennet, cehennem, Hz. Mehdi'nin (a.f) kıyamı ve Hz. İsa'nın (a.s) nüzülü gibi. Kur'ân'da ve İslâm âlimlerince "gayb" denilince, bu anlam kastedilir. Bunlar hissedilir türden olmadığından onların ispatı için ya yeterince ilmî ve aklî deliller olmalı veya gaybı bilen peygamberler veya evliyalar bu tür şeylerden haber vermeli.

Gayb İlmi Yalnızca Allah'a mı Mahsustur?

Bazıları, ya garazlı yaklaşımlarımdan veya ayetlere yüzeysel baktıklarından bu hususta yanılmışlardır. Bu yaklaşıma göre: "Gayb ilmi yalnızca Allah'a mahsustur, hatta Hz. Peygamber (s.a.a) bile gaiple ilgili bir şey bilmiyordu." Şu ayetler de delil olarak gösterilir:

Gaybın anahtarları Allah'ın yanındadır. Allah'tan başkası onlardan habersizdir.¹

De ki: Ben size Allah'ın hazineleri benim yanındadır, demiyorum. Ben gaybı da bilmem.²

Bu ayetlere göre Hz. Peygamber'in ve imamların gayb ilmini bildiklerini söylemek yanlış olur.

1- En'am: 59

2- En'am: 50

Bu yaklaşımla ilgili olarak şöyle deriz: Elbette ki mutlak gayb, Allah'a aittir ve insanların hislerinden gizli olan olaylar, Hak Teala için aşikârdır. Zira bu mülk ve varlık âleminde meydana gelen bütün hadiseler, melekut âleminde daha kâmil bir şekilde meydana gelmiştir. Aslında bu dünya ve ona hakim olan düzen, öteki yüksek âlemin bir sureti hükmündedir. Şairane bir deyimle: Bu cihan köpük ve öteki cihan derya misali. Nitekim ayet-i kerimede şöyle buyuruluyor:

Her şeyin mülk ve melekûtu elinde olan Allah münezzehdir.¹

Allah-u Teala, gizli ve aşikâr olan her şeyi biliyor ve O'nun için, geçmiş, gelecek veya şimdi bir anlam taşımaz. Her şeyin bilgisi, yaratılmadan önce, yaratıldıktan sonra ve yaratılış anında Allah için birdir. Burada konunun açıklık kazanması ve gaybî sadece Allah'a mahsus bilen ve ondan gayrisi için olumsuzlayanlar için birkaç konuya değinmek istiyoruz.

Kur'ân'da Gayb İlmi

Kur'ân'daki ayetlere dikkatle bakıldığında, gayb ilmi ile ilgili üç grup ayetin olduğu görülür:

1) Gayb ilmini yalnızca Allah'a (c.c) ait bilen ayetler.

Göklerin ve yerin gaybî (sırrı) yalnız Allah'a aittir.²

Rasulullah'a hitaben şöyle buyrulur:

De ki: Göklerde ve yerde, Allah'tan başka kimse gaybî bilmez.³

Daha önce söz konusu ettiğimiz ayetler de örnek verilebilir.

1- Yasin: 83

2- Hud: 123

3- Neml: 65

Hafız şöyle diyor:

Gaybın sırrını kimse bilmiyor hikâye okuma,
Hangi mahrem kalp bu hareme yol bulmuş?

2) Allah'ın, gayb ilmini kendisiyle sınırlı kılmadığı ayetler. Örneğin şu ayetler:

O görüleni de görülmeyeni de bilir; çok büyüktür, yücedir.¹

Sonra da görüleni ve görülmeyeni bilen Allah'a döndürüleceksiniz.²

3) Allah'ın veli kullarının da gayb ilmini özetle bildiklerini gösteren ayetler. Örneğin:

Allah gaybı bilendir ve hiç kimseyi gaybına (sırlarına) muttali kılmaz; ancak kendi rızası ile bir resulünü haberdar edebilir ve Allah onun önünden ve arkasından gözcüler salar.³

Allah size gaybı bildirecek değildir. Fakat Allah elçilerinden dilediğini seçer-ayır eder."⁴

Kur'ân'ın mesajını tam anlamıyla idrak edebilmek için, konuyla ilgili bütün ayet ve rivayetleri dikkat-i nazara alıp değerlendirmeliyiz. Bazı ayet ve rivayetler, gayb ilmini Allah'tan başkasından olumsuzlarken, bazıları ispat etmektedirler. Konunun çözümü ve zahiri çelişkinin halli için farklı yollar söz konusudur. Onlardan bazıları şöyledir:

a) Yüce Allah'la sınırlı olan gayb ilminden maksat, zatî ve bağımsız olan gayb ilmidir. Allah'tan gayrısı için söz konusu olan gayb ilmi ise, arızî ve bağımlı gayb ilmidir. O hâlde, Allah Teala dışındaki yaratıkların bildiği şey, O'ndandır ve O'nun talimi ileler. Bu değerlendirmeyi, az önce Cin Suresinden aktardığımız ayetler pekiştirir.

1- Ra'd: 9

2- Cum'a: 8

3- Cin: 26-27

4- Al-i İmrân: 179

b) Gayb âleminin sırları iki kısımdır: Bir kısmı Allah'ın mukaddes zatına mahsustur ki, O'ndan başka kimse onları bilemez. Örneğin: Kıyametin ne zaman kopacağı, Hz. Mehdi'nin (a.s) ne zaman kıyam edeceği gibi.

Emirü'l-Müminin Hz. Ali (a.s), kendisine; "Ey Müminlerin emiri! Sizin gayb âlemiyle ilgili bilginiz var mı?" diye soran birisine şöyle buyurmaktadır:

Gayb ilmi, sadece kıyamet ilmi ve şu ayette zikredilen ilimlerdir: *"Kıyametin ne zaman kopacağına ait ilim Allah'a mahsustur, yağmuru indiren O'dur, ana rahminde olanı (mahiyetini) bilen O'dur. Hiç kimse yarın ne yapacağını ve nerede öleceğini bilmemektedir.*

İmam (a.s) daha sonra sözlerini şöyle açıklıyor:

Yüce Allah, annelerin rahimlerinde olanları bilmektedir; kız mı, erkek mi, çirkin mi, güzel mi, cömert mi, cimri mi, saadet ehli mi, şaki mi, cennet ehli mi, cehennem ehli mi? Bunlar gayb ilimlerdir ki, Allah'tan gayrisi bilemez.

Bir kısım gayb âlemine ait ilimler de vardır ki, Allah Teala peygamberleri ve özel kullarını onlardan haberdar etmiştir. Hz. Ali (a.s) sözünün devamında şöyle buyuruyor:

Bundan başka bir takım ilimler de vardır ki, Allah Teala onu Peygamberine öğretmiş ve O da bana öğretmiştir.¹

Demek ki, işlerin ayrıntılı bilgisi Allah'a aittir. Gaybe ait icmalî bilgilere ise, bazı insanlar erişebilir. Ancak bu bilgilerin de kaynağı yüce Allah'tır.

c) Gaybla ilgili farklı ayet ve rivayetlerle ilgili bir başka değerlendirme de şöyledir: Gaybın sırları iki yerde yazılıdır: Biri levh-i mahfuzdadır ki, Allah'tan başka kimse on-

1- Nehcü'l-Belâğa, 128. Hutbe

dan haberdar olmaz ve burada yazılanlar herhangi bir değişim ve dönüşüme uğramaz. Diğeri ise levh-i mahv ve is-pattır ki, aslında bu muktezeyatla (gereksinimler) ilgili bilgilerdir. Dolayısıyla bu ilimler değişim ve dönüşüme uğrayabilir. İmam Seccad (a.s) bu hususta şöyle buyurmuştur:

Eğer Kur'ân'da bir ayet olmasaydı, ben geçmişte olan ve kıyamete kadar da vuku bulacak olan her olaydan haber verirdim.

Birisi; "O, hangi ayettir?" dediğinde şöyle buyurdu: "*Allah buyuruyor ki; "Allah dilediğini siler, (dilediğini de) sabit bırakır ve ümmü'l-kitap (kitabın anası) O'nun yanındadır.*"¹

d) Bir başka değerlendirme de şöyledir: Enbiya ve evliyanın gaybe ilişkin ilimleri, fiilî ilimler değil, infialî (etkilenen) ilimlerdir. Yani onlardan hiçbiri bilfiil her zamanda ve her hakikat hususunda gayb ilmüne sahip değillerdir. Onlar irade ettikleri zaman, Allah Teala, onlara öğretmektedir. Elbette bu irade de Allah'ın rızası dâhilinde gerçekleşmektedir. O hâlde sadece Allah'ın ilmi fiilî ilimdir. Yani Allah'ın ilmi, varlıkların varlık sebebidir ve yaratıklar O'nun ilminde müessir ve mucit değillerdir. Dolayısıyla İmamların gayb ilimlerinin olmadığını ifade eden ayet ve rivayetlerin anlamı, gayba ait fiilî ilimlerinin olmayışıdır. Gayba ait ilimlerinin olduğunu ifade eden ayet ve rivayetlerin anlamı da, gaybı, ilm-i infialî yoluyla bilmelerinin mümkün oluşudur. Kısaca Allah'ın ilmi etken ve evliyanın ilimleri edilgen konumdadır. İmam Cafer Sadık'tan (a.s) nakledilen şu hadis delil olarak gösterilebilir:

İmam bir şeyi bilmek istediği zaman, Allah onu ona öğretiyor.²

1- Ra'd: 39; Tefsir-i Numune, c.25, s.149

2- Usul-i Kâfi, c.1, s.258

Bu değerlendirmelerden elde edilen sonuç şudur: Yüce Allah, mutlak gayb ilminin sahibidir ve her şeyi kuşatıcıdır. Allah'tan gayrı herkes, gayb ilmini O'ndan almıştır. Diğer bir deyişle; birinci değerlendirmede ifade edildiği üzere, mutlak gayb, Allah'a aittir, ama Allah'ın, gayb ilminin bir miktarını, seçkin kullarına bildirmesinin de hiçbir sakıncası yoktur. Nitekim şöyle buyurmuştur:

İşte bunlar (Meryem'in kıssası) sana vahiy ettiğimiz gayb haberlerindedir.¹

Ayrıca, Peygamber ve imamların, her dönemde halkın sorunlarını çözebilmek ve gelecekte daha değişik şartlarda var olacak insanlara, daha faydalı ve yeterli programlar uygulayabilmek için, en azından gaybi ilimlerden bir miktarını bilmeleri ve bir takım sırlardan haberdar olmaları gerekir.

Bir göz açıp kapama miktarı bir zaman diliminde, Saba kraliçesinin tahtını Hz. Süleyman'ın yanında hazır eden Asif b. Berhiya, çok az bir ilme sahipti. Allah (c.c) onun hakkında şöyle buyuruyor:

Kitap ilminden bir miktarına sahip olan kimse ise: "Ben onu (tahtı), gözünü açıp kapamadan sana getiririm." dedi. Süleyman onu yanında hazır görünce: "Bu, Rabbimin fazlındandır." dedi.²

Ama kitap ilminin tamamına sahip olan Ali b. Ebi Talib (a.s), sahip olduğu ilimle, olağan üstü birçok işler yapabilir. Allah Teala O'nun hakkında şöyle buyurmuştur:

De ki: Allah ve kitap ilmi yanında olan kimse, benimle sizin aranızda şahit olarak yeter.³

Ebu Said el-Hudrî şöyle diyor:

1- Âl-i İmrân 44. Ayrıca bu tabir, Hz. Nuh'la (a.s) ilgili olarak Hud: 49'da geçmiştir.

2- Neml: 40

3- Ra'd: 43

Allah Resulü'nden, "Yanında kitap ilminden (bir miktar) olan kimseden maksat kimdir?" diye sordum. Buyurdu ki: "*O, kardeşim Süleyman b. Davut'un vasisi Asif b. Berhiya'dır.*"

Dedim ki: "Yanında kitap ilmi -nin tamamı- olan kimseden maksat kimdir?" Buyurdu ki: "*O, kardeşim (ve vasim) Ali b. Ebi Talib'dir.*"¹

Diğer yandan Allah-u Teala şöyle buyuruyor:

Biz sana her şeyi beyan eden Kur'ân'ı indirdik.²

O hâlde böyle bir kitabın ilmine vakıf olan birisi, gaybın sırlarından da haberdar olur.

1- el-Mizan, c.11, s.387

2- Nahl: 89

İRFANÎ MUKADDİME

Ayetlerden ve hadislerden anlaşıldığı üzere, insan dünyadan göçtüğünde, dünyevî hicap ve sınırlar ortadan kalkar ve her şey gerçeği görülür. Nitekim Allah Teala şöyle buyuruyor:

Bugün senden perdeleri kaldırdık ve gözün daha keskindir.¹

Bu durum, tabîî ölümle kaçınılmazdır; zira "**Her nefis mutlaka ölümü tadacaktır.**"² Bazı kimseler de vardır ki, onlar kendilerine ölüm gelmeden önce, nefsanî istek ve gururlarını öldürüyor (veya terbiye ediyorlar) ve Hz. Ali'nin (a.s); "*Öldürülmeden önce ölünüz.*"³ sözünün bir örneği oluyorlar. Yani icbarî ölümden önce, nefsanî hevesleri öldürmek ve şeytanı zincire vurmak suretiyle, ihtiyarî ölümle ölürler.

İnsanı Rabbi ile buluşmaya götüren ölüm, hayvaniyetten ölüp, insanıyetle dirilmektir. O hâlde böyle birisi, icmalen ve izn-i İlâhî ile belki de ayrıntılarıyla gayb âleminde haberdar olabilir. Emir'ül-Müminin Ali (a.s) şöyle buyuruyor:

Dünyevî perdeler kalkacak olsa da, yakinim artmaz.⁴

Yine şöyle buyuruyor:

Beni kaybetmeden önce benden sorun. Allah'a andolsun ki, eğer fetva makamında otursam, Tevrat eh-

1- Kaf: 22

2- Âl-i İmrân: 179

3- Mefatihul-Gayb, s.629

4- Gürerül'Hikem, s.142, Fasil, 752

line Tevrat'ın hükmüyle, İncil ehline İncil'le ve Zebur ehline Zebur'la ve Kur'ân ehline de Kur'ân'la fetva veririm. Öyle ki, eğer Allah Teala o kitapları konuşuracak olursa şöyle derler: "Ali (a.s) doğru söyledi ve sizlere bizde olduğu şekliyle fetva verdi."¹

Ali'den başka kim, sorun bana, diyebilir;
Şüphesiz ilim madeni olmak gerek,
ve Ali'yi inkâr...

Şunu da belirtmek gerekir ki, vahiy evinin kızı Hz. Fatıma (a.s), gerçi nebi ve imam değildi, ama o da Ehlibeyt İmamları gibi velâyet makamına sahipti ve bu hususta onlarla bir farkı yoktu (çünkü hepsi bir nur idi). İşte bundan dolayı Hz. Resulullah (s.a.a), Hz. Ali ile Hz. Fatıma'yı birbirine denk ve lâıyk eş olarak niteledi. Şüphesiz Hz. Fatıma (a.s) gaybî ilimleri biliyor ve bazen gayb âleminden haberler de veriyordu. İnşallah ileride bunlardan bazılarını değineceğiz.

Bu ayet ve rivayetler, gayb âlemiyle irtibatın mümkün oluşunu göstermektedirler. Ama bu irtibatın gerçekleşip gerçekleşmediği ayrı bir konudur. Hz. Peygamber'in (s.a.a) ve Ehlibeyt İmamları'nın gaipten haber vermeleri, kerametleri ve mucizeleri hakkında pek çok hadis ve rivayetler nakledilmiştir. Biz bu hadis ve rivayetleri, on dört bölümde, (Hz. Peygamber -s.a.a-, değerli kızı Hz. Zehra (a.s) ve On İki Ehlibeyt İmamları olmak üzere) topladık ve her birine ait olanı bir bölümde getirdik. Ayrıca bu husus, o yüce şahsiyetlerin imamet ve velâyet makamına sahip olduklarının bir başka delilidir.

"Rabbimiz!, bizden kabul buyur. Şüphesiz sen, işiten ve bilensin."

1- Yenabiu'l-Mevedde, c.1, s.71

1. Bölüm

HIZ. RESULULLAH'TAN (S.A.A) GAYBÎ HABERLER

Hiz. Peygamber'in (s.a.a) Kısaca Biyografisi

İsmi: Muhammed, Ahmed.

Lâkabi: Hatemu'l-Enbiya, Resulullah.

Künyesi: Ebu'l-Kasım.

Baba ve annesinin adı: Abdullah-Âmine.

Doğum yeri ve yılı: Rebiulevvel ayının 17'sinde (Milâdî 571), Cuma günü şafak vakti Mekke'de doğdu.

Nübüvvet dönemi: Kırk yaşında, Receb ayının 27'sinde peygamberliğe seçildi. Peygamberliği on üç yıl Mekke'de ve on yıl da Medine'de olmak üzere 23 yıl sürmüştür.

Vefat zamanı ve yeri: Hicretin 11. yılı Safer ayının yirmi sekizinde, 63 yaşında Medine-i Münevvere'de dünyadan göçmüştür.

Türbesi: Medine'de Mescidü'n-Nebi'nin yanında.

Hiz. Peygamber'in (s.a.a) hayatı üç dönemde değerlendirilebilir:

- 1) Nübüvvet öncesi dönem (40 yıl)
- 2) Nübüvvet ve Mekke'de putperestlerle mücadele dönemi (13 yıl)
- 3) Mekke'den Medine'ye hicret, İslâm hükümlerinin icrası, İslâm hükümetinin istikrarı ve İslâm dininin yayılması ve neşri için çaba ve gayret dönemi. (Yaklaşık 10 yıl)

Gelecektek Haber Vermesi

Süleym b. Kays, bir hadiste İbn Abbas'tan şöyle naklediyor:

Zigar'da (Basra'ya yakın bir yer) Hz. Ali'nin (a.s) yanına vardım. O bir mektup çıkararak şöyle buyurdu:

"Ey İbn Abbas! Bu, öyle bir mektuptur ki, Allah Resulü onu bana dikte etti ve ben de kendi elimle yazdım."

Ben dedim ki: "Ey Müminlerin emiri! Onu oku."

Hz. Ali mektubu okudu ve o mektupta, Hz. Peygamber'in (s.a.a) vefatından, Hz. Hüseyin'in (a.s) şahadetine kadar vuku bulacak bütün olaylar ve onu öldürecek olan şahsın, ona yardım edenlerin ve onunla birlikte şehit olacakların adları yazılı idi.

Okuduklarından bir kısmı, kendisine neler yapılabacağı, Hz. Fatıma'nın (a.s) nasıl şehit edileceği, Hz. Hasan'ın (a.s) Allah yolunda nasıl öldürüleceği ve halkın ona nasıl ihanet edecekleri ve ahitlerini bozacakları hakkındaydı.

Sonra mektubu dürdü ve kıyamet gününe kadar olacak şeyleri okumadı ve onlar öylece kaldı. O mektuptan okuduğu miktarda, Ebu Bekir, Ömer ve Osman'ın hilâfetleri ve onların her birinin nasıl ölecekleri, hakemeyn olayı, Muaviye'nin hilâfeti, Şiîlerden öldürülecek olanlar, halkın Hz. Hasan'a (a.s) yapacakları, Yezid'in hilâfeti ve Hz. Hüseyin'in (a.s) şahadetine kadar olan bütün olaylar yazılı idi...¹

Hz. Peygamber'in (s.a.a) Yaşam Süresi

İbn Abbas şöyle diyor:

Bir gün Ebu Süfyan, (Müslüman olduktan sonra) Allah Resulü'nün huzuruna gelerek şöyle dedi: "Ey Allah'ın Resulü! Sana bir şey sormak istiyorum."

1- İsbatu'l-Hudat, c.1, s.521

Peygamber (s.a.a) cevabında: "Ne sormak istediğini ben sana söyleyeyim mi?"

Ebu Süfyan: "Evet, ey Allah'ın Resulü!"

Peygamber (s.a.a): "Benim ömrümün kaç yıl olacağını sormaya geldin."

Ebu Süfyan: "Evet, ey Allah'ın Resulü!"

Peygamber (s.a.a): "Ben, altmış üç yıl yaşayacağım."

Ebu Süfyan: "Şahadet ediyorum ki sen doğru söylüyorsun."

Peygamber (s.a.a): "*Dilinle şahadet ediyorsun ama kalbinde inanç yoktur.*"¹ buyurdu.

Hz. Fatıma'nın (a.s) Musibetleri ve Vefatı

İbn Abbas'tan şöyle rivayet edilmiştir:

Allah Resulü'nün vefatı yaklaştığında, o kadar ağladı ki, gözyaşları sakalını ıslattı. Dediler ki: "Ey Allah'ın Resulü, bu ağlayışımızın sebebi nedir?"

Buyurdu ki: "*Evlatlarım için ağlıyorum ve ümmetimin benden sonra onlara yapacaklarına ağlıyorum. Adeta kızım Fatıma'ya zulmettiklerini görüyorum. Ve O; "Babacığım!" diye feryat ediyor ve ümmetimden bir kişi bile ona yardım etmiyor.*"

Fatıma (a.s) bu sözleri duyunca ağladı. Hz. Resulullah (s.a.a): "*Ağlama kızım.*" diye buyurdu

Fatıma (a.s) arz etti ki, "Senden sonra bana ne yapacaklarına ağlamıyorum, senden ayrılacağıma ağlıyorum ey Allah'ın Resulü!"

Hazret buyurdu: "*Sana müjdeler olsun, çok yakında bana kavuşacaksın. Ehlibeyt'im içinde bana ilk kavuşacak olan sensin.*"²

1- Münteha'l-A'mal, c.1, s.30

2- Munteha'l-A'mal, c.1, s.100

Masum İmamların İsim ve Sayılarından Haber Vermesi

İmam Cafer Sadık (a.s), değerli babalarından, onlar da Hz. Muhammed'den (s.a.a), o da Cebrail'den, Cebrail de Allah Teala'dan şöyle buyurduğunu nakletmektedir:

Her kim Allah'tan başka ilâh olmadığına ve Muhammed'in (s.a.a) benim kulum ve resulüm olduğuna ve Ali b. Ebu Talib'in benim halifem olduğuna ve Ali b. Ebu Talib'in evlatlarından olan imamların benim hüccetlerim olduğuna şahadet etse, onu kendi rahmetimle cennette götürür ve kendi affımla cehennem ateşinden kurtarırım. Ona cennet hurilerini mubah eder ve onun için kerametimi gerekli kılarım; onun üzerine nimetimi tamamlar ve onu halis kullarımdan sayarım. Eğer bana seslense cevabında lebbeyk derim; beni çağırorsa icabet ederim; benden bir şey talep etse ona bağışlarım; sessiz kalsa onunla konuşurum; kötü durumda olsa, rahmet ederim; benden kaçsa, onu isterim; bana dönüş yapsa, kabul ederim; rahmet kapımı çalsa yüzüne açarım.

Her kim benden başka bir ilâh olmadığına ve benim birliğime şahadet etmezse veya bana şahadet edip de Muhammed'in benim kulum ve resulüm olduğuna şahadet etmezse veya buna şahadet edip de Ali b. Ebu Talib'in benim halifem olduğuna şahadet etmezse veya buna şahadet edip de Ali b. Ebu Talib'in evlatlarından olan imamların benim hüccetlerim olduğuna şahadet etmezse, muhakkak ki benim nimetlerimi inkâr etmiş, azametimi küçük saymış, ayetlerimi, kitaplarımı ve peygamberlerimi inkâr ederek kâfir olmuştur. Eğer o kimse bana yönelse, rahmetimi ondan gizler ve istediğini ona haram ederim; beni çağırorsa sesine kulak vermem; dua etse icabet etmem ve bana ümit beslese, ümidini boşa çıkarırım. Bu, benden taraf onun cezasıdır ve ben kullarıma zulmedici değilim.

Sonra Cabir b. Abdullah Ensari kalkıp şöyle dedi: "Ey Allah'ın Resulü, Ali b. Ebu Talib'in soyundan gelecek imamlar kimlerdir?"

O cevapta şöyle buyurdu:

Cennet gençlerinin efendisi olan Hasan'la Hüseyin'dir. Ondan sonra Ali b. Hüseyin (Zeynelabidin)'dir. Ondan sonra Muhammed b. Ali (Bakır)'dır. Sen ey Cabir, onu göreceksin ve benim selâmımı ona iletceksin. Sonra Cafer b. Muhammed (Sadık), sonra Musa b. Cafer (Kâzım), sonra Ali b. Musa (Rıza), sonra Muhammed b. Ali (Taki), sonra Ali b. Muhammed (Naki), sonra Hasan b. Ali (Askerî), ondan sonra da hak üzere kıyam edecek olan ümmetimin Mehdi'sidir. O, yeryüzünü, zulümle dolduktan sonra, adaletle dolduracaktır.

Ey Cabir! Onlar benim halifelerim, vâsilerim, evlat ve itretimdirler. Kim onlara itaat etse, bana itaat etmiştir; kim onlara isyan etse, bana isyan etmiştir; kim onları inkâr etse, beni inkâr etmiştir. Allah-u Teala onların yüzü suyu hürmetine gökleri düşmekten korur ve onların hatırı için yerin, üstünde olanları sarsmasına (fırlatıp atmasına) mani olur.¹

Ehlibeyt'in Musibetlerinden Haber Vermesi

İbn Abbas rivayet ediyor: Hz. Peygamber (s.a.a), Ali, Fatıma, Hasan ve Hüseyin (a.s), onun önünde gittikleri bir sırada, ağlayarak şöyle buyurdu:

Ben ve onlar, Allah katında halkın en değerlileriyiz ve yeryüzünde bana onlardan daha sevimli biri yoktur.

Ali b. Ebu Talib'e gelince; o benim kardeşim ve nefsimdir. O bana doğru geldiğinde, ümmetimin ona yapacağı ihaneti hatırladığımdan dolayı ağladım. Öyle ki, o benim velâyet ve hükümet makamımdan mahrum kalacaktır. Hâlbuki Allah Teala bu makamı benden

1- Kemalü'd-Din, c.1, s.258

sonra ona has kılmıştır. Ondan sonra da ayların en üstünü olan ramazan ayında kafasına gelecek bir darbe ile sakalı kana boyanana dek, durumu hep böyle olacaktır.

Fatıma'ya gelince; âlemdeki kadınların hanımefendisi ve serveridir. Benden sonra ona yapılacak olanlara ağladım. Adeta görüyorum ki, onun evine baskınlar yapılmış, saygısızlığa uğramış, hakkı elinden alınmış, mirasından mahrum edilmiş, kaburga kemiği kırılmış, rahmindeki çocuğu düşmüş ve "Ya Muhammed!" diye feryat ediyor, ama kimse ona cevap vermiyor (yardımına koşmuyor). O yardım diliyor, ama kimse yardımda bulunmuyor. O, benden sonra sürekli gamlı, kederli ve gözü yaşlı olacak, sonunda hastalanacak ve Rabbim onu bana mülhak edecektir. O, Ehlibeytimden bana kavuşacak ilk kişidir.

Hasan'a gelince; O benim oğlum, evladım ve gözümlerimdir. Ona baktığımda, benden sonra onun başına gelecek olan olay ve haksızlıkları hatırladım. Bu zulüm ve haksızlıklar, düşman tarafından zehirle-ninceye kadar devam edecektir.

Hüseyin'e gelince; o da bendendir ve benim oğlumdur. Onu gördüğümde, benden sonra başına gelecek olayları hatırladım. Adeta onu, benim haremime sığınmış bir hâlde görüyorum, ama ona sığınma hakkı tanımıyorlar. Ben onu rüya âleminde bağrıma basıyor ve ona benim hicret yerim olan Medine'den göçmesini emrediyorum ve onu şahadetle müjdeliyorum. O, şahadet mahalli olan Kerbela (gam ve bela) çölüne doğru hareket ediyor, Müslümanlardan bir grup ona yardımda bulunuyorlar. Ona bir okun isabet ettiğini ve atından yere düştüğünü ve daha sonra koyunun başının kesildiği gibi, mazlum bir şekilde başının bedeninden ayrıldığını görüyorum.¹

1- Emalî, Şeyh Saduk, 24. Meclis, h:2, s.112

Hz. Ali'nin (a.s) Vasiliği ve Aişe İle Savaşından Haber Vermesi

Abdullah b. Mes'ud şöyle diyor:

Hz. Peygamber'e (s.a.a) dedim ki: "Ey Allah'ın resulü! Siz vefat ettiğinizde kim size gusül verecek?"

Buyurdu ki: "Her peygambere onun vasisi (halifesi) gusül verir."

Dedim ki: "Sizin vasiniz kimdir?"

Buyurdu ki: "Ali b. Ebu Talib'dir."

Dedim ki: "Sizden sonra ne kadar yaşayacak?"

Buyurdu ki: "Otuz yıl; aynı Hz. Musa'nın (a.s) vasisi Yuşa b. Nun gibi. O da Hz. Musa'dan (a.s) sonra, otuz yıl ömür sürdü ve (Şuayb'ın -a.s- kızı ve Hz. Musa'nın hanımı olan) Safura ona karşı ayaklandı ve; "Ben önderliğe senden daha layığım" dedi. Yuşa onunla savaştı, onu esir aldı, esir aldığı sırada, ona karşı iyi davrandı. Ali de onunla (Aişe'yle) savaşacak, onu esir edecek ve ona karşı iyi davranacak. Allah, onun hakkında şöyle buyurmuştur: **"Evlerinizde oturun ve eski cahiliye adetinde olduğu gibi açılıp saçılmayın."**¹ Allah-u Teala'nın (eski cahiliyetten) maksadı, Şuayb kızı Safura'nın yaptıklarıdır.²

Hz. Ali'ye (a.s) Karşı Halkın Vefasızlıklarından Haber Vermesi

Hz. Peygamber (s.a.a), Hz. Ali'ye (a.s) hitaben şöyle buyurdu:

Ya Ali! Bu cemaat senin imamet ve hilafet işini bozacaklar, hilafeti kendileri üstlenecekler ve senin hakkında benim sözümden çıkacaklar. O zaman Allah'ın emri ininceye kadar, sana sabrı tavsiye ediyorum. Uyanık ol! Çok yakında onlar sana vefasızlık

1- Ahzab: 32

2- Kemalu'd-Din, c.1, s.27

gösterecekler. O zaman kanını akıtmaya yeltenmemeleri için sana yol bulmalarına izin verme (yani sabret); çünkü bu ümmet benden sonra sana ihanet edecekler. Bu haberi Cebrail Rabbimin katından bana getirdi.¹

Nakisin, Marikin ve Kasitin'den Haber Vermesi

Müminlerin emiri Ali (a.s) şöyle naklediyor: Allah Resulü (s.a.a) şöyle buyurdu:

Çok yakında nakisinle [ahdinden dönen], kasitinle [sapıklıkta olanlar] ve marikinle [dinden çıkanlar] savaşıacaksınız.

Bunun üzerine: "Ey Allah'ın Resulü! Nakisin (ahdinden dönenler) kimlerdir?" diye sordum. O şöyle buyurdu:

"Talha, Zübeyr ve Aişe'dir. Hicaz'da seninle biat edecekler, Irak'ta ise ahitlerinden dönecekler. Ne zaman böyle yaparlarsa onlarla savaş. Zira onlarla savaşmak, zemin ehli için temizliktir."

"Kasitin (sapıklar) kimlerdir?" diye sorunca, "*Muaviye ve yarenleri.*" diye cevap verdi:

"Peki Marikin [dinden çıkanlar] kimlerdir?" diye sorunca da şöyle buyurdu:

"Zu's-Sedye'nin adamlarıdır. Onlar öyle kimselerdir ki, ok yaydan çıktığı gibi dinden çıkarlar. Öyleyse onları öldür; çünkü onların öldürülmesi zemin ehli için bir rahatlık ve genişliktir (huzurdur); onlara çabucak yetişen bir azap ve senin için de kıyamet günü, Allah indinde bir ücret ve sevap vardır... Ya Ali! Sen benim ahdimi gözetecek ve benim gibi savaşacaksınız, ümmetim de seninle muhalefet edecekler."²

1- el-Hisal, Şeyh Saduk, 12. bab, 2. hadis, s.461,

2- el-Hisal, Şeyh Saduk: c.2, b. 70, s.572, h: 1

İmam Ali'nin (a.s) Şahadetinden Haber Vermesi

İmam Rıza (a.s) babalarından naklen şöyle buyuruyor:

Resulullah (s.a.a) (Şaban ayı Hutbesi'nde) ramazan ayının faziletlerini beyan ettikten sonra ağladı. Hz. Ali (a.s): "Ey Allah'ın Resülü! Sizi ağlatan nedir?" diye sorduklarında şöyle buyurdu:

"Ya Ali! Bu ayda başına gelecek olaydan dolayı ağlıyorum. Adeta senin, Rabbin için namaz kılarken, gelmiş geçmişlerin en bedbahtı ve Salih'in (a.s) devesini katledenlerin dost ve kardeşi olan şahsın, tahrik edilerek başına bir darbe indirdiğini, sakalını başının kanyla kızıla boyadığını görür gibiyim."

Ali (a.s) şöyle arz etti: "Acaba bu amel, dinimi koruma uğruna mı vuku bulacaktır?"

Resulullah (s.a.a); "Evet, dinini koruma uğruna vuku bulacaktır" buyurdu.¹

İmam Hasan'ın (a.s) Barışından Haber Vermesi

Rivayet edildiğine göre, bir gün İmam Hasan (a.s) Hz. Peygamber'in (s.a.a) yanında ve halka karşı oturduğu bir sırada, Hazret şöyle buyurdu:

İşte bu oğlum (Hasan) öyle bir efendidir ki, Allah-u Teala bunun sebebiyle, Müslümanlardan iki grubun arasında sulh icat edecektir.²

İmam Hüseyin'in (a.s) Şahadetinden Haber Vermesi

Abdulluttalib'in kızı Safiye şöyle rivayet ediyor:

Hüseyin (a.s) doğduğunda onu Hz. Peygamber'in (s.a.a) yanına götürdüm. Hazret dilini Hüseyin'in ağzına yaklaştırdı, Hüseyin de emmeğe başladı. Ben Resulullah'ın (s.a.a) ona süt ile bal verdiğini zannettim. Re-

1- Uyun-u Ahbari'r-Rıza, c.1, s.3, b, 27

2- Keşfu'l-Ğumme, c.1, s.519

sulullah (s.a.a) onu, iki gözünün arasından öptükten sonra bana verdi. Peygamber (s.a.a) ağlar bir hâlde, üç defa şöyle buyurdu: "*Allah seni katledecek topluma lânet etsin.*"

Arz ettim: "Anam babam sana feda olsun! Kimler onu öldürecekler?"

Buyurdu ki: "Ümeyyeoğulları'ndan bir grup -Allah onları rahmetinden uzak etsin- onu öldürecek."¹

İmam Hüseyin'in (a.s) Mahşerde Başsız Haşrolacağını Haber Vermesi

Resulullah'tan (s.a.a) rivayet olduğuna göre şöyle buyurmuştur:

Kıyamet günü olduğunda, Fatıma bir grup kadınla gelecek ve ona; "Cennete gir." denilecek.

O, bunun üzerine şöyle diyecek: "Benden sonra oğluma ne yapıldığımı bilmedikçe cennete girmeyeceğim."

Ona mahşer çölünün ortasına bakması söylenecek. Mahşer çölüne baktığında, Hüseyin'in (as) başsız bir bedenle durduğunu görecektir. Onu görür görmez öyle bir feryat edecek ki, onun feryadından dolayı ben ve melekler de feryat edeceğiz.²

İmam Zeynelabidin'den (a.s) Haber Vermesi

İbn Abbas, Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu naklediyor:

Kıyamet günü bir münadi; "Zeynelabidin (ibadet edenlerin ziyneti) nerededir?" diye nida edecek. Adeta, oğlum Ali b. Hüseyin b. Ali b. Ebu Talib (Zeynelabidin)'in, büyük bir vakar ve sükûnetle mahşer ehlinin saflarını yararak geldiğini görüyorum.³

1- Emali-yi Saduk, 27. Meclis, s.136, h. 5

2- el-Luhuf, Seyyid b. Tavus, s.139

3- Munteha'l-Amal, c.2, s.4

İmam Muhammed Bâkır'dan (a.s) Haber Vermesi

Ebu Halid Kabulî şöyle diyor:

Cabir b. Abdullah Ensari, Mescidü'n-Nebi'de oturuyor ve sürekli şöyle diyordu: "Ya Baqirul-Ulum (ilimleri yaran-açıklayan)! Ya Baqir!"

Medine halkı Cabir'in sayıkladığını zannediyorlardı. Cabir (onların bu düşüncelerine karşı şöyle) diyordu: "Allah'a andolsun ki, ben sayıklamıyorum, lâkin Resulullah'tan (s.a.a) şöyle buyurduğumu duyudum:

"Ey Cabir! Benim Ehlibeyt'imden adı benim adım, siması benim simam gibi olan birisini görmeye muvafak olacaksın. O, ilmi yaracak (derinliklerine inerek onu açıklayacak).

İşte Peygamber'in (s.a.a) bu sözleri beni böyle konuşmaya sürüklüyor.¹

İmam Rıza'nın (a.s) Şahadetinden Haber Vermesi

Ebu Salt Harevî, İmam Rıza'dan (a.s) naklettiği bir hadiste şöyle diyor:

İmam Rıza (a.s), Me'mun'a şöyle buyurdu: "Allah'a andolsun, babalarımın nakledildiğine göre, ben senden önce zehirlenerek öldürülüp dünyadan gideceğim. Gök ve yerdeki melekler bana ağlayacaklar. Garip bir memlekette, Harun Reşid'in yanı başında defnedileceğim."

Me'mun ağlayarak arz etti ki: "Ey Allah Resulü'nün oğlu! Ben hayatta olduğum hâlde, kim seni öldürebilir veya sana kötülük yapmaya yeltenebilir?"

Hazret cevabında şöyle buyurdu:

"Eğer beni öldürecek olanın kim olduğunu söylemek istersem, söylerim (yani, sen benim katilim olacaksın)."²

1- Menakıb-i İbn-i Şehraşub, c.4, s.196

2- İsbatu'l-Hudat, c.1, s.498

İmam Mehdi'den (a.s) Haber Vermesi

Cabir b. Abdullah Ensarî, Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu naklediyor:

Mehdi benim evlatlarımdandır. Adı benim adım, künyesi benim künyemdir. Suratı, herkesten daha çok bana benzemektedir. Gayba çekilecek, (gaybeti çok sürdüğünden) halk şaşkınlıkta kalacak ve birçok grup sapıtacak. İşte o zaman gayb perdesi arkasından parlak bir yıldız gibi zuhur edecek ve yeryüzünü zulme gark olduktan sonra, adaletle dolduracaktır.¹

Masum İmamların Mezarları

Hz. Ali (a.s), Hz. Peygamber'in (s.a.a) kendisine şöyle buyurduğunu naklediyor:

Allah'a andolsun ki, sen Irak'ta öldürülecek ve orada defnedileceksin.

Hz. Ali (a.s) diyor ki Hazretten: "Ey Allah'ın Resulü! Bizim kabirlerimizi ziyaret eden, onları onaran ve onları koruyanlar için ne gibi fazilet ve özellikler vardır?" diye sordum. O cevabında şöyle buyurdu:

"Ey Ebe'l-Hasan! Allah Teala, senin ve evlâtlarının mezarlarını, cennet yerlerinden bir parça yer ve cennet mekânlarından bir mekân karar kılmıştır. Allah Teala, soylu ve seçkin kulların kalplerini size yönelik kılmıştır. Bundan dolayı onlar, sizin yolunuzda bütün zorluklara katlanır, Allah ve Resulüne yakın olmak kastı ile sizin kabirlerinizi onarır ve onları çokça ziyaret ederler..."²

Ammar-i Yasir'in Şahadetini Haber Vermesi

Ammar, Hz. Peygamber'in (s.a.a) kendisine şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir:

1- Kemalü'd-Din, c.1, s.287, 4. hadis.

2- İsbatu'l-Hudat, c.1, s.487

Ey Ammar! Yakın bir zamanda benden sonra bir takım fitne ve imtihanlar olacak. Böyle olduğunda Ali ve onun hizbini takip et. Ey Ammar! Sen, benden sonra Ali'yle birlikte iki grupla savaşacaksın. Sonra seni müteceviz ve zalim bir grup öldürecektir. Dünyadan aldığın en son azık, bir miktar süt olacaktır.¹

Ebuzer-i Gıfarî'nin Sürgün Edileceğini

Haber Vermesi

Ali b. İbrahim Kummi şöyle diyor: Ebuzer, Osman'la tartıştığı bir sırada dedi ki: Habibim Resulullah (s.a.a) bana şöyle buyurdu:

Ey Ebuzer! Sana; "Şehir veya köylerden hangisinde kalmayı daha çok seviyorsun?" diye soracakları zaman durumun nasıl olacak? Sen diyeceksin ki: "Allah'ın ve Resulünün haremî olan Mekke'de, ömrümün sonuna kadar ibadetle meşgul olmak istiyorum." Sana denilecek ki: "Hayır, sende o keramet yok!" Sonra denilecek ki: "Şehirlerden kendisinde kalmak istemediğin şehir veya köy hangisidir?" Sen diyeceksin ki: "Kendisinde Müslüman olarak yaşamadığım ve bu yüzden de hiç sevemediğim yer Rebeze'dir." O zaman senin Rebeze'ye sürülmeni emredecekler."

Ben arz ettim ki: "Ya Resulallah! Bu olay gerçekleşecek mi?"

Buyurdu ki: "Evet, canım elinde olan Allah'a andolsun ki, bu olay gerçekleşecektir."²

Üveys (Veysel) Karanî'den Haber Vermesi

Bir gün Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu:

Karan¹ tarafından bir cennet esintisi geliyor. Ah! Ne kadar Uveys Karani'yi görmek istiyorum. Kim

1- İsbatu'l-Hudat, c.2, s.4

2- İsbatu'l-Hudat, s.2, s.1412

onunla görüşecek olursa, selâmımı ona iletisin. Beni görmeden, bana iman etmiş ve halifem Emirü'l-Müminin Ali b. Ebu Talib'in yanında yer alarak, Sıffin Savaşında şehit edilecektir.²

Mute Savaşı ve Cafer Tayyar'ın Şahadetinden Haber Vermesi

Cabir b. Abdullah şöyle diyor:

Cafer b. Ebu Talib'in (Hz. Ali'nin -a.s- kardeşi) Mute savaşında şehit olduğu gün, Resulullah (s.a.a) Medine'de idi. Sabah namazından sonra minbere çıkarak şöyle buyurdu: *"Şimdi Müslüman kardeşleriniz müşriklerle çarpışmaya girdiler."*

Her birinin hamle ve saldırısını tek tek söylüyordu. Komutan Cafer'in sancağı alarak ileri atıldığını buyurdu. Sonra Cafer'in şehit olduğunu ve sancağın yere düştüğünü, Sonra Zeyd b. Harise'nin sancağı aldığını ve daha sonra onun da şehit olduğunu ve sancağın tekrar düştüğünü söyledi. sonra da sancağı Abdullah b. Revaha'nın aldığını ve Müslümanlardan filan kimselelerin ve kâfirlerden de filancaların öldürdüklerini haber verdi. Sonra buyurdu ki: *"Abdullah şehit oldu, sancağı Halid b. Velid aldı ve geri çekildi ve Müslümanlar da geri çekildiler."*

Sonra minberden aşağı inerek Cafer'in evine gitti, Cafer'in oğlu Abdullah'ı istedi, kucagında oturttu ve elini başına çekti. Abdullah'ın annesi Umeys kızı Esma şöyle dedi: "Ey Allah'ın Resülü, elinizi onun başına, bir yetimin başına çeker gibi çekiyorsunuz."

Hazret cevabında; *"Cafer bugün şehit oldu"* buyurarak gözyaşlarını tutamadı.

1- Karan; Necd halkının hac amellerine oradan başladığı bir yerin ismidir.

2- İsbatu'l-Hudat, c.1, s.518

Sonra şöyle buyurdu: "Şehit olmadan önce elleri kesildi ve Allah kesilen elleri karşılığında ona yeşil zümrüitten iki kanat verdi. O şimdi cennette meleklerle istediği yere uçuyor."¹

İslâm Fetihlerinden Haber Vermesi

Bera b. Azib şöyle diyor:

Resulullah (s.a.a) (Ahzab Savaşı'nda) hendek (çukur) kazılmasını emretti. Çukuru kazarken onun bir yerinde büyük ve sert bir taş ortaya çıktı. Balyoz hiçbir şekilde tesir etmiyordu. Sonra Allah Resulü (s.a.a) gelerek balyozu eline alıp "*bismillah*" diyerek taşa bir darbe vurdu. Bu darbeyle taşın üçte birini kırdı. Bunun üzerine; "*Allah-u Ekber! Şam'ın anahtarlarını bana verdiler. Allah'a andolsun ki, şu anda oranın kırmızı saraylarını görüyorum.*" dedi.

Yine "*bismillah*" diyerek o taşa bir darbe daha vurdu. Bu defa da taşın diğer üçte birini parçaladı. Bunun üzerine şöyle buyurdu: "*Allah-u Ekber! Fars (memleketinin) anahtarlarını bana verdiler. Andolsun ki, Medain'in beyaz saraylarını gördüm.*"

Üçüncü darbeyi indirdiğinde taşın geri kalanını da parçaladı ve buyurdu: "*Yemen'in anahtarlarını da bana verdiler ve ben buradan Sana şehrinin kapılarını görüyorum.*"²

Ahir Zaman Müminlerinden Haber Vermesi

Ali b. Ebu Talib (a.s) şöyle buyuruyor: "Hz. Peygamber (s.a.a) uzun bir vasiyetinde bana hitaben şöyle buyurdu:

Ya Ali! İman açısından halkın en hayret verici olanları ve yakın açısından da en büyük insanlar, ahir zamanda gelecek olan kimselerdir. Onlar Peygamber'i

1- Münteha'l-Amal, c.1, s.31

2- Emali-yi Saduk, 51. Meclis, s.312, 13. hadis

görmemiş ve imam da onlardan gizlidir. Bununla birlikte onlar beyaz sayfalara nakış olunmuş siyah hatlar vasıtasıyla (yazılı belgelerle) iman ederler.¹

Meyssem-i Tammar

Meyssem-i Tammar, Beni Esed kabilesinden bir kadının kölesi idi. Sonra Hz. Ali (a.s) onu satın alarak azat etti. İmam (a.s) ona; *"İsmin nedir?"* diye sordu.

Meyssem: "Salim." diye cevap verdi.

İmam (a.s): *"Resulullah bana, acem diyarında babanın seni, "Meyssem" diye çağırdığını haber vermişti."*

Meyssem: "Allah ve Resulü doğru buyurmuşlar; sen de doğru buyurdun."

İmam (a.s): *"Resulullah'ın (s.a.a) seni adlandırdığı o isme dön ve Salim'i bırak."* diye buyurdu ve o da Meyssem ismini kullandı ve künyesini Ebu Salim bıraktı.

Nakledildiğine göre Meyssem öldürüldüğü yıl, hac amellerini yaptıktan sonra Ümmü Seleme'nin yanına vardı. Ümmü Seleme ona; "Sen kimsin?" diye sordu. O da cevabında; "Ben, Meyssem'im" dedi. Bunun üzerine Ümmü Seleme şöyle buyurdu:

Allah'a andolsun ki, Resulullah'tan, geceleri senin hakkında Ali'ye çokça tavsiyede bulunduğunu duyuyordum.²

Şeytanın Şüpheye Düşürmesinden Haber Vermesi

İmam Cafer Sadık'ın (a.s) şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir:

Bir kişi Resulullah'ın (s.a.a) huzuruna vararak; "Ey Allah'ın Resulü! Ben münafık oldum." dedi.

1- Men La Yehzuruhu'l-Fakih, c.1, s.269

2- İsbatu'l-Hudat, c.2, s.109

Hazret buyurdu ki: "Allah'a andolsun ki, sen münafık olmamışsın. Eğer münafık olsaydın, yenilgiye uğradığın şey hakkında benimle konuşmaya gelmezdin. Hazır düşman (Şeytan) yanına gelerek; "Seni kim yaratmıştır?" dedi. Sen de cevabında; "Allah yaratmıştır" dedin. Tekrar sana; "Peki Allah'ı kim yaratmıştır?" diye sordu."

Resulullah'ın (s.a.a) yanına gelen şahıs: "Seni hak üzere mebus kılana andolsun ki, durum buyurduğun gibiydi." dedi.

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: "Şeytan, senin üzerinde tasarruf edebilmek amacıyla, amelleriniz yönünden geldi, ama size musallat olamadı. İşte sizi haktan döndürebilmek ümidiyle bu yönden geldi. Böyle olduğunda, sizden her biriniz yalnızca Allah'ı ansın."¹

Zübeyr'in Geleceğinden Haber Vermesi

Rivayet edildiğine göre, Resulullah (s.a.a), Ali'yi (a.s) Zübeyr ile birlikte Beni Saide Sakife'sinde görünce buyurdu ki: "*Ya Zübeyr! Ali'yi seviyor musun?*"

Zübeyr: "Beni, Ali'yi sevmekten ne alıkoyabilir ki?" diye cevap verdi.

Bunun üzerine hazret buyurdu ki:

Ali ile savaşağın ve ona zulümde bulunacağıın zaman hâlin nasıl olacak?!"²

Ebu Süfyan'ın Kalbinde Olanı Haber Vermesi

Nakledilen rivayete göre, Ebu Süfyan kendi kendine (Peygamber hakkında) şöyle dedi: "Eğer Allah sana karşı bana güç verir ve benim için mümkün olursa, karşımda

1- İsbatu'l-Hudat, c.1, s.429

2- İsbatu'l-Hudat: c.2, s.95

Medine'yi atlı ve piyade birlikle dolduracak ve dünyadan eserini kaldıracığım."

Hz. Peygamber (s.a.a), hutbe okuduğu bir sırada, hutbeye ara verip şöyle buyurdu:

Ey Ebu Süfyan! Yaşadığım müddetçe yapamayacaksın, ölümünden sonra da, senden daha şaki olan, senden önce davranacak, senden ve ailenden gerçekleştmesi beklenen de yerine gelecek. Sen kendi kendine nasıl istiyorsan öyle düşün ve bil ki, sen benim nurumu söndüremezsin, benim hatırlanma ve zikrimi de kesemeyeceksin. Sizin için de bu işlerin devamı olmayacaktır.¹

1- İsbatu'l-Hudat: c.2, s.173

2. Bölüm

HZ. FATİMATÜ'Z-ZEHRA'DAN (A.S)
HABERLER

GAYBÎ

Hz. Fatıma'nın (a.s) Kısaca Biyografisi

İsmi: Fatıma.

Meşhur lâkapları: Zehra, Sıddıka, Kübra, Tahire, Raziye, Merziyye, Havrau'l-İnsiyye, Betül, Muhaddese, Zöhre.

Künyesi: Ümmü'l-Hasaneyn, Ümmü Ebiha, Ümmü'l-Eimme.

Baba ve annesi: Hz. Muhammed (s.a.a) - Hatice.

Doğum yeri ve yılı: Bi'setin 5. yılı, Cemaziyelahir ayının 20'sinde Cuma günü şafak vakti Mekke'de dünyaya geldi ve hicretin ikinci yılında ise, Hz. Ali'yle (a.s) evlendi.

Şahadet yeri ve zamanı: Hicretin 11. yılı Cemaziyelvel ayının on üçünde veya Cemaziyelahir ayının üçünde 18 yaşında iken Medine'de şahadete erişti.

Türbesi: Medine'de üç mekândan birindedir: Hz. Peygamber'in (s.a.a) türbesinin yanında, Baki mezarlığında, Mescidu'n-Nebi ile Hz. Peygamber'in (s.a.a) kabri arasında.

Yaşam dönemi ikiye ayrılabilir:

1- Babası Resulullah (s.a.a) ve eşi Ali (a.s) ile geçirdiği dönem.

2- Toplumsal ve siyasi açıdan çok önemli olan babasının ölümünden sonra geçirdiği birkaç aylık dönem.

Hız. Fatıma'nın (a.s) İlmî Derecesi

Ammar-i Yasir şöyle diyor: Bir gün Hz. Fatıma (a.s), Hz. Ali'ye (a.s) hitaben şöyle dedi:

Yakına gel de geçmişte vaki olanları, hâlihazırda bulunanları ve gelecekte kıyamete kadar vuku bulacakları sana haber vereyim!¹

Şahadet Zamanını Haber Vermesi

Umeys kızı Esmâ şöyle diyor:

Hız. Fatıma (a.s) hastalandığında, ben bakıcılığını yapıyordum. Bir gün onu her zamankinden daha iyi gördüm. Hz. Ali (a.s) bir iş için dışarı çıkmıştı. Hz. Fatıma (a.s) bana; "*Su getir, gusledeceğim.*" dedi.

Su getirdim, guslettikten sonra; "*Bana yeni elbiseler getir.*" buyurdu.

Elbiselerini getirip kendisine verdim. O da onları giydi. Daha sonra; "*Yatağımı odanın ortasına ser.*" dedi.

Ben de öyle yaptım. O, kibleye doğru uzandı, elini yüzünün altına koydu ve buyurdu:

Ey Esmâ! Ben şimdi tertemiz olduğum bir hâlde dünyadan gideceğim, kimse yüzümü açmasın.²

Bu sözü buyurduktan sonra, gözlerini dünyaya kapadı.

Ömrünün Son Anlarından Haber Vermesi

Hız. Fatıma (a.s) hayatının son anlarında bir sırrı Hz. Ali'ye (a.s) açtı, şahadetinden ve ömrünün son anlarından haber verdi ve ekledi:

Ey Ebe'l-Hasan! Şimdi uykuya dalmıştım, Allah Resulü'nü, beyaz mercan ve incilerle yapılmış olan bir sarayda gördüm. Beni görünce buyurdu ki: "Kızcağı-

1- Biharu'l-Envar, c.43, s.8

2- Keşfu'l-Gümme, c.1, s.502

zım, acele bana gel, seni çok özledim." Ben de sabırsızca; "Babacığım, Allah'a andolsun ki, ben seni daha çok özlemişim." dedim. Bu esnada babam buyurdu: "Sen bu akşam bizim yanımızda olacaksın. Ali can! Allah Resulü'nün vaadi doğrudur ve o, ahbine vefalıdır."¹

İmam Hüseyin'in (a.s) Şahadetinden Haber Vermesi

Hz. Fatıma (a.s) bazı şiirlerinde, iktisadi zorluklardan ve İmam Hüseyin'in (a.s) Kerbela'da şahadete erişeceğinden haber veriyor:

Evlatlarım dün geceyi aç olarak sabahladılar,
Onların küçüğü² savaş meydanında öldürülecektir.
Kerbela'da yavrumu hileyle şehit edecekler,
Onun katillerine yazıklar olsun.³

Gelecekteki Acı Olaylardan Haberdar Olması

Hz. Fatıma (a.s), Allah Resulü'nün ömrünün son anlarında, Hazretin; "*Evlatlarıma ağlıyorum.*" sözünü duyunca şiddetle ağladı. Allah Resulü O'nun ağladığını görünce; "*Ağlama kızım, sakın o.l*" buyurdular.

Hz. Fatıma (a.s) şöyle dedi: "Babacığım, senden sonra bize ne yapacaklarına ağlamıyorum, senden ayrılacağıma ağlıyorum."⁴

1- Biharul-Envar, c.43, s.179, 15. hadis

2 - Onların küçüğünden maksat İmam Hüseyin'dir.

3- el-Emali, Şeyh Saduk, 44. meclis, 11. hadis

4- Biharul-Envar, c.28, s.41

3. Bölüm

İMAM ALİ B. EBU TALİB'TEN (A.S) GAYBÎ HABERLER

Hz. Ali'nin (a.s) Kısaca Biyografisi

İsmi: Ali (a.s).

Meşhur lakapları: Emirü'l-Müminin, Murtaza, Haydar.

Künyesi: Ebu'l-Hasan, Ebu Turab.

Baba ve annesi: Ebu Talib, Esed kızı Fatıma.

Doğum yeri ve yılı: Bi'setten on yıl önce, Recep ayının 13. günü Kâbe'nin içinde doğmuştur.

İmamet dönemi: Otuz yıl. Bu sürenin dört yıl dokuz ayında hükümet etmiştir.

Şahadet yeri ve yılı: Hicretin 40. yılı Ramazan ayının 19. günü Kufe Mescidi'nin mihrabında, en şaki kimsenin (İbn Mülcem'in) darbesiyle Ramazan'ın 21. gecesi 63 yaşında iken şahadete erişmiştir.

Mezar-ı şerifi: Necef-i Eşref'te.

Yaşam dönemi dörde ayrılabilir:

1- Çocukluk dönemi (yaklaşık on yıl).

2- Hz. Peygamber'le (s.a.a) geçirdiği dönem (yaklaşık yirmi üç yıl).

3- Hilâfet mesnedinden uzaklaştırıldığı dönem (yaklaşık yirmi beş yıl).

4- Hilâfet dönemi (yaklaşık dört yıl, dokuz ay).

Nehrevan Savaşı

Rafi b. Seleme diyor ki:

Nehrevan Savaşı'nda Ali (a.s) ile birlikteydim. O oturduğu bir sırada, bir atlı geldi ve selâm verdi. Hazret cevabını verdi ve kendisine; *"Neden bana, Emirü'l-Müminin lakabıyla değil de ismimle hitap ettin?"* diye sordu.

Adam dedi: "Evet, şimdi nedenini söyleyeyim; Sıfın'de Hakemeyn olayına kadar hak üzere idin. O iki hakemi tayin ettikten sonra senden bîzar oldum ve seni müşrik diye adlandırdım. Sonra kimin velâyetini kabul edeyim diye kararsız kaldım. Allah'a andolsun ki, senin hidayet üzere mi, yoksa sapıklık üzere mi olduğunu bilmek, benim için dünya ve içindeki her şeyden daha değerlidir!"

Hazret buyurdu ki: "Anan yasında ağlasın! Yanıma gel de sana hidayet ve sapıklığı açıklayayım."

Adam gelip Hz. Ali'nin (a.s) yanında durdu. O anda bir süvari hızlıca Hazretin yanına gelerek şöyle dedi: "Ey Müminlerin emiri! Sizi fetih ve zaferle müjdeliyorum, gözün aydın olsun. Allah'a andolsun ki, Haricilerin hepsi öldürüldü."

Hazret: "Nehrin önünde mi, arkasında mı?"

Süvari: "Nehrin önünde."

Hazret: "Yalan söyledin! Taneleri yaran ve beşeri yaratan Allah'a yemin olsun ki, onlar nehirden geçmediler bile, nasıl öldürüldüler?"

O adam: Ali'nin hak olduğuna basiretim arttı" dedi.

Ayrı bir süvari daha geldi, birincisinin dediği gibi dedi ve Hazret de aynı cevabı verdi.

O şüphe içerisinde olan adam şöyle dedi: Hz. Ali'ye hamle edip, kılıçla kafasını uçurmak istedim. Daha sonra, kan-ter içinde iki süvari daha gelerek şöyle dediler: "Ey Müminlerin emiri! Gözün aydın olsun,

seni fetih ve zaferle müjdeliyoruz. Allah'a yemin ederiz ki, bütün Hariciler öldürüldüler."

Hazret: "Nehrin arkasında mı, önünde mi?"

Süvariler: "Nehrin arkasında öldürüldüler. Zira nehirden Nehrevan'a geçmek isteyince, su atların göğüslerine çıktı, bundan dolayı geri döndüler ve öldürüldüler."

Hazret: "*Siz doğru söylediniz.*"

Bu durumu gören şüphe içerisinde olan adam, atından aşağı inerek, Hz. Ali'nin (a.s) elinden ve ayağından öptü.

Hazret şöyle buyurdu: "*Bu, hakkı tanıman için sana bir nişanedir.*"¹

Basra'nın Su Altında Kalacağını Haber Vermesi

Emirü'l-Müminin Ali (a.s) Basra ehline şöyle buyurdu:

Allah'a andolsun ki, şehrinizi su kaplayacak, şehrin merkez camisi hariç, her şeyi gark edecektir. Adeta merkez camisini, tavuğun göğsü gibi su üzerinde görüyorum.

Hz. Ali'nin (a.s) haber verdiği gibi su, Fars Körfezi ve Senam Dağları tarafından gelerek Basra'yı kaplayıp şehrin büyük camisi dışında her yeri kaplayarak harap etti.²

Amr İbn Hamık'ın Ölümünden Haber Vermesi

Şemir b. Sedir-i Ezdi şöyle diyor: Hz. Ali (a.s), Amr b. Hamık el-Huzâi'ye şöyle buyurdu:

Benden sonra öldürüleceksin, başımı şehir şehir dolaştıracaklar, senin başın, İslâm tarihinde şehir şehir dolaştırılacak ilk baştır.

1- İsbatu'l-Hudat, c.4, s.433

2- Nehcü'l-Belâğa, Feyzü'l-İslâm çevirisi, s.65, 13. Hutbe

Muaviye'nin hilafeti zamanında Amr takip altına alındı. O, kaçıp kendi kabilesi olan Huzaa kabilesine sığındı. Ama onlar onu memurlara teslim ettiler. Amr onların eliyle katledildi ve başını Irak'tan Şam'a Muaviye'nin yanına götürdüler ve o, İslâm tarihinde başı bir yerden diğer yere götürülen ilk şahıstı.¹

Haccac'ın Haberi

İsmail b. Reca şöyle diyor:

Günlerin birinde Ali b. Ebu Talib (a.s) hutbe okuyordu ve şiddetli savaşıardan haber veriyordu. A'şa Bahile adında bir genç kalkıp; "Senin bu söylediklerin daha çok hurafelere benziyor!" dedi. Hazret buna karşılık şöyle buyurdu:

"Ey genç, eğer sözünden dolayı günahkâr isen, Allah seni Sakif'in gulamının eliyle öldürsün!"

Oradakilerden birkaçı: "Ey Müminlerin Emiri, Sakif'in gulamı kimdir?" diye sorunca İmam şöyle cevap verdi:

"Sizin şehrinize musallat olacak bir kişidir. İlâhi hükümleri ayak altına alacak ve bu kılıçla bu gencin boynunu vuracak."

"Kaç yıl hükümet edecek?" diye sorunca da: "*Ömrü yeterse yirmi yıl.*" diye cevap verdi.

Oradakiler: "Öldürülecek mi, yoksa tabii ölümle mi dünyadan göçecek?" deyince İmam: "*İshale yakalanıp ölecek.*" buyurdu.

İsmail b. Reca diyor ki: Ben kendi gözlerimle gördüm ki, A'şa Bahile'yi esir edip, Haccac'ın yanına getirdiler. Haccac onu dövdü, kınadı ve aynı mecliste boynunu vurdu.²

1- İbn Ebi'l-Hadid'in Nehcü'l-Belâğa Şerhi, c.2, s.290

2- İbn Ebi'l-Hadid'in Nehcü'l-Belâğa Şerhi, c.2, s.289

Meysem-i Temmar'ın Şahadetini Haber Vermesi

Meysem-i Tammar, Beni Esed kabilesinden bir kadın'ın kölesi idi. Müminlerin Emiri Hz. Ali (a.s), onu satın alıp serbest bıraktı. Adını sordu. O, "Salim" diye cevap verdi.

Hz. Ali: *"Allah Resulü (s.a.a), acem diyarında babanın senin adını "Meysem" koyduğunu bana haber vermişti."*

O: "Allah Resulü ve Müminlerin Emiri doğru buyuyorlar. Allah adına yemin ederim ki, acem diyarında benim adım öyleydi."

Hz. Ali: *"Salim ismini bırak, Resulullah'ın (s.a.a) seni andığı önceki adına dön."*

Sonra künyesini "Ebu Salim" olarak değiştirdiler.

Meysem, Hz. Ali'nin (a.s) ashabındandı, Ondan birçok sırlar duymuştu. Onları halka anlattığı zaman, Hz. Ali'yi (a.s) hurafe ve aldatmacılıkla suçluyorlardı. Bir gün Hz. Ali (a.s), ashaptan büyük bir çoğunluğun huzurunda Meysem'e şöyle buyurdu:

Sen benden sonra tutuklanacaksın ve dara çekileceksin; ikinci gün ağzından ve burnundan o kadar kan akacak ki, sakalın onunla boyanacak. Üçüncü gün ise bedenine bir mızrak saplayacaklar ve onunla şehit olacaksın. O hâlde o günü bekle. Dara çekileceğin yer de, Amr b. Hureys'in kapısının önüdür. Dara çekileceğin dal, diğer dalların hepsinden daha kısadır. Sana asılacağı hurma dalını göstereceğim.

İmam (a.s) iki gün sonra o hurma dalını Meysem'e gösterdi. Meysem bazen o ağacın yanına gidiyor, orada namaz kılıyor ve ağaca bakıp şöyle diyordu: "Allah seni mübarek etsin, ben senin için yaratılmışım ve sen de benim için bitmişsin."

Bazen Amr b. Hureys'le görüşüyor ve şöyle diyordu: "Benimle iyi komşuluk et."

Ama Amr onun maksadını anlamıyordu. Bu yüzden ona; "İbn Mesud'un veya İbn Hakem'in evini mi satın almak istiyorsun?" diye soruyordu.

O'nu yakalayıp İbn Ziyad'ın yanına götürdüler ve "Bu şahıs Ali'nin yakın dostlarından biridir." dediler.

İbn Ziyad; "Bu Acem, böyle bir makama mı sahipti?!" dedi.

Oradakiler: "Evet!" dediler.

İbn Ziyad Meysem'e: "Senin Allah'ın nerededir?"

Meysem: "Zalimlere karşı pusudadır."

İbn Ziyad: "İşittiğime göre Ebu Turab'ın (Hz. Ali'nin) yakınlarındanmışsın?"

Meysem: "Bir hadde kadar; maksadın nedir?"

İbn Ziyad: "Duyduğuma göre o senin kaderinden haber vermiştir."

Meysem: "Evet."

İbn Ziyad: "Benim sana ne yapacağımı da haber verdi mi?"

Meysem: "Mevlam Ali, senin beni dara çekeceğini haber verdi. Dara çekilecek olan şahıs benim. Benim asılacağım dal da, hepsinden daha kısadır."

İbn Ziyad: "Ben seninle, Ali'nin ön görüsünün aksiyle amel edeceğim."

Meysem: "Hz. Ali'nin (a.s) verdiği haberle nasıl muhafefet edebilirsin? Hâlbuki bu haberi ona, Allah Resulü ve ona da Cebrail, Cebrail'e de Allah Teala haber vermiştir. Hatta ben o darağacının yerini bile biliyorum ve ben ağzına yular vurulacak ilk Müslümanım."

İbn Ziyad onu zindana götürmelerini emretti. Muhtar da o zaman zindanda idi. Meysem, Muhtar'a dedi ki: "Sen

zindandan kurtulacaksın ve Hz. Hüseyin'in intikamını almak için kıyam edeceksin ve İbn Ziyad'ı öldüreceksin."

Çok geçmeden Muhtar zindandan azat oldu. Meysem'i de İbn Ziyad'ın yanına götürdüler ve o melun da onun, Amr b. Hureys'in evinin yanındaki ağaca asılmasını emretti. O, darağacına çekilince, Amr b. Hureys, artık Meysem'in sözlerini anlamış oldu. Bundan dolayı hizmetçisine, her gün orayı sulayıp süpürmesini ve ışıklandırmasını emretti.

Halk Meysem'in etrafına toplanıyor, o da ağacın dalına asılmış bir vaziyette Ehlibeyt'in faziletini ve Ümeyyeoğulları'nın kötülüklerini onlara anlatıyordu.

İbn Ziyad'a; "Meysem sizleri rezil ve rüsva etti." diye haber verdiklerinde, İbn Ziyad; "Konuşamaması için ağzını bağlayın" diye emretti. Hz. Ali'nin (a.s) haber verdiği gibi ikinci gün Meysem'in ağız ve burnundan kanlar akmaya başladı, üçüncü gün ise bedenine bir mızrak sapladılar ve böylece şehit oldu.¹

Ruşeyd Hacerî'nin Şahadetini Haber Vermesi

Ruşeyd Hacerî'yi Ziyad'ın yanına götürdüklerinde Ziyad ona: "Ali sana, benim senin başına ne oyun getireceğimden haber verdi mi?"

Ruşeyd: "Evet, Hz. Ali (a.s) buyurdular ki, sen benim elimi, ayağımı keseceksin, sonra da beni dara çekeceksin."

Ziyad: "Allah'a andolsun ki, Ali'nin yalanı açığa çıksın diye, onun söylediklerinin aksini yapacağım."

Ziyad; "Onu serbest bırakın." diye emretti. Ruşeyd çıkmak istediğinde; "Onu geri çevirin. Onun için bundan daha büyük bir azap düşünemiyorum. Onun el ve ayaklarını kesin ve darağacına çekin." dedi.

1- İbn Ebi'l-Hadid'in Nehcü'l-Belâğa Şerhi, c.2, s.291

Ziyad'ın emri üzerine, Ruşeyd'in el ve ayağını kestiler. Sonra dilinin kesilmesini de emretti.

Bu sırada Ruşeyd; "Mevlam Ali (a.s), dilimin kesileceğini de bana haber vermişti." dedi.

Daha sonra Ruşeyd'in dilini keserek onu dara çektiler.¹

Selman'ın Ölümünden Haber Vermesi

Cabir b. Ensarî diyor ki:

Emir'ül-Müminin Ali (a.s) sabah namazını bizimle birlikte kıldı, daha sonra mübarek yüzünü bize çevirdi ve buyurdu:

Allah Teala, Medain'de vefat eden kardeşiniz Selman'ın cenaze merasimine katılmanızdan dolayı, sizlere büyük mükâfat versin.

Daha sonra Hz. Peygamber'in (s.a.a) sarığını başına koydu, asasını eline aldı ve "Azba" adlı bir katıra binerek buyurdu: "*Ey Kanber, on adım say!*"

Kamber diyor ki: "On adım saydım, kendimi Medain'de Selman'ın kapısı önünde buldum.

Zadan (Selman'ın kölesi) şöyle diyor: Selman'ın vefatının yaklaştığını görünce ona sordum; "Sana gusül vermeyi kim üstlenecek?"

Selman: "Resulullah'a gusül veren kimse."

Dedim ki: "Sen Medain'desin, oysa o Medine'dedir."

Selman: "Ey Zadan, benim çenemi bağladığında kapının çalındığını duyacaksın."

Zadan şöyle diyor: "Selman'ın çenesini bağladığımda aniden kapının çalındığını duydum, hemen gidip kapıyı açtım. Kapıyı açar açmaz Emir'ül-Müminin Ali'yi (a.s) kapının önünde gördüm. Hazret; "*Ey Zadan! Selman vefat mı etti?*" diye sordu. Ben: "Evet" dedim.

1- İbn Ebi'l-Hadid'in Nehcül-Belâğa Şerhi, c.2, s.294

Sonra içeri girdi ve Selman'ın yüzünden parçayı kaldırdı. O anda Selman'ın yüzünde tebessüm hâli gördüm. Hazret buyurdu ki: *"Ne mutlu sana ey Allah kulu! Resulullah'ın (s.a.a) yanına gittiğinde ona, kardeşinin başına gelenleri anlat."*

Daha sonra Hz. Ali (a.s) onun cenaze işleriyle meşgul oldu. Hazret ona namaz kılariken yüksek sesle tekbir getirdiğini duydum.¹

Kumeyl İbn Ziyad'ın Şahadetini Haber Vermesi

Muğiyre diyor: Haccac hükümete yettiğinde, Kumeyl b. Ziyad'ı öldürmek istedi. Kumeyl bu suikastı anlayınca firar etti. Haccac'ın emriyle Kumeyl'in mensup olduğu Nehai kabilesinin beytülmalinden hissesi kesildi. Kumeyl de kendi kendine: "Ben yaşlanmış ve ömrü sona ermiş birisiyim, benim ele geçmemem için kabilemin hukuktan mahrum edilmesi doğru değildir." diyerek teslim oldu.

Haccac onu görünce; "Bir memur gönderip seni yakalatmak istiyordum, şimdi kendi ayaklarıyla kurbanlık yerine geldin." dedi.

Kumeyl; "Evinin temelini bununla yıkma. Çünkü benim ömrümden fazla bir şey kalmamış, nasıl istiyorsan öyle yap. Allah'ın vaat ettiği bir yer ve adam öldürmenin de hesabı vardır. Zaten Mevlam Ali de senin beni katledeceğini haber vermişti." dedi. Daha sonra Haccac'ın emriyle Kumeyl'in boynu vuruldu.²

Kamber'in Şahadetini Haber Vermesi

Rivayete göre bir gün Haccac b. Yusuf-i Sakafi şöyle dedi: "Ali'nin dostlarından birini ele geçirip kanını dökmek ve bu vesileyle Allah'a yakınlaşmak istiyorum."

1- Pişguiha-yi Emiru'l-Müminin, s.192

2- Keşfu'l-Gumme, c.1 s.278

Ona, Hz. Ali'nin hizmetçisi Kamber'den daha yakın kimseyi tanımadıklarını söylediler. Haccac da Kamber'in peşine, onu yakalayıp getirmesi için bir adam gönderdi. Kamber yakalanıp Haccac'ın yanına götürüldüğünde, Haccac ona: "Sen Kamber misin?" diye sordu.

Kamber: "Evet."

Haccac: "Ali senin Mevlan mıdır?"

Kamber: "Mevlam Allah'tır, Ali de velinimetimdir."

Haccac: "Onun dininden teberri ediyor musun?"

Kamber: "Onun dininden teberri etsem, beni ondan daha üstün olan hangi dine hidayet edeceksin?"

Haccac: "Seni öldüreceğim, fakat nasıl öldürülmek istiyorsan, onu kendin seç."

Kamber: "Sen muhtarsın, sen kendin seç."

Haccac: "Niçin?"

Kamber: "Çünkü sen beni nasıl öldürsen, ben de kıyamet günü seni aynı şekilde öldüreceğim. Şüphesiz Emirü'l-Müminin Ali (a.s), benim zulüm ve cebirle öldürüleceğimi haber vermiştir." Sonra Haccac, onu boğazlamalarını emretti.¹

Berâ b. Azib'in Eseflenmesi

Bir gün Hz. Ali (a.s), Bera b. Azib'e şöyle buyurdu:

Ey Berâ! Oğlum Hüseyin şahadete eriştiğinde sen hayatta olmana rağmen, ona yardımda bulunmayacaksın.

Kerbela vakıası gerçekleşince, Bera şöyle dedi: "Hz. Ali'nin (a.s) sözü doğru çıktı. Zira oğlu şehit oldu, ama ben ona yardımda bulunmadım." Bera, o zaman yaptığından pişmanlık duyarak eseflendi.²

1- Keşfu'l-Ğumme, c.1, s.278

2- Keşfu'l-Gumme, c.1, s.279

İmam Hüseyin'in (a.s) Katledileceği Yerden Haber Vermesi

Cuveyriye diyor ki: Hz. Ali'nin (a.s) yanında Sıffin'e doğru hareket ettiğimizde Kerbela'ya yetiştik. Hz. Ali (a.s) ordudan biraz uzaklaştı ve sağa sola bakıp derin bir "ah" çekerek şöyle buyurdu:

Allah'a andolsun ki, binekleri buraya inecek, kanları buraya akacak, burada şehit olacaklar.

Biri; "Burası neredir?" diye sorduğunda, buyurdu ki:

Burası Kerbela'dır. Bir grup burada öldürülecek ve hesaba çekilmeksizin cennete girecekler.

Hz. Ali (a.s), yaranlarıyla oradan geçip gittiler; ama hiç kimse, İmam Hüseyin b. Ali'nin (a.s) şahadet olayına kadar, o hazretin ne demek istediğini anlamamıştı.¹

İmam Hüseyin'in (a.s) Şahadetini Haber Vermesi

Ebu Abdullah Cedeli diyor ki:

Emirü'l-Müminin Ali'nin (a.s) yanına vardım. Hüseyin (a.s) de onun yanında oturmuştu. İmam (a.s), elini Hüseyin'in (a.s) omzuna bırakarak şöyle buyurdu: "*Bunu öldürecekler ve kimse de yardımına koşmayacak.*"

Ben: "Ya Emire'l-Müminin, bu çok acı bir olaydır." dedim. Bunun üzerine İmam: "*Şüphesiz gerçekleşecektir.*"² buyurdu.

Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin'in Şahadetlerinden Haber Vermesi

Hz. Ali (a.s) şöyle buyurdu:

Çok yakında Hasan ve Hüseyin'imizi öldürecekler ve zulmedenlerin çoğu yakında azaba uğrayacaklar, fisk

1- a.g.e.

2- Muntahab-u Kamili'z-Ziyarat, s.78

ve günahlarından dolayı bazıları o zalimlere musallat olacak ve kılıçla onlardan intikam alacaklar. Bu, aynı Benî İsrail'in azaba uğraması gibidir.

Birisi: "Kim onlara musallat olacaktır?" diye sorunca, Hazret buyurdu ki: "Sakif kabilesinden Muhtar b. Ebu Ubeyd adında bir genç."¹

Hz. Ebu'l-Fazlı'l-Abbas'ın Şahadetini Haber Vermesi

Hz. Abbas (a.s) dünyaya geldiğinde, kundağından tutarak onu babası Ali'ye (a.s) götürdüler. Hazret onu kucağına alarak sağ kulağına ezan, sol kulağına ikame okudu ve sonra Abbas'ın kollarını yukarı kaldırıp ağladı. Bu manzara bir kaç defa tekrarlanınca, annesi kendi kendine: "Niçin Ali (a.s) çocuğa bakıp ağlıyor? Acaba çocuğun elinde bir sakatlık mı var?" diye düşünmeğe başladı; ama bir gün cesaretini toplayarak dedi: "Ya Ali! Neden çocuğun ellerine bakarak ağlıyorsun? Ellerinde bir sakatlık mı gördün, yoksa senin için bir hatıra mı canlandı?"

İmam Ali şöyle buyurdu:

Ey Fatıma! Çocuğun ellerinde noksanlık yoktur. Ağlamam, bu kolların Kerbela çölünde oğlum Hüseyin için feda olacağından dolayıdır. Ey Fatıma! Ben, o gün gözümün önünde canlandığı için ağladım.

Hazret bu sözü söylediğinde annesinin gözleri yaşardı. Hz. Ali (a.s) onun bu hâlini görünce şöyle buyurdu:

Ey Fatıma! Gözlerin ağlama görmesin, sana bir müjde vereyim; Allah-u Teala oğluna iki kanat verecek ve o, cennette meleklerle uçacaktır.

Bu esnada Hz. Abbas'ın annesi bir miktar sakinleşti ve onun adını "Abbas" koydular.²

1- İsbatu'l-Hudat, c.4, s.596

2- el-Vegayiu ve'l-Havadis, c.2, s.400

İmam Seccad'ın (a.s) Doğumundan Haber Vermesi

Cabir b. Abdullah, İmam Muhammed Bâkır'dan (a.s) şöyle naklediyor:

Yezdigerd'in kızı, Ömer'in yanına getirildiğinde, Medine'nin kızları onu görmek için damların üzerine çıktılar. Mescide girdiğinde, onun cemaliyle mescit aydınlandı. Sonra Emirü'l-Müminin Ali (a.s) Ömer'e şöyle buyurdu: *"Onu, Müslümanlardan birini kendisi seçmesi için serbest bırak ve bunu o kişinin savaş ganimeti olarak say."*

Ömer, İmam'ın (a.s) önerisi üzerine onu serbest bıraktı. O da İmam Hüseyin'in (a.s) yanına gidip, elini onun başına koydu. Hz. Ali (a.s): *"Adın nedir?"* diye sordu. o: *"Cihanşah."* diye cevap verdi.

İmam (a.s) buyurdu ki: *"Hayır! Şehribanu'dur."*

Daha sonra Hüseyin'e (a.s) dönerek şöyle buyurdu: *"Ey Eba Abdillah! Yeryüzünün en üstünü olan bir çocuk, bu kadından sana nasip olacaktır."*

Ali b. Hüseyin (İmam Seccad -a.s-) o kadından dünyaya geldi. İmam Seccad'a (a.s) iki seçilmişin oğlu diyorlardı; zira Araplardan Beni Haşim, gayr-i Arap'tan ise Farslar seçilmiş kavim olarak biliniyordu. (İmam Seccad (a.s) hem baba tarafından ve hem de anne tarafından böyle bir özelliğe sahipti.)¹

İmam Rıza'nın (a.s) Şahadet ve Defin Yerini Haber Vermesi

Numan b. Sa'd, Hz. Ali (a.s) şöyle buyurduğunu naklediyor:

Yakın bir zaman sonra, evlâtlarımdan biri Horasan civarında zehirlenilerek öldürülecek. Onun adı benim adım (Ali) ve babasının adı da İmran oğlunun adı

1- el-Kâfi, c.1, s.266, h. 1

(Musa)'dır. Bilin ki, her kim onu (bu gurbet elde) ziyaret ederse, Allah onun geçmiş ve gelecek günahlarını, yıldızlar sayısı, yağmur damlaları ve ağaç yaprakları kadar olsa bile affeder.¹

Mehdi-yi Mev'ud'dan (a.s) Haber Vermesi

Esbâğ b. Nebate şöyle diyor: Hz. Ali'nin (a.s) huzuruna vardım. İmam tefekkür halindeydi ve yeri çiziyordu. Dedim ki: "Ey Müminlerin Emiri! Niçin sizi düşünceli görüyorum? Acaba zemine meylinizin nedeni, yeryüzünün padişahı olmak isteğinizden mi?"

İmam şöyle buyurdu:

Hayır! Allah'a andolsun ki şimdiye kadar, ne zemin, ne de dünyaya meylettim. Lâkin benim on birinci neslimden dünyaya gelecek oğlumu düşünüyordum. Yeryüzünü, zulümle dolduktan sonra adaletle dolduracak Mehdi O'dur. Onun için bir hayret ve gaybet dönemi olacaktır. O dönemde bazı gruplar sapacak, bazıları da hidayet bulacaklar.

Ben arz ettim ki: "Ey Müminlerin Emiri! Acaba bu haber gerçekleşecek mi?" İmam buyurdu ki:

Evet, O'nun varlığında şüphe olmadığı gibi, halkın hayrete düşeceğinde de şüphe yoktur.

Sonra şöyle ekledi:

Ey Esbâğ! Bu işi nasıl anlayabilirsin ki, onlardır ehlibeytin ve ümmetin hayırlıları!

Ben arz ettim ki: "Ey Müminlerin Emiri, ondan sonra ne olacak?" İmam şöyle buyurdu:

Daha sonra Allah kendi istediğini yapacak. Şüphesiz O'nun için (bir takım) iradeler, neticeler ve maksatlar vardır.²

1- Vesailu's-Şia, c.1, s.435

2- Kemalü'd-Din, c.1, s.288, b. 26

Sorulan Her Soruya Cevap

Ebu'l-Hakem diyor: İhtiyar ve bilginlerden duyduğuma göre Hz. Ali (a.s) bir hutbesinde şöyle buyurmuştur:

Beni kaybetmeden, istediğiniz her şeyi benden sorabilirsiniz. Allah'a andolsun ki, yüz kişisi sapıklık davetçileri ve yüzü de hidayet davetçileri olup kıyamete kadar baki kalacak olan bir kısım halktan (bile) sorarsanız cevap veririm.

O anda birisi ayağa kalkarak: "Benim başımda ve yüzümde kaç tane kıl vardır?" diye sordu.

İmam (a.s) şöyle buyurdu:

Allah'a andolsun ki, Allah Resulü (s.a.a), senin böyle bir soru soracağını bana haber vermişti. Başının her bir kılı için sana lânet okuyan bir melek ve sakalının her bir kılı için de seni sapıtıp perişan eden bir şeytan görevlendirmiştir. Şüphesiz senin evinde, Peygamber'in torununu öldürecek bir tane oğlak (Ömer b. Sa'd) vardır. Vuku bulacak olay benim sözümü kanıtlayacaktır. Buna ilaveten, senin sorunun cevabı bana zor değil. Zira onların sayısınca melek ve şeytan görürüm ki, sana lânet okuyorlar.

Soru soran şahsın oğlu o zaman çocuk idi ve henüz yeni yeni oturuyordu. Daha sonra Kerbela olayı vuku bulunca hazretin sözü kanıtlanmış oldu.¹

Kendi Şahadetinden ve Katilinden Haber Vermesi

Hz. Ali (a.s) Nehrevan Savaşı'ndan sonra ramazan ayında Kufe'ye döndü. Mescide gidip iki rekât namaz kıldıktan sonra minbere çıktı ve güzel bir konuşma yaptı. Sonra İmam Hasan'a (a.s) bakarak buyurdu ki: *"Ya Eba Muhammed! Ramazan'dan kaç gün geçiyor?"*

İmam Hasan; "On üç gün, ey müminlerin emiri!" dedi.

1- el-İrşad, Şeyh Müfid, 70. fasıl, s.320

Sonra Hz. Hüseyin'e (a.s): *"Ya Eba Abdillah! Ramazanın bitimine kaç gün kalmış?"* diye sordu.

İmam Hüseyin (a.s) de; "On yedi gün, ey Müminlerin Emiri" diye cevap verdi.

O anda Hazret mübarek sakalından tutarak buyurdu:
Ümmetin en şakisi geldiğinde bu beyaz sakalı kana boyayacak.

Sonra şöyle ekledi:

Ben onun yaşamasını istiyorum, oysa o benim katledilmemi arzu etmektedir.

O hâlde o kimsenin yanına git ki, /Murat kabilesinden olan dostuna oranla seni mazur görsün."

İmam (a.s), Amr b. Ma'dikerb'in okuduğu bu şiirde katilinin Murat kabilesinden olduğunu zikretti. Abdurrahman b. Mülcem bunu duyunca, "Sakın Hazretin maksadı ben olmayayım." diye hemen hazretin yanına giderek şöyle dedi: "Ey Müminlerin Emiri! Allah aşkına, (katilden maksadın ben isem) bu iki elimi şimdiden kes veya beni öldür."

Hz. Ali (a.s) cevabında şöyle buyurdu:

Henüz bir günah işlememişken seni nasıl öldüre bilirim? Benim katilim olacağımı bilsem dahi (ki biliyorum) seni öldüremem. Acaba seni koruyan Yahudi kadını hatırlıyor musun? Sana bir gün şöyle demişti: "Ey Semud'un devesini öldürenlerin arkadaşı!"

İbn Mülcem: "Evet, Ey Müminlerin Emiri!" dedi. Sonra Hz. Ali (a.s) sustu. İmam (a.s) vurulduğu gece sabah namazı için evden mescide gelince buyurdu ki:

Bu ay içinde öldürüleceğime kalbim şahitlik ediyor.

Daha sonra Ümmü Gülsüm'ün evinin kapısını açtı ve kemeri kapının kilidine ilişerek açıldı. Sonra şu şiiri okudu:

"Göğüs ve kemerini sıkarak, ölüme hazır ol,
Şüphesiz ölüm mutlaka sana gelecek.

Ölümden dolayı sabırsızlık yapma,
Senin vadine geldiği zaman."

İmam (a.s) sonra menzilden çıkarak mescide gitti ve mihrapta şehit edildi. Allah'ın salât ve selâmı onun üzerine olsun.¹

Zi's-Sedye'nin Ölüm Haberi

Nehrevan Savaşı sona erdikten sonra Hz. Ali (a.s) ashabına şöyle buyurdu:

Ölüler arasında (Haricilerden) bir eli kesik ve bedeninin sağ tarafındaki göğsü ise kadın göğsü gibi olan bir adamı araştırın. Onun memesi çekildiğinde uzar, bırakıldığında ise toplanır. Vücudunda kırmızı ve beyaz kıllar vardır. Bu, onların bayraktarıdır ve kıyamet günü onları cehenneme götürecektir. Ne de kötü bir menzildir orası!

Daha sonra ashap, onu aramaya koyuldular. Ne kadar aradysalar da böyle birisine rastlamadılar. Onu bulamayınca İmam'ın yanına gelerek: "Böyle birine rastlamadık." dediler.

İmam (a.s) şöyle buyurdu:

Tohumu yarana, bu halkı yaratana ve Kâbe'yi nasp edene andolsun ki, yalan söylemedim ve bana yalan haber de verilmemiştir; ben yakın üzereyim.

Sonra İmam'ın kendisi kalkıp, alnından ter döküldüğü hâlde ilerledi, bir çukura düşmüş cesetlerin başında durdu ve onların tek tek kaldırılmalarını emretti. Söz konusu şahsın cesedi onların en altında yer almıştı. Ayağını onun göğsüne koyup bastırdı. Sonra bir eliyle o habisin elinden ve diğer eliyle de onun memesinden tutup çekti. Onun memesi eliyle aynı uzunlukta idi. Daha sonra İmam (a.s), onun hakkaniyetinde şüpheye düşen kimseye dönerek; *"Bu da benim hak üzere olduğumun diğer bir kanıtıdır."* buyurdu.

1- Keşfu'l-Ğumme, c.1, s.276

Sonra onun gömleğinin diğer tarafını yırtmalarını emretti. Baktıklarında, kol yerine başparmak benzeri bir şeyin olduğunu ve bedeninin o tarafında meme diye bir şey olmadığını gördüler. Hz. Ali (a.s) tekrar o adama dönerek: "*Bu da sana diğer bir alâmet.*" diye buyurdu.¹

Tatar ve Moğol Irklarından Haber Vermesi

Seyyid Razî, Hz. Ali'nin (a.s) Tatar ve Moğollar hakkında şöyle buyurduğunu nakletmiştir:

Sanki yüzleri çekiçle dövülmüş kalkan gibi olan bir topluluğu görür gibiyim. Renkli ve has ipek elbiseler giyiyorlar, en güzel atları kendilerine saklıyorlar. Çok cinayet işlerler; öyle ki, yaralılar öldürülenlerin üzerinden yürür. Kaçanları, esir düşenlerden daha azdır.²

1-Hasais-u Emiri'l-Müminin (Seyyid Razî), s.61

2- Nehcü'l-Belâğa, Hutbe: 128, s.397

4. Bölüm

İMAM HASAN B. ALİ'DEN (A.S) GAYBÎ HABERLER

İmam Hasan'ın (a.s) Kısaca Biyografisi

İsmi: Hasan (a.s).

Meşhur lakapları: Müçteba, Sibti Ekber.

Künyesi: Ebu Muhammed.

Baba ve annesi: Ali (a.s) – Fatımatü'z-Zehra (s.a).

Doğum yeri ve yılı: Hicretin üçüncü yılı Ramazan ayının yarısında Medine-i Münevvere'de doğmuştur.

İmamet dönemi: On yıl (40-50 h.k.)

Zamanındaki gasıp halife: Muaviye b. Ebî Süfyan

Şahadet yeri ve tarihi: Hicretin 50. yılı, Safer ayının 28'inde (bir görüşe göre Safer ayının 7'sinde) 47 yaşındayken Muaviye'nin emriyle kendi hanımı olan Cu'de vasıtasıyla zehirlenerek Medine'de şahadete erişti.

Mezar-ı şerifi: Baki mezarlığındadır.

İmam Hasan'ın (a.s) hayatını üç bölüme ayırmak mümkündür:

1- Çocukluk dönemi olan Hz. Peygamber'in (s.a.a) hayatta olduğu dönem (yaklaşık 8 yıl).

2- Hz. Peygamber'den (s.a.a) sonra babasıyla birlikte olduğu dönem (takriben 29 yıl).

3- İmamet dönemi (on yıl).

İmam Hasan'ın (a.s) Kendi Geleceğinden Haber Vermesi

Muhammed b. Müslim şöyle diyor: İmam Muhammed Bâkır'dan (a.s) şöyle buyurduğunu duydum:

İmam Hasan'ın (a.s) vefat zamanı gelip çatığında, kardeşi Hüseyin'e (a.s) şöyle buyurdu: "Kardeşim! Sana bir vasiyetim var, onu koru (yerine getir). Ben öldükten sonra, gusül ve kefen işlerinden sonra beni ceddin Resulullah'ı (s.a.a) ziyaret etmek için, onun kabrine götür, sonra annemin mezarına götür ve sonra da Baki mezarlığında defnet. Bil ki, Hümeyra (Aişe) tarafından -ki halk onun... Ehlibeyt'e olan düşmanlığını bilmektedir- bana bir musibet yetişecektir."

İmam Hasan (a.s) vefat edince, onu tabuta bırakıp Hz. Peygamber'in (s.a.a) musallasına -cenazelere namaz kılınan yere- götürdüler. İmam Hüseyin (a.s) cenaze namazını kıldı, sonra cenazeyi mescide götürdüler ve oradan da Resulullah'ın (s.a.a) kabrine götürdüler. Bu arada casuslardan birisi Aişe'nin yanına giderek: "Beni Haşim, Hasan'ın cenazesini Peygamber'in yanına defnetmek istiyor." dedi.

Aişe, eğerli bir ata binerek hızla dışarı çıktı. (O, İslâm'da eğerli ata binen ilk kadın idi) Yanımıza gelerek dedi ki: "Oğlunuzu evimden dışarı çıkarın. O, benim evimde defne-dilemez, Allah Resulü'nün hicabını yırtamazsınız."

İmam Hüseyin (a.s) şöyle karşılık verdi:

Sen ve baban daha önce Allah Resulü'nün hicabını yırttınız ve onun evine, kendisine yaklaşmasını sevmediği kimseleri soktunuz. Ey Aişe! Allah bu işinden dolayı seni hesaba çekecektir.¹

İlâç Satan Zenci

Ravi, İmam Cafer Sâdık'ın (a.s) şöyle buyurduğunu naklediyor:

1- Usul-i Kâfi, c.1, s.302-303

Bir yıl İmam Hasan (a.s), Mekke'ye yaya olarak gittiğinde ayakları şişip kabardı. Hizmetçilerinden biri şöyle arz etti: "Eğer bineğe binerseniz ayağınızın şişkinliği geçer ve iyileşir."

İmam (a.s), cevabında şöyle buyurdu:

Hayır, önümüzdeki bu menzile yetiştiğimizde, yanında bir çeşit yağ bulunan zenci birisi senin yanına gelecek, sen hiçbir şey söylemeden yağı ondan satın al.

Hizmetçi (İmam'ın bu sözüne karşılık) şöyle dedi: "Anam, babam size feda olsun! O ilacın satıldığı menzile yetişmemiş miyiz?"

İmam (a.s): "Hayır, o zenci menzilin yakınındaki yol üzerindedir." buyurdu.

Bir mil yol aldıktan sonra zenciye gördüler. İmam (a.s), gidip o zenciden yağı almasını ve parasını ödemesini istedi. Zenci sordu: "Ey köle! Bu devayı kimin için istiyorsun?"

Köle: "Hasan b. Ali (a.s) için."

Zenci: "Beni onun hizmetine götür."

Köle onu İmam'ın (a.s) huzuruna götürdü.

Zenci şöyle arz etti: "Anam-babam size feda olsun! Ben sizin bu devaya ihtiyacınız olduğunu bilmiyordum. İzin verirseniz ücretini almayayım. Çünkü ben sizin gulamınızım. Yalnızca Allah'ın bana salim bir evlât vermesi ve siz Ehlibeyt'in dostu olması için dua ediniz; zira hanımımın yanından ayrıldığımda, o doğum sancısı çekiyordu.

Hazret buyurdu: "Evine dön, Allah sana salim bir evlât vermiştir ve o bizim Şiîlerimizdendir."¹

İmam Hüseyin'in İmam Hasan'a Ağlaması

Mufazzal b. Ömer, İmam Cafer Sadık'tan (a.s) şöyle naklediyor:

1- Usul-i Kâfi, c.1, s.463

Bir gün İmam Hüseyin (a.s), vefatına yakın bir zamanda İmam Hasan'ın (a.s) yanına vardı. Gözü kardeşine takılınca ağladı. İmam Hasan (a.s); "*Neden ağlıyorsun?*" diye sordu.

İmam Hüseyin (a.s); "Ağlamamın sebebi, sana yapılacak olanlardan dolayıdır." dedi.

İmam Hasan (a.s) şöyle buyurdu: "Benim başıma gelecek olay, beni zehirleterek öldürmeleridir, ama ya Eba Abdillah, hiç kimsenin senin günün gibi bir günü olmayacak! Zira otuz bin kişi senin etrafını saracak, ceddimiz Peygamber'in (s.a.a) ümmetinden olduklarını iddia edecekler, İslâm dinini kendilerine ait bilecekler ve hepsi seni öldürmek, kanını dökmek, ihtiramını yok etmek, çoluk çocuğunu esir almak ve malını yağmalamak için, birbirlerine destek olacaklar. Böyle yaptıklarında Allah-u Teala Ümeyyeoğulları'na lânet edecek, gökten halkın başına kan ve toprak yağacak, her şey hatta çöldeki vahşi hayvanlar ve denizdeki balıklar bile sana ağlayacaklar."¹

Kendi Şahadetinden Haber Vermesi

İmam Cafer Sadık (a.s) yüce babalarından naklen şöyle buyurmuştur:

İmam Hasan (a.s), aile fertlerine; "Ben, Hz. Peygamber (s.a.a) gibi, zehirle öldürüleceğim." diye buyurdu.

"Bu zulmü kim sana yapacaktır?" dediklerinde; "Eş'as b. Kays'ın kızı olan Cu'de (kendi hanımı). Muaviye gizlice ona zehir gönderecek ve onu bu işle görevlendirecektir." buyurdu.

"Onu evinden dışarı çıkar." dediklerinde; "Hiçbir günah işlememişken onu nasıl dışarı çıkarabilirim! Dışarı çıkarsam bile benim katilim o olacak, halk içinde de kendisini mazur gösterecektir." buyurdu.

1- el-Luhuf, Seyyid İbn Tavus, s.25

Bu konuşmanın üzerinden çok geçmemiştir ki, Muaviye o kadına birçok hediyeler göndererek yüz bin dirhem ve değerli araziler de vaat etti. Ayrıca onu oğlu Yezit'le evlendireceğini de söyledi. Bunların yanı sıra İmam Hasan'a (a.s) içirmesi için, bir miktar da zehir gönderdi. İmam (a.s), sıcak bir günde oruçlu olarak eve döndüğünde, Cu'de iftar vakti zehirli bir süt getirdi. İmam (a.s) içer içmez şöyle buyurdu:

Ey Allah'ın düşmanı! Sen beni öldürdün, Allah da seni öldürsün. Allah'a andolsun ki, bir hayır görmeyeceksin. Muaviye seni aldatmış ve seninle alay etmiştir. Allah seni de, onu da zelil ve rüsva etsin.

İmam (a.s) iki gün geçmeden dünyadan göçtü. Muaviye de vaadine vefa etmeyerek Cu'de'ye ihanet etti.¹

Kufelilerin Vefasızlığından Haber Vermesi

Haris Hamedanî şöyle diyor: Hz. Ali (a.s) şehit olduktan sonra, halk İmam Hasan'ın (a.s) yanına gelerek şöyle dediler: "Sen babanın vasisi ve vekilisin, bizler senin emrindeyiz, ne emrin varsa buyur."

İmam Hasan (a.s), onların bu sözüne karşılık şöyle buyurdu:

Allah'a andolsun ki, yalan söylüyorsunuz. Benden daha iyi olana (Hz. Ali) vefalı olmadınız, bana nasıl vefalı olabilirsiniz? Size nasıl itimat edebilirim? Doğru söylemeniz bile, size itimat edemem.

Birkaç yerde İmam Hasan'a (a.s) karşı vefasızlık ettiler. Nihayet İmam (a.s) Kufe'ye gelerek minbere çıkıp, şöyle buyurdu:

Bu topluma hayret ediyorum. Zira ne hayâ ederler, ne de dinleri vardır. Ben işi Muaviye'ye bıraktım. Allah'a andolsun, size öyle işkence edecekler ki, rahat bir nefes çekmeği arzu edeceksiniz. Eğer etrafımda sadık

1- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.150

adamlar olsaydı, bu işi onlara bırakmazdım. Zira hükümet ve velayet, Ümeyyeoğulları'na haramdır. Ey dünyanın kulları!

O zaman Kufelilerin çoğu, Muaviye'ye mektuplar yazarak onunla birlikte olduklarını ve istediği takdirde İmam Hasan'ı yakalayıp ona göndereceklerini bildirdiler. Daha sonra İmam'ın (a.s) çadırına saldırarak onu yağmaladılar ve İmam'ın (a.s) ayağına da bir hançer vurup, onu yaralı bir hâlde Kufe'yi terk etmek zorunda bıraktılar.¹

Sabırlar ettin, dişini sıkıp gamı gönlüne attın,
Ki böylesi ciğer pareleri, dost yolunda revadır.

Aişe'nin Kalbinden Haber Vermesi

Hafız Recep şöyle diyor: İmam Hasan (a.s) Kufe'den Medine'ye geldiği zaman, halk gelip babasının (Hz. Ali'nin) şahadetinden dolayı baş sağlığı diliyordu. Hz. Peygamber'in (s.a.a) hanımları da geldiler. Aişe dedi ki: "Ey Eba Muhammed! Baban dünyadan gidinceye kadar ceddin dünyadan gitmemişti (yani, babam Ali yaşadığı müddetçe, sanki Peygamber yaşıyordu). İmam şöyle buyurdu:

Acaba gece karanlığında elini yaralayan ve hala izi elinin üzerinde olan demiri unuttun mu? Gecenin karanlığında onunla evin içini kazdın ve ihanetle toplayarak içerisinde sakladığın yeşil bir parçayı dışarı çıkardın ve miktarını bilmediğin kırk dinarı ondan götürdün ve bu parayı, babam Ali'nin (a.s) düşmanları olan Temimoğulları'na ve Adiyçoğulları kabileleri arasında taksim ettin. O'nun katledilmesiyle de gönlün rahatlamadı!

Aişe; "Evet, öyle idi!" dedi.²

1- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.151

2- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.153

Osman'ın Katledileceği Haberi

İbn Eş'a's diyor: "Osman'ın evi muhasara edildiği sırada Hz. Hasan (a.s) ile birlikte idim. Babası onu Osman'a su götürmekle görevlendirmişti. Bana şöyle buyurdu:

Ey İbn Eş'a's! Bu saatte biri onu öldürecek ve o ikinci vaktine kadar sağ kalmayacaktır.

Olay onun dediği gibi oldu. Zira Osman ikinci vaktinden önce öldürüldü.¹

Ubeydullah B. Ömer'in Katledilme Haberi

Ömer b. Hattab'ın oğlu Übeydullah, İmam Hasan'a (a.s): "Beni gör! Sana söyleyeceklerim var." diye haber gönderdi. İmam onunla görüşünce o şöyle dedi: "Baban (Hz. Ali) için evvelinde (İslâm'ın başlangıcında ve sonunda) Kureyş'in kanını döktü, halk ona karşı öfkeli. Eğer istiyorsan, onu hilâfetten uzaklaştırıp seni onun yerine geçirelim."

İmam Hasan (a.s) cevabında şöyle buyurdu:

Allah'a andolsun ki, bu kesinlikle mümkün değildir. Ey Hattab'ın oğlu, âdeta senin bugün veya yarın öldürüleceğini görüyorum ve Allah'ın seni yüzüstü yere vuracağı gün çok yakındır.

Nasır şöyle diyor: "Allah'a andolsun ki, Übeydullah aynı gün veya ertesi gün öldürüldü. İmam Hasan (a.s) o gün bir cenazeye karşılaştı. Onun kim olduğunu sorunca; "Öldürülmüş olan Übeydullah b. Ömer'in cenazesidir." dediler.²

Muaviye'nin Gizli Ajanı

Ali b. Yunus şöyle diyor: Muaviye gizli bir ajanını içinden çıkamadığı bir takım konuları kendisinden sorması için

1- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.157

2- Nasır b. Mezahim'in "Sıffin Vakıası" kitabı, s.297

Hz. Ali'nin (a.s) yanına gönderdi. Ajan Hz. Ali'ye arz etti ki: "Ben sizin halktan biriyim."

İmam (a.s); "*Hayır, sen Muaviye tarafından şöyle bir memuriyet için gelmişsin.*" buyurdu.

Adam da itiraf etti. Sonra İmam (a.s); "*Soruları bu iki oğlumdan birine sor.*" diye buyurdu.

İmam Hasan (a.s) onun sorusundan önce şöyle buyurdu: "*Falan mesele hakkında soru sormaya geldin.*" Daha sonra İmam Hasan (a.s) onun, on adetten fazla sorularını kendisi söyleyip, kendisi cevapladı.¹

Mehdî-yi Mev'ud'dan (a.f) Haber Vermesi

Ebu Said Ukays'tan şöyle söylediği naklolunmuştur: İmam Hasan (a.s) şöyle buyurdu:

Biz Ehlibeyt İmamları'ndan her biri, kendi zamanının zalim yöneticisi tarafından velâyet ve hilâfet hakları gasp edilecektir. Ancak Hz. İsa'nın (a.s) gelip arkasında namaz kılacağı, Kaim-i Al-i Muhammed müstesnadır. Allah onun doğumunu gizli kılacak ve kıyam zamanına kadar kimsenin onun üzerinde etkisi olmaması için varlığını gayb perdesi ardında muhafaza edecektir. O, kardeşim Hüseyin'in dokuzuncu göbekten torunudur. Allah-u Teala onun ömrünü gaybetiyle uzun kılacak. Daha sonra onu kendi kudretiyle, Allah'ın her şeye kadir olduğunu bilsinler diye, kırk yaşının altında bir genç suretinde zahir edecektir.²

1- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.162

2- Kemalu'd-Din, c.1, s.5, h. 2

5. Bölüm

İMAM HÜSEYİN B. ALİ'DEN (A.S) GAYBÎ HABERLER

İmam Hüseyin'in (a.s) Kısaca Biyografisi

Adı: Hüseyin (a.s).

Meşhur lakapları: Seyyid'üş-Şüheda, Sarullah.

Künyesi: Ebu Abdullah.

Baba ve ana adı: Ali (a.s)- Fatıma (a.s).

Doğum yeri ve yılı: Hicretin dördüncü yılı, Şaban ayının üçünde Medine'de doğdu.

İmamet dönemi: On bir yıl (50–61).

Dönemindeki gasıp halifeler: Muaviye ve Yezid (Lane-tullahi aleyhima).

Şahadet yeri ve tarihi: Hicretin 61. yılı, Muharrem ayının 10. günü 57 yaşında iken Kerbele'da şahadete erişti.

Mezar-ı şerifi: Kerbela'da.

İmam Hüseyin'in (a.s) hayatı dört döneme taksim edilebilir:

- 1) Hz. Peygamber (s.a.a) ile geçirdiği dönem (6 yıl).
- 2) Babası ve kardeşi İmam Hasan (a.s) ile geçirdiği dönem (40 yıl).
- 3) İmamet dönemi (11 yıl).
- 4) İmam Hüseyin'in (a.s), tarihin en önemli olayı olan Yezid'e karşı kıyam ve hareketi.

İmam Hüseyin (a.s) Neden Medine'yi Terk etti?

İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyuruyor: "İmam Hüseyin (a.s) Irak'a doğru hareket ettiğinde birisi O'na: "Neden Medine'yi terk ettiniz?" diye sorunca, İmam Hüseyin (a.s) şöyle buyurdu:

Ümeyyegoğulları ihtiramımızı çiğnediler, sabrettim; malımı götürmek istediler, sabrettim; kanımı dökmek istediklerinde artık sabretmedim. Allah'a andolsun ki, onlar beni öldürecekler. Allah da onların üzerine yaygın bir zillet ve keskin bir kılıç musallat kılacak ve onlara öyle kimseleri musallat edecek ki, onları hor ve hakir edecek.

İmam Hüseyin (a.s) Kerbela'ya vardıklarında da şöyle buyurdu:

Allah'a andolsun ki, bugün gam ve sıkıntı günüdür, burası da bizim kanlarımızın döküleceği ve çadırlarımızın yağmalanacağı yerlerdir...

Sonra ashabına hitaben şöyle buyurdu:

Kalkın bu sudan için. Bu sizin son nasibinizdir. Gusledin, abdest alın ve kefeniniz olacak elbiselerinizi yıkayın.

İmam Hüseyin (a.s) ordugâhın etrafında, düşman tek taraftan saldırması için bir çukur kazarak içerisinde ateş yaktı. Ömer b. Sa'd'ın ordusundan biri gelip ateşi gördüğünde yüksek bir sesle şöyle dedi: "Ey Hüseyin! Kendisine doğru koştuğunuz ateşle sizi müjdeliyorum."

İmam Hüseyin (a.s) ellerini duaya kaldırarak şöyle dua etti: "*Allah'ım! Ateşin azabını ona dünyada tattır.*"

Bu esnada onun atı ürktü ve o da ateşe düşüp yandı. O sırada başka birisi de gelip, İmam ve ashabını çağırarak şöyle dedi: "Fırat'ın suyunu görmüyor musunuz, nasıl da balık gibi dalgalanıyor. Yemin olsun ki, ölümü tatmadıkça ondan bir damla tadamayacaksınız."

İmam Hüseyin (a.s) onun bu sözüne karşılık şöyle dua etti: *"Allah'ım! Onu bugün susuzlukla öldür."*

Ravi şöyle diyor: Susuzluk o adamın gırtlığını sıktı. Öyle ki, atından yere düştü ve atların ayakları altında çiğnerek can verdi.¹

Hırsızları Tanıtması

İmam Cafer Sâdık (a.s) babalarından naklen şöyle diyor: İmam Hüseyin (a.s), kölelerinden birini bir yere göndermek istediğinde şöyle buyuruyordu:

Falan gün gitmeyin, filan gün gidin. Muhalefet ederseniz hırsızlar size saldırır.

Bir gün İmam'ın (a.s) emrinin aksine dışarı çıktılar. Hırsızlar onlara saldırarak hepsini öldürüp mallarını yağmaladı. Haber ona ulaştığında şöyle buyurdu:

Ben onları böyle bir gün için uyardım, ama kabul etmediler.

Daha sonra kalkıp hâkimin yanına gitti. Hâkim: "Duyduğuma göre kölelerini öldürmüşler, Allah sana karşılığını versin." dedi. İmam (a.s) şöyle buyurdu:

Ben onların katillerinin kimler olduğunu tanıtacağım; onları sıkıca yakalayın.

Hâkim; "Ey Allah Resulü'nün oğlu! Sen onları tanıyor musun?" dedi.

İmam (a.s); "Evet, seni tanıdığım gibi, onları da tanıyorum." buyurdu.

Sonra hâkimin yanındaki kişiyi göstererek: *"Bu da onlardandır."* buyurdu.

O adam; "Nereden bu nispeti bana veriyorsun ve benim de onlardan olduğumu nereden biliyorsun?" diye itiraz etti.

İmam (a.s) şöyle buyurdu: *"Eğer doğru söylesem, sen de doğru söyleyecek misin?"*

1- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.179

Sanık; "Evet." dedi.

İmam buyurdu ki: "Falan adamlarla dışarı çıktınız (hepsini isimleriyle zikretti); onlardan dördü Medine kölelerinden ve diğerleri ise Habeşî kölelerdendi."

Hâkim sanığa: "Minber ve kabrin sahibine (Peygamber'e -s.a.a-) andolsun ki, ya doğruyu söyleyeceksin ya da kırbaçla bedeninin etini paramparça edeceğim." dedi.

Sanık şöyle dedi: "Allah'a yemin ederim ki Hüseyin, sanki bizimle birlikteymiş gibi doğru söyledi."

Sonra hâkim onların hepsini toplayıp boyunlarını vurdurdu.¹

Ömer İbn Sa'd'ın Geleceğinden Haber Vermesi

Salim b. Ebu Hafsa şöyle diyor: Ömer b. Sa'd, İmam Hüseyin'e (a.s) şöyle dedi: "Ya Eba Abdullah! Bizim nahiyede bir takım akılsız adamlar vardır ki, benim seni öldüreceğimi söylüyorlar."

İmam (a.s) cevabında şöyle buyurdu:

Onlar akılsız değıller, aksine akıl sahipleridirler. Ama benim gözüm bununla aydındır ki, benden sonra Irak buğdayından -az bir miktar dışında- yiyemeyeceksin.²

Kerbela'ya Vardığında Buyurduğu Söz

Ebu Mihnef şöyle diyor: İmam Hüseyin (a.s) Kerbela'ya vardığında şöyle buyurdu:

İniniz, Allah'a andolsun ki, burası bizim süvarilerin yatağıdır. Allah'a andolsun burada kanlarımız dökülecek, burada haremime saygısızlık yapılacak, burada erkeklerimiz öldürülecek, burada çocuklarımız kurban olunacak, burada kabirlerimiz ziyaret edilecek. Ced-

1- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.190

2- el-İrşad, Şeyh Müfid, s.489

dim Resulullah (s.a.a), bu toprağı bana vaat etmiştir,
O'nun vaadi mutlaka yerini bulacaktır.¹

İmam Hüseyin'in (a.s) Şahadete Yakini

Seyyid b. Tavus şöyle rivayet ediyor: İmam Hüseyin (a.s) Kerbela'ya yetiştiğinde oturup kılıcını bilerken şu şiiri de terennüm ediyordu:

Oh olsun vefasızlığına ey dünya,
Geçici dostluğundan kime ne fayda.
Nice sabah ve akşamların vardı,
Dostlar güruhunu kana boyadı.
Ne düşmanlığın kimseye aşikâr,
Ne de felek, can almaya doyar.
Bu yolun yolcusu, her yaşayan,
Göç vakti gelmiş, vaat edilen an.
Öylesine yakın ki, kararım yok,
Artık Rabden gayrı sığınak yok.

Ravi şöyle diyor: Hz. Zeynep (a.s), İmam'ın (a.s) bu şiirini işitince; "Kardeşim, bu şiiri ölümüne yakın eden kimse söyler." dedi.

İmam şöyle buyurdu: "*Evet, baci.*"

Hz. Zeynep (a.s): "Ah! Bu ne musibettir ki, Hüseyin (a.s) kendi ölümünü bana haber veriyor!" diye feryat edince, İmam (a.s) şöyle buyurdu:

Ey Ümmü Gülsüm! Ey Zeynep! Ey Fatıma! Ey Rubab! Beni dinleyin. Ben öldüğümde yakanızı yırtmayın, yüzünüzü tırmalamayın ve saçma sapan sözleri ağzınıza almayın.²

Şahadet Gecesi

Ebu Hamza Sumalî, İmam Seccad'dan (a.s) şöyle naklediyor:

1- Maktel-i Ebu Mihnef Ezdî, s.83

2- el-Luhuf, Seyyid b. Tavus, s.81

İmam Hüseyin (a.s) şahadet gecesinde ashabına şöyle buyurdu:

Ben yarın öldürüleceğim ve sizin hepiniz de benimle öldürüleceksiniz; sizden bir kişi bile sağ kurtulamayacaktır.

Ashap şöyle arz ettiler: "Allah'a şükürler olsun ki, bizi senin yardımına koşmakla şereflendirdi."

İmam (a.s), o zaman Kasım b. Hasan ve oğlu Abdullah'ın şahadetlerinden ve çukurda yakılacak ateşten ve birçok olaylardan haber verdi. İmam Seccad'ın (a.s) şahadeti hakkında sorduklarında şöyle buyurdu:

Allah benim neslimi dünyadan kesmez; ona dokunamayacaklar. O, sekiz imamın babasıdır.¹

Başının Yezid'e Götürülmesi

İmam Cafer Sadık'tan (a.s) rivayet olunmuştur ki: "İmam Hüseyin (a.s) Aşura günü - Cumartesi günü idi - şöyle buyurdu:

Ashabımdan, düşman hamlesine maruz kalan hiç kimse sağ kalmayacak ve benim başımı Yezid'e götürcekler.²

Hz. Hüseyin'in İlmî, Hz. Peygamber'in İlmidir

Huzeyfe şöyle diyor: İmam Hüseyin'in (a.s) şöyle buyurduğunu duydum:

Allah'a andolsun ki, Ümeyyeoğulları beni öldürmek üzere toplanacaklar ve Ömer b. Sa'd da onların önderidir.

O Hazret bu sözü, Hz. Peygamber'in (s.a.a) hayatı zamanında söylemişti. Ona; "Bu haberi Peygamber (s.a.a) mi size söyledi?" dediğimde, Hazret; "*Hayır.*" dedi.

1- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.204

2- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.205

Bunun üzerine, Hz. Peygamber'in (s.a.a) yanına varıp olayı o hazrete haber verdim. Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu:

Benim ilmim Hüseyin'in ilmi, Hüseyin'in ilmi de benim ilmimdir.¹

Ömer İbn Sa'd'ın Ölümünden Haber Vermesi

İmam Hüseyin (a.s) Ömer b. Sa'd'a şöyle buyurdu:

Benim gözümü aydın eden şeylerden biri de şudur ki, benden sonra sen Irak buğdayından az bir miktar dışında yiyemeyeceksin.

Öyle de oldu. Zira Rey şehrine yetişmeden Muhtar onu öldürdü.²

Evlenme Hususunda İstişare

Hüseyin b. Hamdan şöyle rivayet ediyor: İmam Hüseyin'in (a.s) azatlı kölelerinden biri, bir kadınla evlenmek konusunda hazretle istişare etti. İmam şöyle buyurdu:

Bu evliliğe taraftar değilim ve bu kadın senin için mübarek değildir.

Fakat kölenin kadına olan aşkı, onların evliliğine sebep oldu. Kölenin çok malı vardı, hepsi telef oldu, borçlu düştü ve babasıyla kardeşi öldüler. Bunun üzerine İmam Hüseyin (a.s) şöyle buyurdu:

Onu bırak, Allah onun yerine sana hayırlı birisini verecek!"

Köle o kadını bırakınca, İmam (a.s); "*Şimdi filan kadınla evlen.*" diye buyurdu.

Köle de o kadınla evlenince, Allah onun malını kendisine

1- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.207

2- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.210

geri döndürdü ve o kadından ona bir tane de çocuk verdi.¹

İmam Hüseyin'in (a.s) Hz. Yahya'yı Anması

İmam Seccad'dan (a.s) şöyle rivayet edilmiştir:

İmam Hüseyin'in (a.s) mukaddes huzuruna müşerref olduğum her konakta, babam, Hz. Yahya b. Zekeriya'dan ve onun öldürülme şeklinden bahsediyordu. Bir gün buyurdu ki:

Dünyanın hor ve hakirliğinin alâmetlerinden biri de, Hz. Yahya'nın (a.s) mutahhar başının, İsrâi oğullarının zina zâdelerinden birine hediye olarak götürülmesidir.²

(İmam (a.s) bu sözüyle, kendi başının da zina zâdelerden birine götürülmesini anlatmak istemiştir.)

Hz. Mehdi'den (a.f) Haber Vermesi

Abdurrahman b. Salt, İmam Hüseyin'den (a.s) şöyle rivayet ediyor:

Bizden on iki Mehdi vardır. Onların evveli Hz. Ali b. Ebu Talip'tir ve sonuncuları ise, benim dokuzuncu göbekten evladımdır. O, hak üzere kıyam edecek bir imamdır.

Allah yeryüzünü, zulüm ve fesatla öldükten sonra, onun vesilesiyle diriltecek ve müşrikler istemeseler de, İslâm dinini bütün dinlere galip kılacaktır.

Onun bir gaybet dönemi olacaktır. O dönemde birçok insan dinden yüz çevirecek ve bir grup insan da hak din üzerinde sabit kalacaklar. Bazıları (yermek için) onlara: "Eğer doğru söylüyorsanız, Mehdînizin zuhuru ne zamandır?" diyecekler.

1- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.205

2- Keşfu'l-Ğümme, c.2, s.9

Bilin ki, onun gaybet döneminde, dinsizlerin yalanlarına ve eziyetlerine tahammül ederek kendi inançlarında sabit kalanlar, Resulullah'ın (s.a.a) yanında kılıçla cihat eden kimseler gibidirler.¹

1- Kemalu'd-Din, c.1, s.317, h. 3

6. Bölüm

İMAM ZEYNELABİDİN'DEN (A.S) GAYBÎ HABERLER

İmam Zeynelabidin'in (a.s) Kısaca Biyografisi

Adı: Ali (a.s).

Meşhur lakapları: Seccad, Zeynelabidin.

Künyesi: Ebu Muhammed, Ebu'l-Hasan.

Baba ve ana adı: Hüseyin (a.s)-Şehribanu.

Doğum yeri ve yılı: Hicretin 38. yılı, Şaban ayının beşi veya Cemaziyelevvel ayının on beşinde Medine'de doğdu.

İmamet dönemi: Yaklaşık otuz beş yıl.

Zamanındaki gasıp halifeler: Hişam b. Abdulmelik (Emevi halifelerinin onuncusu).

Şahadet yeri ve tarihi: Hicretin 95. yılı Muharrem ayının 25'inde; bir görüşe göre ise, 12'sinde Hişam b. Abdulmelik'in hilesiyle 56 yaşında Medine'de şahadete erişti.¹

Mezar-ı şerifi: Baki mezarlığında.

İmam Zeynelabidin'in (a.s) hayatını iki döneme ayırabiliriz:

1- Yirmi iki yıl babasıyla birlikte olduğu dönem.

2- Otuz beş yıl imamet dönemi.

İmam Zeynelabidin (a.s), Emevîlerin en şiddetli zulüm ve baskısı döneminde ve en zor şartlarda imamet görevini yerine getirmiş ve maarif, ahlâk, siyaset, sosyolojik konuları

1- İmam Seccad (a.s), Kerbela vakiasında 23 yaşında idi. (M.)

dua kalıbında en güzel şekilde beyan etmiştir.

Bereketli İki Parça Ekmek

Zührî şöyle diyor: İmam Zeynelabidin'in (a.s) huzurunda olduğum bir sırada ashabından birisi geldi. İmam ona; "*Ne hâldesin?*" diye sordu.

O da şöyle arz etti: "Geceyi dört yüz dinar borçlu olduğum hâlde geçirdim; borcumu ödeyemiyorum, aynı zamanda ailem de var."

İmam ağladı ve şöyle buyurdu:

İnsanın mümin kardeşini böyle bir hâlde görüp de onun için bir şey yapmamasından daha büyük bir dert ve musibet ne olabilir ki!

Daha sonra meclisindekiler dağıldılar. Münafıklardan biri şöyle dedi: "Hayret! Bunlar bazen Allah'ın kendilerinden hiçbir isteği reddetmediğini iddia ediyorlar, bazen de has dostlarının sorunlarını halletmekten aciz olduklarını ikrar ve itiraf ediyorlar!"

O adam gidip, o şahsın sözünü İmam'a iletğinde İmam (a.s) şöyle buyurdu:

Şimdi Allah, işlerinin yoluna girmesine ruhsat (izin) verdi.

Daha sonra hizmetçisini sesledi ve "Bizim iftar ve sahur yemeğimizi getir." diye buyurdu.

Hizmetçi iki parça ekmek getirdi. İmam adama şöyle buyurdu:

Bunları al, bundan başka bir şeyim yoktur. Allah, bu iki parça ekmekle senin üzüntünü giderecek ve sana çok hayırlar verecektir.

Adam ekmeği alarak pazara gitti ve bir balıkçıya rastladı. "Bu bir parça ekmek karşılığında balığını bana verir misin?" dedi.

Balıkçı kabul etti. Oradan tuz satıcısına uğradı ve onun

da bir miktar tuzu vardı. Bir parça ekmeği de tuzla değiştirip evine döndü. Balığın karnını yardığında iki tane değerli inci gördü ve Allah'a şükretti. Bu sevinç içindeyken evin kapısı çalındı. Kapıyı açtığında tuz ve balık sahibini gördü. Onlar şöyle diyorlardı: "Ey Allah'ın kulu! Biz ne kadar uğraştıysak da bu ekmekleri dişimiz kesmedi. Ekmeklerini al ve bizden aldıkların da sana helal olsun."

Ekmekleri aldı ve döndü. Yerine oturur oturmaz, İmam (a.s) tarafından gönderilen adam kapıyı çaldı ve şöyle dedi:

Allah seni genişliğe çıkardı, bizim ekmeklerimizi geri ver. zira bunları bizden başkası yiyemez.

Daha sonra adam incileri büyük bir fiyata satarak ihtiyaçlarını giderdi¹

Cin Çarpmış Bir Kız

İmam Muhammed Bakır'dan (a.s) şöyle naklediliyor: Ebu Halid Kabulî bir süreden beri İmam Zeynelabidin'in (a.s) yanında hizmet ediyordu. Bir gün İmam'a annesini çok özlediğini söyledi ve onu ziyaret için izin istedi. İmam (a.s) şöyle buyurdu:

Yarın şam ehlinden, makam, mevki ve mal varlığına sahip bir adam, cin çarpmış bir kızıyla doktora başvurmak için buraya gelecek. O, kızının iyileşmesi için malını harcamaya hazırdır. O geldiğinde sen herkesten önce git ve de ki: "On bin dinar alır, onu iyileştiririm." O adam senden emin olunca parayı sana verecek.

Ertesi gün adam kızıyla geldi ve doktor aramağa koyuldu. Ebu Halid ona; "Ben onu, bir daha durumu değişmemek üzere iyileştirir ve karşılığında da on bin dinar alırım." dedi.

Kızın babası parayı ödeyeceğine dair söz verdi. İmam (a.s), Ebu Halid'e adamın hile yapacağını ve sözünde dur-

1- el-Emali, şeyh Saduk, 69. Meclis, h. 3

mayacağıını söyledi. Daha sonra buyurdu:

Git, kızın sol kulağını tut ve de ki: Ey Habis! (Şeytan)! İmam Zeynelabidin (a.s), bu kızın bedeninden, bir daha dönmek üzere dışarı çıkmamı istiyor.

Ebu Halid de söylenenleri yapınca, habis Şeytan dışarı çıktı ve kız iyileşti. Sonra babasından malı isteyince, adam o tarafa bu tarafa atmağa başladı. Adam parayı vermemek için direndiğinde, Ebu Halid olayı İmam'a (a.s) anlattı. İmam (a.s); *"Sana hile yapacağıını söylememiş miydin"* dedi ve ekledi:

Yarın kızın rahatsızlığı geri dönecek. Şamlı tekrar yanına gelince de ki: Vaadine vefa etmediğin için hastalık geri döndü. Şimdi eğer on bin dirhemi Ali'ye (Zeynelabidin'e -a.s-) teslim edersen, ben onu iyileştiririm ve bir daha hastalığı geri dönmez.

Ertesi gün olay aynı şekilde cereyan etti ve kız iyileşti. Ebu Halid de malı alarak annesinin ziyaretine gitti.¹

Cafer-i Kezzab'dan Haber Vermesi

Ebu Halid Kabulî diyor ki: İmam Zeynelabidin (a.s) Cafer-i Kezzab'ı anarak şiddetli bir şekilde ağladı ve buyurdu:

Adeta Cafer-i Kezzab'ı görüyorum ki, zamanının tağutunu, gaipte ve Allah'ın hıfzı altında olan velisini ve onun ailesini teftiş etmeğe mecbur etmiştir. Onun bu işi, o hazretin doğumuna olan cehaletinden, onu öldürmeğe olan hırsından ve onun mirasına göz dikmiş olduğundan dolayıdır; o haksız yere onun malını almak istiyor.

Ebu Halid arz etti: "Ey Allah Resulü'nün oğlu! Bu iş gerçekleşecek mi?"

İmam (a.s) şöyle buyurdu:

1- Rical-i Keşşî, s.121, h. 193

Evet! Allah'a andolsun ki bu emir, bizim yanımızda bulunan sahifede yazılıdır.¹

Ömer İbn Abdulaziz

Abdullah b. Ata-i Tamimî diyor ki: Mescitte İmam Zeynelabidin'le (a.s) birlikteydim. Bu sırada Ömer b. Abdülaziz, ayağında gümüş bağlı bir na'leyn olduğu hâlde oradan geçti. O, en şakacı gençlerden biriydi. İmam ona baktı ve buyurdu ki:

Ey Abdullah b. Ata! Bu nimet içerisinde olan kişiyi görüyor musun? Bu, halkın önderi olmadıkça ölmeyecektir.

"Bu mu halife olacak?" diye arz ettiğimde İmam şöyle buyurdu:

Evet, ama çok geçmeden ölecektir. Öldüğünde, gök ehli ona lânet okuyacak, ama yer ehli onun için mağfi-ret dileycekler.²

Hz. Peygamber'in (s.a.a) Kılıcı

Ebu Halid Kabulî şöyle diyor: Hz. Peygamber'in (s.a.a) kılıcını Ali b. Hüseyin'den (a.s) sormak için onun yanına gittim. İmam beni görünce şöyle buyurdu:

Ebu Halid! Peygamber'in (s.a.a) kılıcını sana göstermemi istiyor musun?

Ben: "Yemin ederim ki, bundan başka bir amaçla buraya gelmiş değilim; siz kalbimden haber verdiniz." dedim.

Daha sonra büyük çantayı istedi ve kılıcı bana göster-

1- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.224

(Bu sahife, Hz. Peygamber'in (s.a.a) dilinden Hz. Ali'nin (a.s) kalemîyle yazılmış bir sahifedir. İmamlar onu birbirine takdim etmişlerdir. Bu sahife Hz. Peygamber'den (s.a.a) sonra On iki İmamın ve onların yaranlarının başına gelecek mühim olayları içermektedir. Müt.)

2- Menakıb-ı İbn Şehraşub, c.4, s.143

di.¹

İmam Muhammed Bâkır'ın (a.s) İlmi Neşretme Zamanı

Kasım b. Avf şöyle diyor: İmam Zeynelabidin (a.s) bana şöyle buyurdu:

Sakın ilim talep etmek için başkasının kapısına gitme. İlmi burada aramak gerekir. Benim ölümünden yedi yıl sonra, Allah-u Teala Fatıma'nın (a.s) evlatlarından bir genci seçer, ilim ve hikmet onun sinesinde, yeşilliğin yağmurdan bittiği gibi biter.

Kasım ekliyor: "Ali b. Hüseyin (a.s) vefat ettiğinde, söylenen gün, hafta, ay ve yıldan (tarihten) ne bir gün eksik ve ne de bir gün fazla olmaksızın, İmam Muhammed Bâkır (a.s), ilmi neşretmeğe başladı."²

Zeyd'in Şahadet Haberi

Ebu Hamza Sumalî şöyle diyor: Her yıl hac mevsiminde İmam Zeynelabidin'in (a.s) ziyaretine gidiyordum. Bir defasında, dizinin üzerinde bir çocuk gördüm. Çocuk gelerek kapının eşiğinde yere düşüp kafası yaralandı. İmam hemen kalkıp ona doğru gitti; başının kanlarını temizleyerek şöyle buyurdu:

Oğulcağızım, Kenase'de³ darağacına çecekleri şahısın senin olmandan Allah'a sığınırım.

Ben: "Anam babam size feda olsun, hangi Kenase?" diye arz ettim. İmam: "*Kufe'nin Kenasesi.*" diye buyurdu.

Ben: "Canım size feda olsun, bu olay gerçekleşecek mi?" diye sorunca şöyle buyurdu:

1- Menakıb-ı İbn Şehraşub, c.4, s.135

2- Rical-i Keşşi, s.124, h. 196

3- Kufe'de meşhur bir mahalle.

Muhammed'i (s.a.a) hak üzere gönderene andolsun ki, evet gerçekleşecektir. Eğer benden sonra kalsan, bu çocuğun Kufe'nin nahiyelerinden birinde öldürüldüğünü ve toprağa verildiğini göreceksin. Sonra onun kabrini açıp, onu çıplak bir şekilde Kenase'de dara çekecekler. Daha sonra onu aşağı indirip yakacaklar, külünü ufalayıp rüzgâra verecekler.

Ben: "Fedan olayım, bu çocuğun adı nedir?" diye sordum. İmam: "Bu, oğlum Zeyd'dir." buyurdu.¹

İmam Hüseyin'in (a.s) Hareminden Haber Vermesi

İmam Rıza (a.s) babalarından naklen İmam Zeynelabidin'in (a.s) şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir:

Adeta İmam Hüseyin'in (a.s) kabrinin üzerinde saray misali yapıların yükseldiğini, kabrinin etrafında pazarların kurulduğunu ve çok geçmeden etraftan onun ziyaretine geldiklerini görür gibiyim. O dönem, Mervanoğulları hükümetinin sona erdiği dönemdir.²

Muhtar'ın Kıyamından Haber Vermesi

Hz. Zeynelabidin'in (a.s) ashabı dediler ki: "Ey Allah Resulü'nün oğlu! Emirü'l-Müminin Ali (a.s), Muhtar'ın kıyamından haber verdi, ama kimi öldüreceğini ve ne zaman öldürüleceğini haber vermedi. İmam (a.s) buyurdu:

Emirü'l-Müminin (a.s), doğru buyurmuştur. Bu işin ne zaman gerçekleşeceğini size haber vereyim mi?

Ashap: "Evet, haber ver." deyince İmam (a.s) şöyle buyurdu:

Bu tarihten itibaren üç yıl sonra falan gün gerçekleşecek ve yakında filan gün İbni Ziyad ve Şimr'in baş-

1- Ferhatü'l-Bari, Seyyid İbn Tavus, s.116

2- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.233

larını getirecekler ve biz onları önümüze koyup, yemek yiyeceğiz ve onlara bakacağız.

İmam Zeynelabidin (a.s), Muhtar, Ümeyyeoğulları'nı öldürdüğü gün, ashabıyla birlikte sofranın başında oturmuştu. İmam (a.s) onlara şöyle buyurdu:

Kardeşler! Gönlünüz şad olsun, yiyin, için. Zira siz yemek yiyorsunuz, Ümeyyeoğulları'nın zalimleri ise biçiliyorlar.

Ashap: "Nerede?" diye sorunca İmam (a.s) şöyle buyurdu:

Filan yerde Muhtar onları öldürüyor ve yakında filan gün o iki başı bize getirecekler.

O gün İmam Zeynelabidin (a.s) namazını kılıp sofraya oturmak istediğinde, başları getirdiler. İmam'ın (a.s) gözü onlara ilişince secdeye kapanarak şöyle dedi:

Allah'a hamdolsun ki, bu başları bana gösterene kadar beni yaşattı.¹

Abdumelik'e Mektup

Haccac b. Yusuf, Abdumelik'in saltanatı zamanında ona şöyle bir mektup yazdı: "Eğer saltanatının devam etmesini istiyorsan, Ali b. Hüseyin'i öldür!..."

Abdumelik, mektubun cevabında şöyle yazdı:

"Bismillahirrahmanirrahim. Ama sonra. Beni, Haşimoğulları'nın kanlarını dökmekten uzak tut ve bu kanları koru; çünkü ben, Ümeyyeoğulları onların kanlarını dökmekte aşırı gittiklerinden, çok geçmeden Allah'ın onların devletlerini yok ettiğini gördüm."

Sonra mektubu, gizli olarak Haccac'a gönderdi. Aynı saatte İmam Seccad (a.s) da Abdumelik'e şöyle bir mektup yazdı:

1- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.247

Haşim Oğulları'nın kanlarını koruma hususunda yazdığın mektubu biliyorum. Allah senin bu işini beğendi, saltanatını sabit ve ömrünü uzun kıldı.

İmam (a.s) bu mektubu aynı saatte hizmetçisiyle Mekte'den ona gönderdi. Abdümelik mektubun tarihinin, kendi mektubu ile aynı olduğunu görünce, İmam'ın doğru sözlü olduğunu anladı ve bu amelinden hoşnut oldu. Daha sonra İmam'a (a.s) büyük ve değerli hediyeler gönderdi ve "Kendin veya dostların için bir isteğin olursa bana yaz." diye ricada bulundu.

İmam mektubun cevabında şöyle yazdı:

Hz. Peygamber (s.a.a) rüyada yanıma geldi ve senin Haccac'a gönderdiğin mektubu bana gösterdi ve bu işinden dolayı teşekkür etti.¹

Kendi Şahadetinden Haber Vermesi

İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyuruyor: Hz. Ali b. Hüseyin (a.s), vefat gecesi oğlu İmam Muhammed Bâkır'a (a.s) buyurdu ki: "*Oğulcağızım, abdest almak için biraz su getir.*"

Ben kalkıp su getirdiğimde; "*Bu suyu istemiyorum; çünkü içerisinde ölü hayvan vardır.*" buyurdu.

İşık getirdiğimde, suyun içinde bir fare ölüsü olduğunu gördüm. Gidip ayrı bir su getirdim, buyurdu ki:

Oğlum, bu gece, bana ölüm vaat edilen bir gecedir.

Sonra devesi için bir ahır yapmalarını ve yemini zamanında vermelerini sipariş etti. İmam'ın vefatından sonra deveyi ahıra koymuşlardı. Çok geçmeden dışarı çıkıp, onun kabrinin yanına geldi. Yüzünü İmam'ın kabrine sürüyor, ses çıkarıyor ve gözlerinden yaşlar akıtıyordu. Durumu İmam Muhammed Bâkır'a (a.s) haber verdiler, İmam

1- el-Fusulu'l-Mühimme, İbn Sabbağ, s.203

geldi ve şöyle buyurdu: *"Sakin ol, şimdi kalk; Allah seni bereketli kılsın."*

Deve kalktı ve artık tahammülsüzlük etmedi. İmam (a.s) şöyle buyurdu:

Babam ona binip Mekke'ye gidiyordu. Kırbacını yüküne bağlar ve Medine'ye varıncaya kadar ona bir kırbaç bile vurmazdı.¹

İmam ve Münecim

İmam Zeynelabidin (a.s) yaranlarıyla birlikte olduğu bir sırada, birisi İmam'ın yanına geldi. İmam (a.s) ona; kim olduğunu sordu.

Adam: "Münecim ve yıldız bilimcisiyim." dedi. İmam (a.s) adama bakarak şöyle buyurdu:

Acaba seni, içeri girdiğin andan şimdiye kadar (yani birkaç dakikalık süre içinde) on dört bin âlemi gezmiş olan birisine hidayet edeyim mi?

Münecim: "O kimdir?" diye sorunca İmam (a.s) şöyle buyurdu:

Eğer istiyorsan, bugün yediğin ve zahire olarak evde sakladığın şeyi sana haber vereyim?

Münecim: "İstiyorum." deyince, İmam buyurdu ki:

Bugün soğuktan ölmüş olan çekirgeleri yedin ve evinde, üç dinarı sahte olan yirmi dinarın vardır.

Münecim (İmam'ın bu sözünü duyunca) dedi ki:

Şahadet ediyorum ki, sen Allah'ın yeryüzündeki büyük hücceti ve kelimesisin.

İmam (a.s) da şöyle buyurdu:

Sen de bir dostsun ki, Allah iman etmen için kalbini denedi ve sen de iman ettin.²

1- Besairu'd-Derecat, Saffar, s.503

2- İsbatu'l-Vasiyye, Mes'udi, s.324

İmam Mehdi'den (a.s) Haber Vermesi

Said b. Cübeyr diyor ki: İmam Zeynelabidin'den (a.s) şöyle buyurduğunu duydum:

Bizim Kaim'imizde (Hz. Mehdi'de) peygamberlerin sünnetlerinden birkaç sünnet vardır. Âdem'den, Nuh'tan, İbrahim'den, Musa'dan, İsa'dan, Eyüp'ten ve Muhammed'den (s.a.a).

Âdem ve Nuh'tan olan sünnet, uzun ömürdür; İbrahim'den olan sünnet, gizli doğmasıdır; Musa'dan olan sünnet, korku ve gaybettir; İsa'dan olan sünnet, kendisinden sonra halkın ihtilâflar içinde olmasıdır; Eyüp'ten olan sünnet, imtihandan sonra ferec ve genişliktir; Muhammed'den (s.a.a) olan sünnet ise, kılıç ile kıyamdır.¹

1- Kemalu'd-Din, c.1, s.322, h: 3

7. Bölüm

İMAM MUHAMMED BÂKİR'DAN GAYBÎ HABERLER

İmam Muhammed Bâkır'ın (a.s) Kısaca Biyografisi

Adı: Muhammed (a.s).

Meşhur lâkabı: Bâkır (ilmi yaran ve açıklayan).

Baba ve anne adı: Ali (Zeynelabidin -a.s)- Fatıma (İmam Hasan Müçteba'nın kızı).

Doğum yeri ve yılı: Hicretin 57. yılı, Recep ayının evveli veya Safer ayının üçünde Medine-i Münevvere'de dünyaya geldi.

İmamet müddeti: On dokuz yıl, on ay, on iki gün (95-114)

Zamanındaki gasıp halifeler: Hişam b. Abdulmelik, Velid b. Abdulmelik.

Şahadet vakti ve yeri: Hicretin 114. yılı, Zilhicce ayının yedisinde, Pazartesi günü 57 yaşında Hişam b. Abdulmelik'in emriyle, Medine'de şahadete erişti.

Mezar-ı şerifi: Medine'de Bakî Mezarlığında.

İmam Bâkır'ın (a.s) hayat dönemini ikiye ayırmak mümkündür:

1- Üç yıl, altı ay, on gün cedit İmam Hüseyin (a.s) dönemi ve otuz dört yıl, on beş gün ise babası İmam Seccad (a.s) ile birlikte olduğu dönem.

2- On dokuz yıl, iki ay, on gün süren imamet dönemi. Bu dönemde Ümeyye Oğulları ile Abbas Oğulları savaş halinde olduklarından, İmam Muhammed Bâkır (a.s) en

müsait ortama sahip idi ve bu ortamdan en güzel şekilde yararlanarak öğrenciler yetiştirmiş, Şia'nın temelini güçlendirmiş, bilimsel ve kültürel alanda bir inkılâp gerçekleştirmiştir.

İmam Musa Kâzım'ın (a.s) Annesi Hamide

İbn Ukkâşe, İmam Muhammed Bâkır'ın (a.s) huzuruna vararak şöyle dedi: "Evlilik çağında olmasına rağmen neden Hz. Sadık'ı evlendirmiyorsunuz?"

İmam (a.s) yanında mihir için ayırmış olduğu bir kese parayı göstererek buyurdu ki:

Yakında Berberîlerden bir köle satıcısı gelecek, Meymun adlı şahsın evinde konaklayacak, ben de bu parayla ondan bir cariye alacağım.

Birkaç gün sonra, İmam'ın huzuruna vardığımda buyurdu ki:

Sana bahsettiğim köle satıcısından haber vereyim mi? O gelmiş, gidin onun yanındaki cariyeyi bu parayla alın.

Ukkâşe diyor ki: Oraya gittiğimde köle satıcısı dedi ki: "Cariyelerin, iki tane hasta olanı dışında hepsini sattım. Onların biri diğerinden biraz daha iyi durumdadır."

Ben: "O ikisini getir göreyim." dedim. Getirdiğinde dedik ki: "Durumu iyi olan için ne kadar istersin?" Köle satıcısı: "Yetmiş dinara." dedi.

Biz biraz ikramda bulunmasını istedik. O, hiç eksiltmeyeceğini söyleyince, biz de dedik ki: "Bu kesede ne kadar para olursa, o fiyata alıyoruz."

Oysa kesede ne kadar para olduğunu bilmiyorduk. Orada bulunan beyaz saçlı ve sakallı birisi: "Mührü açın ve dinarları sayın" dedi.

Tacir: "Boşuna açmayın, yetmiş dinardan bir kuruş bile eksik olsa satmayacağım." dedi.

t.me/caferilikcom

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

Yaşlı adam: "Yaklaşın." dedi. Biz de onun yanına giderek mührü açtık ve dinarları saydık. Dinarların, yetmişten ne fazla ve ne de eksik olduğunu gördük. Cariyeyi alıp İmam Muhammed Bâkır'ın (a.s) yanına döndük. İmam Cafer Sadık (a.s) da orada idi. Olayı anlattık. İmam (a.s) Allah'a hamd ve sena etti ve cariyeye ismini sordu. O da: "Hamide" diye cevap verdi.

İmam (a.s) buyurdu ki:

Dünyada Hamide'sin, ahirette de Mahmude (övmüş kadın).

Sonra İmam: "*Söyle bakalım bakire misin?*" diye sordu. Hamide, bakire olduğunu söyledi. İmam: "*Nasıl bakire kaldın? Hâlbuki hiçbir cariyeye köle tacirlerinin elinde sağlam kalmaz.*" buyurdu.

Hamide dedi ki: "Onlardan biri bana yaklaşmak istediğinde, Allah-u Teala saçı, sakalı ağarmış birisini ona musallat ediyor ve benden uzaklaşınca kadar onu dövüyordu. Bu macera birkaç defa tekrarlandı. İmam Muhammed Bâkır (a.s) (Hz. Cafer Sadık'a -a.s- hitaben) buyurdu ki:

Ey Cafer! Onu al ve (bil ki,) zemin ehlinin en üstünü (Musa b. Cafer) ondan dünyaya gelecektir.¹

Hz. Ali'nin (a.s) Eşi Hule Hakkındaki Sorudan Haber Vermesi

Cabir-i Cu'fi,² İmam Muhammed Bâkır'dan (a.s): "Emirül-Müminin Ali (a.s), savaş esirlerinden olan Hule (Muhammed b. Hanefiye'nin annesi) ile nasıl evlendi? Hâlbuki

1- el-Kâfi, c.1, Musa b. Cafer'in (a.s) doğum babı, s.476, h. 1

2-Cabir-i Cu'fi: Tabi'in büyüklerinden ve Ehlibeyt ilimlileri ve esrarının hamillerinden idi. Ondan bazı kerametler görülmüştür. İmam Cafer Sadık (a.s) onun hakkında şöyle buyuruyor: "Cabir'in bu isimle anılmasının nedeni; müminleri ilmiyle güçlendirmesi nedeniyle. O, bir ilim deryasıdır ki, her ne kadar ondan alınsa tükenmez."

o, Ebu Bekir'in esir etmiş olduğu Müslüman kadınlardan-
dı?" şeklinde bir soru sordu.

İmam (a.s) şöyle buyurdu:

Cabir b. Abdullah Ensari'nin evine git ve de ki,
Muhammed b. Ali seni istiyor.

Cabir-i Cu'fi diyor: Gidip onun kapısını çaldığımda
içeriden; "Ey Cabir b. Yezid!" diye seslendi.

Kendi kendime; "Benim Cabir olduğumu nereden bili-
yor! Oysa Ehlibeyt İmamları'ndan başka kimse gaybî bile-
mez. Andolsun ki, dışarı çıktığında bunu ondan soracağım."
dedim.

Dışarı çıktığında; "Benim Cabir b. Yezid olduğumu ne-
reden bildin? Hâlbuki sen içerideydin ve ben kapının eşi-
ğinde idim." diye sordum.

Cevaben şöyle dedi: "Dün akşam mevlam İmam Mu-
hammed Bâkır (a.s), senin Hanefiye hakkında bana soru
soracağını haber vermişti ve: *"Onu inşaallah yarın sabah
sana göndereceğim ve seni de isteyeceğim."* buyurmuştu.

Cabir, daha sonra Hule hanımın esir olma olayını, Emi-
rül-Müminin Ali'nin (a.s) mucizesini vs. olayları anlatıyor.¹

Mansur Devanîki'nin Hükümetinden Haber Vermesi

Ebu Basir şöyle diyor: Mescitte İmam Muhammed
Bâkır (a.s) ile oturmuştuk, bu sırada Davut b. Ali, Süleyman
b. Halid ve Ebu Cafer Abdullah b. Muhammed (Ebu De-
vanîk) gelip bir köşede oturdular. Onlara dediler ki: "Orada
oturan Muhammed b. Ali'dir (İmam Baqır'dır)." O zaman
Davut b. Ali ve Süleyman b. Halid kalkıp İmam'ın huzuruna
gelip selâm verdiler. Ama Ebu Devanîk olduğu yerde otur-
du. İmam Baqır (a.s) buyurdu ki:

1- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.296

Kibirli ve kendini beğenmiş arkadaşınızın buraya gelmesine mani olan nedir?

Arkadaşları ona bir mazeret buldular. Sonra İmam Muhammed Bâkır (a.s) şöyle buyurdu:

Allah'a andolsun ki, çok geçmeden o, doğu ve batıya saltanat edecek, halk onun peşine takılacak ve onun karşısında boyun eğecekler. O, sert ve katı bir şekilde hükümet edecektir.

Davut b. Ali dedi ki: "Bizim saltanatımız sizinkinden önce midir?" İmam (a.s) cevabında buyurdu ki:

Evet ey Davut! Sizin hükümetiniz (padişahlık ve saltanatınız) bizim hükümetten öncedir.

Süleyman b. Halid gidip bu sözleri Ebu Devanîk'e haber verdi. O da İmam'ın huzuruna gelip selâm verdikten sonra dedi ki: "Davut b. Ali ve Süleyman b. Halid, bir şeyler diyorlar, doğru mu?" İmam (a.s) buyurdu ki:

Ey Ebu Cafer! Sizin devletiniz bizim devletten önce, saltanatınız da bizim saltanatımızdan öncedir. Sizin padişahlığınız, sert ve katıdır; hiçbir kolaylık onda yoktur ve uzun da sürmeyecektir. Allah'a andolsun ki, Emevî saltanatının her gün ve yılına karşılık siz iki beraberî kadar saltanat edeceksiniz. Sizin çocuklarınız, bebeğin oyuncaklarıyla oynadığı gibi saltanatla oynayacaklar; büyüklerinizin oynayacağına ise şüphe yok. Anladın mı?

Sonra sözlerine şunları ekledi:

Bizden haksız yere kan dökmediğiniz müddetçe, devletinizin yaygınlaşması ve genişlemesi azalmayacak; ama o kanı döktüğünüzde Allah size gazap edecek ve saltanatınızı da sizden alacaktır. Devletinizi yıkacak ve kullarından tek gözlü (Ebu Süfyan ailesinden olmayan) birini¹ size musallat edecek, onun ve yârenlerinin eliyle kökünüzü kazıyacak.

1- Bu şahıstan maksat, Hulagu Han'dır.

İmam (a.s) daha sonra sustu ve bir şey söylemedi.¹

Ömer B. Abdulaziz'in Ölümünden Haber Vermesi

Ebu Basir diyor ki: Mescitte İmam Muhammed Bâkır (a.s) ile birlikteydim, bu sırada Ömer b. Abdülaziz kölelerine dayalı bir hâlde içeri girdi. İmam buyurdu ki:

Bu genç saltanata yetişecek, dört yıl yaşadktan sonra ölecek. Hakkı olmadığı bir makamda oturduğu için yer ehli ona ağlayacak, gök ehli ise lânet okuyacak.

(Maksat hilâfet makamıdır ki, Ehlibeyt İmamları dışında kimsenin onda hakkı yoktur.) Daha sonraları Ömer b. Abdülaziz padişahlığa yetişti ve adaleti zahir edip yaygınlaştırdı.²

Cabir-i Cu'fî'nin İmam'ın (a.s) Emriyle Kendini Deliliğe Vurması

Nu'man b. Beşir diyor: (Hac seferinde) uzun boylu bir süvari bir mektup getirerek Cabir'e verdi. Cabir mektubu alıp öptü ve alnına koydu. Zira mektup İmam Muhammed Bâkır'dan (a.s) idi.

Cabir: "Ne zaman server ve baş tacımın huzurundaydın?"

Süvari: "Az önce."

Sonra mührü açtı. Mektubu okur okumaz yüzünün rengi ve hatları değişti. Mektubu sonuna kadar okuyup onu sakladı. Artık Kufe'ye kadar onun güldüğünü görmedim.

Kufe'ye gece yetiştiğimiz için, ben o gece yattım, sabah erken saygınlığına binaen, onu görmeğe gittim; ama onunla

1- Usul-i Kâfî, s.8, s.211, h. 256

2- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.292 ; (Tarihi verilere göre, Ömer b. Abdülaziz'in saltanati, hicrî 99'dan başlayıp hicrî 101'e kadar devam etti.)

karşılaştığımda, şaşkına dönmüştüm. Zira evden dışarı çıkıp, bir takım kemikler boynuna asmıştı ve bir kamışa at misali binmiş, şöyle diyordu: "Mansur b. Cumhur komutandır; komuta uyan değildir." diyor ve bu tür şiirler okuyordu.

Birbirimize baktık, ama ne o benimle konuştu ve ne de ben onunla. Bu durumdan dolayı çok ağladım. Halk ve çocuklar etrafımızı sardılar. Cabir, Kufe meydanına giderek çocuklarla oynuyordu. Halk; "Cabir b. Yezid deli olmuştur." diyorlardı.

Allah'a andolsun ki, çok geçmeden, Hişam b. Abdulmelik tarafından valiye şöyle bir mektup geldi: "Cabir b. Yezid adlı şahsı yakala, boynunu vur ve başını bana gönder."

Hâkim yanındakilere: "Cabir b. Yezid-i Cu'fi kimdir?" diye sordu.

Cevabında; "O, ilim ehli, fazilet sahibi ve hadis bilgini biri idi. Hacca gidip divane oldu. Şimdi Kufe meydanında kamıştan ata biniyor ve çocuklarla oynuyor." dediler.

Hâkim gelip onu uzaktan seyretti. Çocuklarla oynadığını görünce şöyle dedi: "Allah'a hamd olsun ki, beni bu adamı öldürmekten alıkoydu."

Nu'man b. Beşir diyor: "Çok geçmeden Mensur b. Cumhur Kufe'ye girip, Cabir'in dediklerini yaptı."¹

Cabir B. Abdullah Ensari'nin Ölümünden Haber Vermesi

Cabir b. Abdullah Ensarî, Hz. Peygamber'in (s.a.a) selâmını İmam Bâkır'a (a.s) ilettiğinde İmam ona şöyle buyurdu:

Vasiyetini et, Allah'a doğru yolcusun.

Cabir ağladı ve arz etti: "Ey seyyidim! Sen bunu nere-

1- Menakıb-ı İbn Şehraşub, c.4, s.191

den biliyorsun? Zira bu Allah Resulü (s.a.a) tarafından bana bildirilen bir ahittir."

İmam (a.s) buyurdu ki:

Ey Cabir! Allah'a andolsun ki, Allah-u Teala bana, şimdiye kadar olan ve kıyamet gününe kadar da olacak olan şeylerin ilmini vermiştir.¹

Binek Üzerinde Namaz Nasıl Kılınır?

Feyz b. Meter diyor: İmam Muhammed Bâkır'ın (a.s) huzuruna vardım. İmam'dan (a.s) deve üzerinde gece namazı kılmak hakkında soru sormak istiyordum. İmam Muhammed Bâkır (a.s), ben sorumu sormadan buyurdu ki:

Peygamber (s.a.a), devesinin üzerinde, deve hangi tarafa dönerse dönsün, namazını kılıyordu.²

İmam'ın Özellikleri Nelerdir?

İmam Cafer Sadık'tan (a.s) şöyle nakledilmiştir: "Bir grup İmam Muhammed Bâkır'ın (a.s) huzuruna gelerek; "İmamın haddi ve özellikleri nelerdir?" diye sordular.

İmam (a.s) şöyle buyurdu:

...İmam'ın yanına ne zaman gitseniz ona ihtiram edin, saygı gösterin ve dediğine iman edin. Onun üzerine düşen ise sizlere kılavuzluk etmektir. Onun özelliklerinden biri de şudur: Yanına gittiğinizde heybet ve celalinden ona bakamazsınız. Nitekim Peygamber (s.a.a) de böyle idi. Ondan sonraki imam da aynı özelliğe sahiptir.

Dediler ki: "Şiîlerini tanır mı?"

Buyurdu ki: "*Evet, onları görür görmez tanır.*"

Dediler ki: "Bizler sizin Şiîlerinizden miyiz?"

1- Münteha'l-Amal, c.2, s.60 ve Menakıb, c.4 s.196

2- Keşfu'l-Ğumme, c.2, s.138

Buyurdu ki: "Evet, hepiniz."

Dediler ki: "Bunun alâmetini beyan eder misiniz?"

Buyurdu ki: "Sizin isminizden, anne ve babanızdan ve kabilelerinizden haber verebilirim."

Dediler ki: "Haber ver."

İmam (a.s) onların isim ve kabilelerinden haber verdi. Onlar da tasdik ettiler. İmam şöyle buyurdu:

Yine sormak istediğiniz; **"Güzel bir söz, güzel bir ağaç gibidir ki, onun kökü sabit, dalı ise göktedir"**¹ ayeti hakkında da haber verebilirim. Geçmişlerimizin ilminden her ne istersek haber veririz (ve temiz ağaçtan maksat bizleriz).

Daha sonra buyurdu ki: *"Bu kadarı sizleri ikna ediyor mu?"*

Dediler ki: "Bundan azı da ikna ederdi."²

Abbasoğulları'ndan Haber Vermesi

İmam Muhammed Bâkır (a.s) buyurdu ki:

Abbasoğulları'ndan, on iki kişi saltanat edecek ve son dördü ise öldürülecektir. Onlardan biri gırtlak ağrısına yakalanarak boğulacaktır. Bunların ömürleri kısas, müddetleri az, batınları ise pis ve bozuktur. Onlardan biri oldukça fasıktır ve Hadi, Natık ve Gavi lâkaplarına sahiptir.³

Hamza Tayyar'ın Niyetinden Haber Vermesi

Hamza Tayyar diyor ki: İmam Muhammed Bâkır'ın (a.s) hizmetine varmak için izin istedim, başkalarına izin verdiler, ama bana vermediler. Kederli bir hâlde evime döndüm ve kendimi evdeki tahtın üzerine attım. Artık uykum

1- İbrahim: 24

2- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.297

3- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.360

kaçtı. Kendi kendime: "Hangi gruba katılayım?" diye düşünmeğe başladım. Falan akideye sahip olan Mürcie¹ fırkasına mı? Filan itikada sahip olan Kaderiye'ye² mi? Filan inanca sahip olan Haruriye³ fırkasına mı? Filan akideye sahip Zeydiye'ye⁴ mi? Bunların inançları da hem bozuk ve hem de tezatlarla doludur.

Bunları düşünürken müezzinin ezan sesi yükseldi. Bu esnada kapının çalındığını gördüm. "Kimdir?" diye seslenince, "İmam Muhammed Bâkır'ın hizmetçisiyim" dedi. Dışarı çıkınca; "Mevlâna icabet et!" dedi.

Bunun üzerine elbisemi giyip gittim. İmam'ın huzuruna vardığımda kabul etmeyiş nedenini de içeren sözler buyurdu:

Ey İbn Muhammed! Ne Mürcie'ye katıl, ne Zeydiye'ye, ne Kaderiye'ye ve ne de Haruriye'ye; bize doğru gel. Sana giriş izni vermemem bazı nedenlerden dolayı idi.

Sonra İmam'ın sözünü kabul ederek onun imametine itikat ettim.⁵

Hişam B. Abdulmelik'in Evinin Akıbetinden Haber Vermesi

Yezid b. Ebu Hazim şöyle diyor: İmam Muhammed

1- Onların inançları hakkında farklı görüşler vardır. Bazıları Cebriye olduklarını, bazıları Eş'arilere mensup olduklarını, bazıları da onların, imanı dil ile ikrardan ibaret bildiklerini ve amelin tesirini reddettiklerini söylüyorlar.

2- Bazıları onların inançlarının şöyle olduğunu diyorlar: "Kul kendi amellerinin yaratıcısıdır; küfür ve iman, ilâhî takdir ve meşiyetle değildir." Bazıları da onların Mutezile inancına sahip olduklarını söylüyorlar.

3- Bunlar, Haricîlerden bir grup olup, Kufe yakınlarında Harura denilen bölgede yaşadıkları için bu adı almışlardır.

4- Bunlar, Zeyd b. Ali b. Hüseyin'in (a.s) imam olduğuna inanıyorlar.

5- Keşfu'l-Ğumme, c.2, s.139

Bâkır'la (a.s) birlikte Hişam b. Abdülmelik'in yeni yapılan evinin önünden geçiyorduk. Bu esnada İmam şöyle buyurdu:

Allah'a andolsun ki, harap olacak! Allah'a andolsun ki, toprağını götürecekler ve Zeyt (Medine'de bir yerin ismi) taşları gözükecek; orası, Nefs-i Zekiyye'nin¹ yeridir.

Ben hayretle İmam'a (a.s); Hişam'ın evini harap mı edecek?!" diye sordum.

İmam (a.s); "*Evet*" diye buyurdu.

İmam'ın (a.s) bu sözünü kulağımla duydum ve o söz sürekli aklımda idi. Hişam öldükten sonra Velid'in emriyle o evin yıkıldığını, toprağının taşındığını ve Zeyt'ten getirilerek evin yapıldığı taşlarının gözüktüğünü bizzat kendi gözlerimle gördüm.²

İmam Muhammed Bâkır'ın (a.s) Ateşe Girmesi

Cabir-i Cu'fi şöyle rivayet ediyor: İmamet iddiasında bulunan Abdullah b. Hasan'ın yanından geçerken, bana ve İmam Muhammed Bâkır'a (a.s) küfretti. O olaydan sonra İmam'ın huzuruna vardım. Beni görünce gülerken buyurdu ki:

Ey Cabir! Abdullah'ı gördüğünde sana ve bana küfür mü etti?

Cevaben; "*Evet*" dedim.

İmam şöyle buyurdu:

Şimdi buraya ilk gelecek kişi Abdullah b. Hasan olacak.

Bu esnada Abdullah'ın içeri girdiğini gördüm. Oturur oturmaz İmam (a.s); "*Seni buraya getiren nedir?*" diye sordu.

1- Nefs-i Zekiyye: Muhammed b. Abdullah b. Hasan b. Hasan'dır. Mensur'un hilâfeti döneminde Medine'de huruç etmiş ve Mensur'un askerleri Zeyt taşığında onu öldürmüştür.

2- Keşfu'l-Gumme, c.2, s.137

O da: "Siz şöyle böyle iddialarda bulunuyorsunuz ve anne-babanızın, benim anne-babamdan daha üstün olduğunu söylüyorsunuz."

İmam (a.s): "*Yazıklar olsun sana! Haddini aştın.*" diye buyurdu.

İmam (a.s) bana; "*Ey Cabir!*" diye seslendi.

Ben: "Buyurun efendim." diye arz ettim

İmam (a.s): "*Evde bir çukur kaz.*" diye emretti.

Çukuru kazdıktan sonra: "*Odu getir ve bu çukuru odunla doldur.*" dedi. Ben de öyle yaptım. Sonra buyurdu ki: "*Odunu yak.*"

Ben de emrini yerine getirdim. Sonra İmam (a.s) buyurdu ki:

Ey Abdullah b. Hasan! Eğer doğru söylüyorsan, kalk ateşin içine gir ve çık!

Abdullah dedi ki: "Kendiniz kalkın benden önce ateşe girin."

İmam kalkıp ateşin içine girdi; ayağı ile ateşi söndürdü ve sonra da yüzünden ter aktığı hâlde dışarı çıkarak gelip oturdu. Sonra buyurdu ki:

Kalk! Allah seni iyilik ve hayırdan uzak etsin. Birçok kimsenin ve evlatlarının başına gelenlerin, senin de başına geleceği ne kadar da yakındır!¹

İmam Rıza'nın (a.s) Şahadetinden Haber Vermesi

İmam Muhammed Bâkır (a.s) şöyle buyurdu:

Musa b. Cafer'in oğullarından birisi, Emir'ül-Müminin Ali (a.s) ile aynı isme sahiptir. O, Horasan'ın Tus (Meşhed) şehrinde defnedilecek, zehirletilmek suretiyle öldürülecek ve o gurbet şehirde toprağa verilecektir. Allah onun hakkını tanıyan ve ziyaretine giden

1- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.319

kimseye, Mekke fethinden önce Allah yolunda infak eden (ve İslâm düşmanlarıyla cihat yapan) kimselerin sevabını verecektir.¹

Kendi Şahadetinden Haber Vermesi

İbn Ukde, ceddinden naklediyor ki: İmam Cafer Sadık (a.s) babasının vefat gecesinde onun başucuna gelip durdu. O sırada babası münacat ile meşgul idi. Eliyle geri çekilmesini istedi ve o da geri çekildi. Münacat bittikten sonra şöyle buyurdu:

Oğulcağızım! Ben bu gece dünyadan ayrılacağım ve bu gece Hz. Peygamber'in (s.a.a) dünyadan göçtüğü gecedir.

İmam Cafer. Sadık (a.s) buyuruyor ki: "O gece babam bana, babası Ali b. Hüseyin'in (a.s) kendisine bir bardak içecek vererek içmesini istediğini söyledi. Sonra da buyurdu ki: "Oğlum! Bu gece ölümün bana vaat edildiği gecedir." Ve aynı gece vefat etti."²

Mehdi-yi Mev'ud'dan (a.s) Haber Vermesi

Ebu'l-Carud, İmam Muhammed Bâkır'ın (a.s) şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir:

Zamanın durumu değiştiğinde halk şöyle diyecekler: "Kaim (Mehdi) ölmüş veya helâk olmuştur."

Veya diyecekler: "Hangi derede kayıp oldu?"

Onun yok olmasını isteyenler de diyecekler ki: "Böyle bir şey nasıl mümkün olabilir? Onun şimdi kemikleri bile çürümüştür."

1- Men La Yahzuruhu'l-Fakih, c.2, s.364, h. 3183

2- Besairu'd-Derecat, Saffar, s.502

Ama sizler onu bekleyin, onun zuhur ettiğini duyduğunuz zaman, karda diziniz üzerinde yürümeli olmanız bile kendinizi ona ulaştırın.¹

1- Kemalu'd-Din, c.1, s.26, h. 5

8. Bölüm

İMAM CAFER SÂDİK'TAN (A.S) GAYBÎ HABERLER

İmam Cafer Sadık'ın (a.s) Kısaca Biyografisi

Adı: Cafer.

Meşhur lakabı: Sadık.

Künyesi: Ebu Abdullah.

Baba ve anne adı: Muhammed Bakır (a.s)-Ümmü Fer-
ve.

Doğum yeri ve yılı: Hicretin 83. yılı, Rebiulevvel ayı-
nın 17'sinde Medine'de doğdu.

İmamet dönemi: 34 yıl (114-148)

Dönemindeki gasıp halifeler: Yezid b. Abdulmelik (9.
Emevi halifesi), Saffah (1. Abbasî halifesi), Mansur De-
vanikî.

Şahadet yeri ve zamanı: Hicretin 148. yılı, Şevval ayı-
nın 25'inde, 65 yaşında Mansur Devaniki tarafından Medi-
ne'de şahadete erişti.

Mezar-ı şerifi: Medine-Baki mezarlığı.

İmam Cafer Sâdık'ın (a.s) hayat dönemini ikiye ayır-
abiliriz:

1- İmametten önceki dönem (83-114).

2- İmamet dönemi (34 yıl). Bu dönem Şîliğin yaygın-
laştığı bir dönemdir. İmam Cafer Sadık (a.s) fırsattan isti-
fade ederek, dört bin öğrenci yetiştirmiştir. İslâm'ı, zalim
hâkimlerin hicapları altından çıkarıp aşikâr etmiştir. Böy-

lece ilâhî maarifi ihya etmek suretiyle mektebin istikrarını sağlamıştır.

İbn Ebi'l-Avca'nın Şüphesinden Haber Vermesi

Ebu Cafer Ahval şöyle diyor: Bir gün İbn Ebi'l-Avca dedi ki: "Acaba birisi bir şeyi yapıp icat etse, öyle ki, onu yapanın kim olduğu belli olsa, o, o şeyin yaratıcısı olmaz mı?"

Ben; "Evet" dedim.

Dedi ki: "Bir veya iki ay mühlet ver, sonra gel sana bir şey göstereyim."

Sonra ben hacca gittim. İmam Cafer Sâdık'ın (a.s) yanına vardığımda buyurdu ki:

İbn Ebi'l-Avca, senin için iki koyun hazırlamış, arka-kaş ve dostlarından bir grup ile senin yanına gelecek ve bedenleri kurtlanmış ölü koyunları getirerek diyecek ki: Bu kurtçukları ben yarattım ve bunlar benim yaratıklarımıdır."

Sen de cevaben de ki: "Eğer bunlar senin yaratıkların ise, o hâlde onların erkek ve dişilerini birbirinden ayır."

İbn Ebi'l-Avca, (vaat edilen gün) kurtçukları getirdi. Ben ona; "Onların erkek ve dişilerini birbirlerinden ayır." dedim.

O bu sözü işitince; "Allah'a yemin ederim ki, bu senin sözün değildir. Zira bu hediyeleri develer Hicaz'dan getirmişlerdir." dedi.¹

Ebu Hamza Sumali'nin Ölümünden Haber Vermesi

Ebu Basir diyor: İmam Cafer Sâdık'ın (a.s) huzuruna vardığımda şöyle buyurdu: "*Ey Eba Muhammed! Ebu Hamza Sumalî ne yapıyordu?*"

1- Rical-i Keşşi, s.189, h. 332

Ben: "Ben geldiğimde durumu iyiydi." dedim. İmam buyurdu ki:

Döndüğünde ona selâmımı ilet ve de ki: Günlerden filan günde öleceksin.

Ben: "O hoş sohbet birisidir ve sizin Şiilerinizdendir." dedim. İmam bunun üzerine şöyle buyurdu:

Doğru söyledin Ya Eba Muhammed! Bizim yanımızda olan onun için daha hayırlıdır.

Ben: "Fedan olayım, sizin Şiileriniz böyle midir?" dedim. İmam şöyle buyurdu:

Evet, bizim Şiilerimiz Allah'tan korktuğunda, onu göz önünde bulundurur ve günden gün sakınırlar. Böyle yaparlarsa bizim derecemizde, (cennette) bizimle birlikte olurlar.

Ebu Basir diyor: Ben döndüğümde Ebu Hazma aynı gün ve aynı saatte vefat etti.¹

Hız. Masume'den (a.s) Haber Vermesi

Kadı Nurullah, İmam Cafer Sadık'ın (a.s) şöyle buyurduğunu rivayet ediyor:

Şüphesiz Allah'ın bir haremi vardır, o Kâbe'dir. Resulullah'ın (s.a.a) bir haremi vardır, o da Medine'dir. Müminlerin Emiri Ali'nin (a.s) bir haremi vardır, o da Kufe'dir. Bilin ki, Kum şehri küçük Kufe'dir. Bilin ki, cennetin sekiz kapısı vardır ve onlardan üçü Kum şehrine açılacaktır. Benim soyumdan Musa kızı Fatıma adında bir hanım, o şehirde vefat edecek ve onun şefaatıyla bütün Şiilerim cennete girecekler.²

İslâm, İmandan Öncedir

Yunus b. Yakup şöyle diyor: Şamlı bir adam, Hişam b.

1- Keşfu'l-Ğumme, c.2, s.190

2- Sefinetü'l-Bihar c.2, s.376, "Fatıma" maddesi

Hakem'e; "Bugün Allah'ın insanlara hücceti kimdir?" diye sordu.

Hişam: "Orada oturmuş olan bu büyük insandır. Etraftan onu ziyarete geliyorlar, o da babasından ve ceddinden miras olarak aldığı ilmiyle semavî haberleri bizlere iletiyor."

Şamlı: "Ben sözünün doğruluğunu nereden bilebilirim?"

Hişam: İstedğin şeyi ondan sorabilirsin!"

Şamlı: "Şimdi benim için mazeret yolu bırakmadın, ondan bir şey sormalıyım." dedi.

İmam Cafer Sadık (a.s) buyurdu ki:

Ey Şamlı adam! Yolculuk olayını ve yolunun niteliğini beyan etmemi istiyor musun?

Sonra İmam (a.s) onları tek tek açıkladı. Şamlı adam tasdik etti ve dedi: "Şimdi Allah'a teslim oldum ve İslâm'a girdim."

Hazret buyurdu:

Şimdi Allah'a iman ettin. Zira İslâm, imandan öncedir.

Adam dedi ki: "Doğru söyledin. Ben şahadet ediyorum ki, Allah birdir ve Muhammed (s.a.a) O'nun elçisi ve sen de vasilerin vasisisin."¹

Niçin ve Nasıl Şii Olduk?

Safvan b. Yahya diyor: Cafer b. Muhammed b. Eş'as bana dedi ki: "Şia mezhebi hakkında hiç konuşmamamıza ve başkalarının bildiğini bizim bilmememize rağmen bizim nasıl Şîf olduğumuzu ve Şia mezhebini nasıl tanıdığımızı biliyor musun?"

Nasıl olduğunu sorduğumda, şöyle dedi: "Mensur Devaniki, babam Muhammed b. Eş'as'a şöyle dedi: "Ey Muhammed! Bir iş için görevlendirebileceğim akıllı bir adam bul."

1- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.336

Babam; "Onu buldum; o, dayımın oğlu Muhacir'dir" dedi. "Onu getir." dedi. Ben onu götürdüğümde şöyle dedi: "Ey Muhacir! Bu parayı al ve Medine'ye git. Orada Abdulah b. Hasan b. Hasan'ın ve bazı yakınlarının, örneğin Cafer Sâdık'ın (a.s) yanına git. Onlara de ki: "Ben Horasan ehlin-den garip bir kimseyim ve bu parayı da sizin oradaki Şiîle-riniz gönderdiler."

Şu şu şartlarla bir miktar para onlara ver. Paraları aldıklarında onlara de ki: "Ben bir aracıyım, bu paraların elinize geçtiğine dair kendi hattınızla yazılı bir belge verirseniz memnun olurum."

Mensur'un memuru parayı alıp, Medine yolunu tuttu. Sonra Muhammed b. Eş'as'ın da yanında bulunduğu bir sırada, Mensur'un yanına döndü. Mensur: "Ne haber?" diye sorunca şöyle dedi: "Cafer b. Muhammed (İmam Cafer Sadık) hariç onların hepsiyle görüşüp parayı verdim. Bu da onların parayı aldıklarına dair verdikleri makbuzlar. Cafer b. Muhammed'e gelince; Peygamber'in (s.a.a) mescidinde onun yanına vardım. O namaz kılıyordu. Arkasında oturup namazını bitirmesini bekledim ve diğerlerine söylediklerimi ona da nasıl söyleyeceğimi düşünüyordum. Cafer Sadık namazın selâmını verir vermez şöyle buyurdu:

Be adam! Allah'tan kork, Peygamber Ehlibeyt'ini aldatma, onlar Mervanoğulları'nın pençesinden yeni kurtulmuş ve hepsi muhtaç durumdadırlar.

Dedim: "Allah liyakatini artırsın, ne olmuş?" Başını yaklaştırıp seninle aramızda geçen her şeyi, sanki yanımızdaki üçüncü kişiymiş gibi bana anlattı."

Mensur dedi ki: "Ey Muhacir'in oğlu! Her peygamber ailesinden bir muhaddes (meleklerin gaybi haberleri kendilerine iletmiş imam niteliğinde) kimseler vardır. Bu gün Cafer b. Muhammed de bizim içimizde yaşayan muhaddes'tir."

İşte İmam'ın (a.s) bu şekil gaipten haber vermesi ve bu

mucizesi, bizim Şî olmamıza neden oldu.¹

Cafer İbn Abdullah Hamedani'nin Ölümünden Haber Vermesi

Ebu Sabah Kenanî diyor ki: İmam Cafer Sadık'a (a.s) arz ettim ki, bizim Cafer b. Abdullah adında Hemedanlı bir komşumuz var. Bazen sohbetlerimiz oluyor. Hz. Ali'yi (a.s) andığımızda, kötü sözler söylüyor. Onu öldürmeme izin verir misiniz?"

İmam buyurdu ki: "*Ey Ebu Sabah! Böyle bir şey yapar mısın?*"

Arz ettim: "Evet, vallahi yaparım! Eğer izin verirseniz ona bir tuzak kurarım ve tuzağa düşünce de kılıçla hamle eder, canı çıkıncaya kadar vururum."

İmam buyurdu ki:

Ey Ebu Sabah! Bu bir hiledir ve Allah Resulü (s.a.a) bundan men etmiştir. İslâm bu harekete manidir. Onu kendi hâline bırak, çok yakında başka biri onu öldürecektir.

Ebu Sabah diyor: "Kufe'ye döndüm ve henüz on sekiz günden fazla geçmemişti ki, sabah namazı için mescide gittim. Namazdan sonra takibat ile meşgul olduğum bir sırada, birisi beni dürterek: "Ey Ebu Sabah! Müjdelersun" dedi.

"Hayrola, ne oldu?" dedim.

Dedi ki: "Dün gece Cafer b. Abdullah, Cebane mahallesindeki evinde uyuduğu sırada, onu sabah namazına çağırarak için gittiklerinde, onu bir tulum gibi şişmiş bir hâlde gördüler. Onu yerden kaldırmak istediklerinde, etinin kemikten ayrıldığını ve altında bir yılan olduğunu müşa-

1- Usul-i Kâfi, c.1, s.475, h. 6, Hücet kitabı

hede ettiler. Sonra onu bir deriye doldurarak götürüp defnettiler."¹

İmam Cafer Sadık'ın (a.s) Katledilme Şayiası

Ali b. Meysere diyor ki: İmam Cafer Sadık (a.s), Mensur'un yanına gitmek istediğinde, Mensur kölelerinden birini çağırıp; "Cafer b. Muhammed içeri girdiğinde boynunu vur." diye emretti.

İmam içeri girdiğinde, Mensur'a bakarak kendi kendine, kimsenin duymayacağı bir şekilde bir şeyler söyledi. Sonra sesli bir şekilde dedi ki:

Ey bütün mahlûkuna kifayet eden ve hiç kimsenin kendisine kifayet etmediği (Allah'ım)! Şu Abdullah b. Ali'nin şerrine karşı bana kifayet et (onun şerrini benden uzaklaştır).

Bu sözden sonra Mensur kölesini görüyordu, ama o onları göremiyordu. Sonra Mensur dedi ki: "Ey Cafer b. Muhammed! Bu sıcakta size zahmet verdik, lütfen dönünüz."

İmam dışarı çıkınca, Mensur kölesine; "Neden emrime itaat etmedin?" diye sordu.

Köle: "Vallahi onu göremedim! Bir şey gelip aramıza girerek onu görmeme mani oldu." dedi.

Mensur: Vallahi eğer bu olayı birisine söyleyecek olursan, seni öldürürüm." dedi.²

İmam Rıza'nın (a.s) Şahadetini Haber Vermesi

Hüseyin b. Zübeyr şöyle diyor: İmam Cafer Sâdık'ın (a.s) şöyle dediğini duydum:

Oğlum Musa'nın evlâtlarından, Emirü'l-Müminin Ali (a.s) ile aynı ada sahip birisi, Horasan'ın Tus bel-

1- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.305. İbn Şehraşub da az bir farklılıkla Menakıb'da (c.4, s.239) nakletmiştir.

2- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.334

desine gidecek ve orada zehirleme yoluyla şehit edilecek ve o, gurbet elde toprağa verilecektir. Kim onun hakkını tanıyarak ziyaret ederse, Allah, Mekke'nin fet-hinden önce İslâm için infak eden ve savaşı kimse- nin sevabını ona bağışlar.¹

Akrabalarla İyi İlişkinin Önemi

Davut b. Kesir-i Rıkkî şöyle diyor: İmam Cafer Sâdık'ın (a.s) huzurunda oturduğum bir sırada birden şöyle buyurdu:

Ey Davut! Senin perşembe günündeki amellerin bana sunuldu. Amellerinin arasında filan amcan oğlu- na yapmış olduğun sıla-i rahim ve ihsanı gördüm. Bu amelin beni sevindirdi. Senin onunla görüşmen, onun ömrünün kısalmasına ve ecelinin yaklaşmasına ne- den olmuştur!

Davut diyor: "Benim, Ehlibeyt düşmanı ve habis bir amcam oğlu vardı. Bana, onun ve ailesinin kötü bir durum- da olduklarını söylediler. Mekke'ye gitmeden önce Medi- ne'de İmam Cafer Sâdık'ın (a.s) huzuruna vardığımda, İmam bu konuyu bana haber verdi."²

İmam Musa Kâzım'ın (a.s) Şahadetini Haber Vermesi

Ebu İzar, İmam Cafer Sadık'ın (a.s) şöyle buyurduğunu naklediyor:

Bu velâyet ve imamet sahibini (İmam Musa Kâzım -a.s-) iki defa Irak'a götürecekler. Birincisinde çabuk serbest bırakılacak ve ona iyi bir ödül verecekler. İkinci defasında uzun müddet zindana atacaklar ve sonra zorla (zehirleterek öldürölmek suretiyle) onların pen- çesinden kurtulacak.³

1- Men La Yehzuruhu'l-Fakih, c.2, s.364, h. 3183

2- Münteha'l-Amal, c.2, s.93

3- el-Gaybet, Şeyh Tusi, s.38

Benî Ümeyye Hükümetinin Çöküşünü Haber Vermesi

Rahmet b. Sadaka şöyle diyor: "Ümeyyeoğulları taraftarlarından olan dinsiz ve münafık biri, İmam'ın (a.s) yanına gelerek şöyle dedi: Kur'ân'da "Elif-Lâm-Mîm-Sâd" ayetinin anlamı nedir? Ondaki helâl ve haramlar nelerdir ve halka ne gibi yararı vardır?"

İmam sinirli bir şekilde şöyle buyurdu:

Yeter, yazıklar olsun sana. Elif (ebcet hesabına göre) birdir; lam, otuz; mim, kırk; sad ise doksandır. Bunların toplamı ne olur?

Soru soran şahıs: "Yüz altmış bir." dedi. İmam (a.s) şöyle buyurdu:

Yüz altmış bir yıl geçtiğinde, erbaplarının (Emevîlerin) devleti mahvolacaktır.

Biz dikkat ettik, yüz altmış birinci yılın Aşurasında, siyah elbise giymiş kimseler, Kufe'ye girerek Emevî saltanatına son verdiler.¹

Hz. Ali'nin (a.s) Putları Kırmak İçin Hz. Peygamber'i (s.a.a) Omzuna Alamamasının Sebebi

Muhammed b. Harb (Medine hâkimi) şöyle diyor: Hz. Cafer Sadık'a (a.s) arz ettim ki: "Ey Allah Resulü'nün oğlu! Kalbimde saklı bir konu hakkında sana bir sorum var!" İmam buyurdu ki:

İstersen sen sormadan ben senin ne soracağından haber vereyim, ama sormak istiyorsan sor.

Ben dedim ki: "Ben sormadan, kalbimde gizli olanı nereden biliyorsun?" İmam şöyle buyurdu:

"İnce görüşlülük ve ferasetimle. Allah Teala'nın şu kelâmını: "Lut kavminin helak olmasında ince düşü-

1- Meani'l-Ahbar, s.28, h. 5

nenler için alametler vardır"¹ ve Peygamber'in (s.a.a) buyurduğu: "Müminin ferasetinden sakının; zira o Allah'ın nuruyla görüyor." sözünü duymadın mı?"

Ben: "Ey Allah Resulü'nün oğlu! Siz soracağım sorudan haber verin." dedim. İmam buyurdu ki:

Sen, Kâbe putlarını damın üzerinden dökme hususunda Hz. Ali'nin, öylesine güçlü olmasına rağmen niçin Hz. Peygamber'i omzuna alamadığının sırrını benden sormak istiyorsun.

Ben: "Vallahi bunu sormak istiyordum. Şimdi cevabını buyurunuz." dedim.

İmam'dan ilginç cevaplar aldı. Öyle ki, kendisi diyor ki: "Sonra kalkıp İmam'ın mübarek başını öptüm ve dedim ki: Allah risaletini nerede karar kılacağını daha iyi biliyor."²

Hadis uzun olduğundan dolayı İmam'ın (a.s) verdiği cevabı nakletmiyoruz.

İmam'ı Allah Bilen Şahıs

Halid b. Necih diyor ki: İmam Cafer Sâdık'ın (a.s) yanına gittim. Başımı sarmış olduğum hâlde bir kenarda oturup kendi kendime; "Siz insanlar ne kadar gafilsiniz! Kimin huzurunda konuştuğunuzun farkında mısınız? Âlemlerin Rabbi huzurundasınız!" dedim. O anda İmam bana seslenerek şöyle buyurdu:

Yazıklar olsun sana ey Halid! Allah'a andolsun ki, ben sadece bir kul ve mahlûktan ibaretim.³

Annene Karşı Sert Olma

Mahzum şöyle diyor: Bir gece İmam Cafer Sâdık'ın (a.s) huzurundan ayrılıp Medine'de aldığım evime gittim.

1- Hicr: 75. ayet

2- Meani'l-Ahbar, s.350

3- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.380

Annem de benimle birlikteydi. (Yolculuk esnasında) benimle annem arasında bir tartışma oldu. Ben anneme karşı biraz sert konuştum. Ertesi gün sabah namazında İmam'ın (a.s) huzuruna vardım. Beni görür görmez şöyle buyurdu:

Ey Mahzum! Dün gece neden annen Halide'ye karşı sert konuştun? Onun karnının, bir müddet senin için menzil olduğunu, kucağının dinlendiğin bir beşik ve göğüslerinin de, gıda aldığı bir kap olduğunu bilmiyor musun?

Ben: "Evet, öyledir." deyince buyurdu ki:

O hâlde ona sert davranma.¹

Ebu Müslim Horasanî'nin Hükümeti

Beşir Nebbal rivayet ediyor ki: İmam Cafer Sâdık'ın (a.s) huzurundaydım. Bir kişi izin isteyip meclise girdi. İmam ona: "*Elbiselerin ne kadar da temizdir!*" buyurdu. Sonra adam kalkıp dışarı çıktı. İmam şöyle buyurdu:

Eğer vakit yetmişmiş ve vasıfları doğru ise, bu şahıs Horasan'dan yükselecek olan siyah sancakların sahibidir.

O anda yanı başında olan kölesine buyurdu: "*Ona yetiş ve ismini sor!*" Köle döndüğünde isminin Abdurrahman olduğunu söyleyince, İmam buyurdu ki:

Vallahi Abdurrahman'dır ve Kâbe'nin Rabbi'ne andolsun ki, bu o şahıstır.

Beşir diyor ki: Ebu Müslim Horasanî'yi görmeğe gittim. İmam Cafer Sâdık'ın (a.s) yanına gelen söz konusu kişinin aynısı olduğunu gördüm.²

Kur'ân'la Meydan Okuma

Hişam b. Hakem şöyle diyor: İbn Ebi'l-Avca, Ebu Şakir

1- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.382

2- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.415

Deysani, Abdulmelik Basri ve İbn Mukaffa, Kâbe'nin yanında bir araya gelerek hacılarla alay ediyor ve Kur'ân'a dil uzatıyorlardı. İbn Ebi'l-Avca dedi ki: "Gelin her birimiz Kur'ân'ın dörtte birini alıp, (onun bir benzerini getirerek) bu iddiayı çürütelim ve gelecek yıl aynı gün, aynı yerde buluşalım."

Hişam'ın sözünün özü şudur: "Ertesi yıl söz konusu şahıslar aynı yerde toplandılar ve hiçbirisi Kur'ân'dan bir tek ayeti bile nakzedemeyip kendi acizlik ve çaresizliklerini itiraf ve ikrar ettiler."

Hişam sözünün devamında şöyle diyor: "Bu sırada İmam Cafer Sadık (a.s) oradan geçiyordu ve onları görünce şu ayet-i kerimeyi okudu:

De ki, cin ve insanların hepsi bir araya gelseler de bu Kur'ân'ın bir benzerini getiremezler, hepsi birbirinin yardımına koşsalar da.¹

Onlar birbirine bakarak dediler ki: "Eğer İslâm gerçek bir din ise, Muhammed'in (s.a.a) hilafeti, Cafer b. Muhammed'den başkasına yetişmemiştir. Vallahi biz onu ne zaman gördüysek korkuya kapıldık ve onun heybetinden bedenimiz titredi." Sonra acizliklerini itiraf ederek dağıldılar.²

Vakıfiye Fırkasından Haber Vermesi

İbn Ebi Ya'fur diyor ki: İmam Cafer Sâdık'ın (a.s) huzurundaydım. Oğlu Musa b. Cafer (a.s) içeri girince şöyle buyurdu:

Bu, evlâtlarımın en üstünü ve bana en sevgili olanıdır. Allah (c.c) bunun vesilesiyle Şîllerimizden bir kısmını imtihan edecek ve onlar doğru yoldan sapacaklar.

Sonra şöyle ekledi:

1- İsrâ: 88

2- el-İhticac, Tabersi, c.2, s.377

Şiîlerimizden bir grup kimse de, onun ölümünden dolayı sabırsızlık yaparak sapacaklar, onun ölmediğini iddia ederek ondan sonra gelecek imamları inkâr edecekler ve diğer Şiîleri de bu sapık inançlarına davet edecekler.¹

Hız. Mehdi'den (a.s) Haber Vermesi

Ebu Basir diyor ki: İmam Cafer Sâdık'ın (a.s) şöyle buyurduğunu duydum:

Peygamberlerde görülen gaybet olayı aynen bizim Kaim'imizde de görülecektir.

Ben: "Ey Allah Resulü'nün oğlu! Sizin Kaim'iniz kimdir?" diye sorunca İmam şöyle buyurdu:

Ebu Basir! O, oğlum Musa'nın beşinci göbekten oğludur. O, cariyeler hatunu bir hanımın çocuğudur. Bir gaybete çekilecek ki, batıl ehli onun varlığından şüpheye düşecekler. Daha sonra Allah (c.c) onu zahir ederek yeryüzünün doğu ve batısını onun eliyle fethedecek, İsa b. Meryem (yeryüzüne) inecek, ona uyarak arkasında namaz kılacak, yeryüzü, sahibinin nuruyla aydınlanacak, yeryüzünde Allah'tan gayrisine ibadet edilen bir yer kalmayacak ve din tamamen -müşrikler istemese de- Allah'a ait olacak.²

1- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.447

2- Kemalü'd-Din, c.1, s.345, h. 31

9. Bölüm

İMAM MUSA KÂZİM'DAN (A.S) GAYBÎ HABERLER

İmam Musa Kâzım'ın (a.s) Kısaca Biyografisi

Adı: Musa.

Meşhur lâkapları: Abd-u Salih, Kâzım, Babu'l-Havaic.

Künyesi: Ebu'l-Hasan, Ebu İbrahim.

Baba ve anne adı: İmam Cafer Sadık (a.s)- Hamide.

Doğum yeri ve tarihi: Hicretin 128. yılı Safer ayının yedisinde, Pazar günü, Mekke ve Medine arasında bulunan "Ebva" köyünde dünyaya geldi.

İmamet süresi: Otuz beş yıl (148-183).

Döneminin gasıp halifeleri: Mensur Devaniki, Mehdî Abbasî, Hadî Abbasî ve Harun Reşit. İmametinin 23 yıl 2 ay ve 17 günü, Harun'un hükümeti döneminde geçmiştir.

Şahadet yeri ve tarihi: Hicretin 183. yılı, Recep ayının 25. günü, 55 yaşında iken Harun Reşid'in emriyle onun Bağdat'taki zindanında şahadete erişti.

Mezar-ı şerifi: Bağdat yakınlarındaki Kazimeyn belde-sindedir.

İmam Musa Kâzım'ın (a.s) yaşam süreci iki döneme ayrılabilir:

1) İmamet öncesi dönem.

2) Nispeten uzun süren imamet dönemi.

İmam Musa Kâzım (a.s), zamanın tağutlarıyla sürekli

büyük bir mücadele hâlindeydi. Basra ve Bağdat'ta birçok zindanlarda ömür geçirmiş, asla teslim olmamış ve aziz canını İslâm'a feda etmiştir.

Şahane Elbise

İbn Senan şöyle diyor: Bir gün Harun Reşit, ikram ve mükâfatta bulunmak için, Ali b. Yaktin'e birtakım güzel elbiseler gönderdi. Onların arasında bir tane de çok şahane altın işlemeli bir elbise vardı. Ali b. Yaktin, o elbiseleri humus olarak ayırdığı mallar ile birlikte Hz. Musa b. Cafer'e (a.s) gönderdi. O hediyeler İmam'ın (a.s) huzuruna takdim edildiğinde İmam bütün para ve hediyeleri kabul etti. Daha sonra ayrı bir şahıs ile o şahane elbiseyi, Ali b. Yaktin'e geri göndererek şöyle yazdı:

Bu elbiseyi iyi koru ve elden çıkarma. Zira bir gün ona ihtiyaç duyacaksın.

Ali b. Yaktin, İmam'ın o elbiseyi kabul etmemesi konusunda şüphe içinde kaldı ve geri çevirme nedenini anlayamamıştı. Ama İmam'ın emrine uyararak o elbiseyi güzel bir şekilde muhafaza etti.

Birkaç gün sonra Ali b. Yaktin, kölelerinden birine kızarak onu hizmetten uzaklaştırdı. O köle de Ali b. Yaktin'in, İmam Musa'ya (a.s) olan yakınlığını ve belli zamanlarda ona para ve hediyeler gönderdiğini biliyordu. Ali b. Yaktin'in bu tavrından çok rahatsız olan köle, fırsattan istifade, Harun Reşid'in yanına giderek kovuculuk yapıp şöyle dedi: "Ali b. Yaktin, Musa b. Cafer'i imam biliyor, her yıl malının humusunu ona gönderiyor ve filan gün Halife'nin kendisine hediye ettiği şahane altın işlemeli elbiseyi de ona göndermiştir."

Harun bu söze çok sinirlenerek şöyle dedi: "Bu konuda inceleme yapmam gerekir. Durum dediğin gibi olursa, onu öldürteceğim. Harun hemen Ali b. Yaktin'i çağırttı ve kendisine hediye ettiği elbiseyi ne yaptığını sordu. O da şöyle dedi: "Onu güzel koku sürerek, özel bir sandığa bırakıp koru-

muşum; her gün sabah onu açıp teberrük için ona bakıyorum ve öpüp tekrar yerine bırakıyorum. Akşamleyin de aynı şeyi yapıyorum."

Harun o elbiseyi hemen getirmesini emretti. Ali b. Yaktin kölelerinden birine, elbisenin yerini tarif ederek onu sandıkla birlikte getirmesini istedi. Hizmetçi sandığı getirerek Harun'un önüne bıraktı. Harun sandığı açtığı anda, elbisenin güzel kokularla muattar olarak muhafaza edildiğini görünce, sınırları yatıştı ve Ali b. Yaktin'e şöyle dedi: "Şimdi sandığı önceki yerine geri çevir ve çabuk yanıma gel. Ben, senin hakkında kovculuk yapanların sözlerini artık kabul etmeyeceğim."

Sonra daha değerli hediyeler de Ali b. Yaktin'e verdi ve kovculuk yapan köleye de bin kırbaç vurulmasını emretti. Köleye beş yüz kırbaç vurduklarında, dayanamayarak öldü.¹

Abdestte İhtilâf

Muhammed b. Fazl şöyle diyor: Dostlarımız arasında, ayağa mesh edildiğinde parmak uçlarından ka'beyn'e kadar mı (ayağın üzerindeki tümsek), yoksa ka'beyn'den parmak uçlarına kadar mı çekileceği konusunda ihtilaf çıkmıştı. Ali b. Yaktin bu konuda İmam'a bir mektup yazdı ve cevap talebinde bulundu. İmam cevabında şöyle yazdı:

Yazmış olduğun ihtilâftan haberdar oldum. Bu konuda şöyle yapmalısın: Üç defa ağzını ve burnunu yıka, üç defa da yüzünü yıka ve suyu yüzündeki kılların arasına ulaştır, ellerini parmak uçlarından dirseklere kadar yıka, başının tümünü meshet, kulağının iç ve dışlarını da meshet, ayaklarını ka'beyn'e kadar üç kez yıka ve bu emirden tecavüz etme!

Bu emir Ali b. Yaktin'e ulaştınca, Şia'nın abdest şekline

1- el-İrşad, Şeyh Müfid, s.569; Keşfü'l-Ğumme, Erbilî, c.2, s.224; el-Fusulu'l-Mühimme, Sabbağ, s.136

tamamen ters düşen bu emre şaşırıldı. Ama kendi kendine; "Mevlam böyle bir şeye emrettiyse, bir bildiği vardır. O hâlde onun emrine göre amel etmem gerekir." dedi. O tarihten itibaren bu emre uygun ve Şia'nın aksine abdest almaya başladı.

Birisi Harun'un yanında kovculuk yaparak şöyle dedi: "O Rafizî'dir ve seninle muhaliftir." Harun yakınlarından birine şöyle dedi: "Ali b. Yaktin hakkında defalarca bana bazı sözler söylemişler. Onun bizim yolumuza aykırı bir yol takındığını ve Rafizî mezhebine yönelik olduğunu söylemişler, fakat ben onda hiçbir hata görmemişim, onu defalarca sınamışım, ithamı kanıtlanacak bir şey onda görülmemiştir. Senden isteğim, benim tarafımdan olduğunu fark etmeyecek bir şekilde gizlice onu imtihan etmendir. Eğer benim imtihan ettiğimi anlarsa, korkar ve biz de hedefimize ulaşamayız."

Adam şöyle dedi: "Şiîler abdest almada Sünnîlerle muhalefet ederler; bu konuda tembellik yaparak ayaklarını yıkamazlar. Eğer Ali b. Yaktin'i tanımak istiyorsan, abdest alırken onu izlemen yeterlidir."

Harun bu fikri beğendi. Bu konuşmadan bir müddet geçtikten sonra, Harun, Ali b. Yaktin'i evinde bir işle görevlendirdi. Harun bir gün namaz vakti, duvarın arkasında saklanarak onu gözetledi. Ali b. Yaktin su isteyip, İmam'ın (a.s) buyurduğu (yukarıda zikredildiği) gibi abdest alıp ayaklarını yıkadı. Harun onun bu şekilde abdest aldığını görünce, elinde olmaksızın ortaya çıkarak; "Artık senin Rafizî olduğunu söyleyen herkes yalan söylüyor." dedi. Artık ondan sonra Harun ona karşı iyimser oldu.

Kısa bir zaman sonra İmam Musa b. Cafer'den (a.s) Ali b. Yaktin'e şöyle bir mektup geldi:

Bundan sonra Allah'ın buyurduğu gibi abdest al. Yani yüzünü, birinci defa farz, ikinci defa sünnet kasıyla yıka ve kollarını dirseklerden parmak uçlarına

doğru sıvazla, baş ve ayaklarını da ellerinin ıslaklığı ile meshet; zira bundan sonra sana korku yoktur. Rahat ol.¹

Fah Sahibinin Şahadetini Haber Vermesi

Abdullah b. Cafer'in kölesi, Abdullah b. Mufazzal şöyle naklediyor: Fah şehidi Hüseyin b. Ali b. Hasan b. Hasan b. Ali (a.s), ayaklanıp Medine'yi ele geçirdiğinde, Musa b. Cafer'i (a.s) kendisine biat etmeye davet etti. Hazret onun yanına giderek şöyle buyurdu:

Amca oğlu! Amcan oğlunun, İmam Cafer Sadık'a (a.s) tahmil ettiğini, sen de bana tahmil etme. Zira (açıklamasını) sevmediğim bir şey benden zuhur eder. Nitekim İmam Cafer Sadık'tan (a.s) da (açıklamasını) sevmediği bir şey zuhur etti...

İmam (a.s), onunla vedalaşırken şöyle buyurdu:

Sen öldürüleceksin! O hâlde iyi savaş. Bu halk, imanlarını izhar eden dinsizlerdir; kalplerinde ise müşriktirler. İna lillah ve inna ileyhi raciun. Siz akrabalarımın musibetinde Allah'tan ecir ve mükâfat talep ediyorum.

Daha sonra Hüseyin ayaklandı, o olaylar baş gösterdi ve hazretin buyurduğu gibi hepsi öldürüldüler.²

İyiliğin Ömrü Uzatması

Ebu Salt Harevî, İmam Rıza'dan naklediyor ki: Hz. Musa b. Cafer (a.s), Ali b. Ebu Hamza'ya şöyle buyurdu:

Batıdan gelmiş olan biriyle karşılaşacaksın, benim hakkımda sana soru soracak. Sen de ki: "O, Hz. Sâdık'ın (a.s) bize tanıttığı imamdır." Sana helal ve haramlardan sorduğunda da cevabını ver.

1- el-İrşad, Şeyh Müfid, c.571; Keşfu'l-Ğumme, Erbilî, c.2 s.225

2- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.540

"O adamın alameti nedir?" diye sorduğunda buyurdu ki:

Bünyesi güçlü, uzun boylu, ismi de Yakup b. Yezid'dir. O kendi kavminin büyüğü ve ileri gelenidir. Eğer beni görmek isterse, onu bana getir.

Sonra Ali b. Ebu Hazma, o şahsı, İmam'ın buyurduğu şekilde gördü. Sonra şöyle diyor: "O benden, onu İmam'ın yanına götürmemi rica etti, ben de onu İmam'ın (a.s) yanına götürdüm. İmam onu görünce şöyle buyurdu:

Ey Yakup b. Yezid! Dün geldin ve filan yerde kardeşinle aranızda bir husumet oluştu ve birbirinize küfrettiniz. Bu (hareketler) benim ve babalarımın dininden değildir. Biz kimseye böyle bir şey yapmayı emretmeyiz. Çok yakında ölüm aranızda ayrılık salacak, kardeşin bu seferde yakınlarına ulaşmadan ölecek ve sen de yaptıklarından pişman olacaksın... Senin ömrün daha kısa idi, ama filan konakta halana bir iyilik yaptığından dolayı Allah Teala yirmi yıl ömrünü artırdı.

Ali b. Ebu Hamza diyor ki: "Bir yıl sonra o adamı Mekke'de gördüm. Kardeşinin akraba ve yakınlarına yetiştirmeden öldüğünü ve onu yolda defnettiklerini söyledi."¹

İshak İbn Ammar'ın Ölümünden Haber Vermesi

İshak b. Ammar'dan şöyle rivayet edilmiştir: İmam Musa Kâzım'ın (a.s) bir kişiye ölüm haberi verdiğini duydum. Kendi kendime: "Acaba İmam, Şiası olan bu adamın ne zaman öleceğini biliyor mu?!" diye düşünüyordum. Bir an İmam'ın (a.s) bana sinirli şekilde bana baktığını fark ettim. İmam daha sonra şöyle buyurdu:

"Ey İshak! Ruşeyd-i Hacerî² mustazaflardan olduğu hâlde, ölüm ve belâlar ilmüne sahipti. İmam'ın böy-

1- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.540

2- Ruşeyd-i Hacerî, İmam Ali'nin (a.s) yarenlerinden biri idi. Ruşeyd, herkesin ölümü ve başına gelecek musibetleri biliyordu. Bu rivayet, Mes'udi'nin "İsbatu'l-Vasiyyet"inde, s.367'de nakledilmiştir.

le ilimlere sahip olması daha uygundur. Ey İshak! Ne istiyorsan yap. Zira senin ömrün de tamam olmuştur. Sen iki yıldan fazla yaşamayacaksın, kardeşlerin ve ailen senden sonra dağılacaklar, birbirlerine ihanet edecekler, düşmanlar ise onlara dokunacaklar.¹

İmam (a.s) ve Şakik-i Belhî

Hoşnam b. Hatem-i Esem babalarından şöyle nakletti: Şakik-i Belhi şöyle dedi: Hicretin 149. yılında hacca gidiyordum. Kadisiye'de konakladık. Cemaatin çokluğunu ve onların güzelliğini seyrederken güzel yüzlü, esmer, zayıf, elbiselerinin üzerine yünlü bir giysi giymiş, kendine bir parça bez sarmış, na'leyn giymiş ve yalnız oturan bir genç gördüm. Kendi kendime: "Bu genç sofulardandır, bu yolculukta halka yük olmak istiyor. Andolsun Allah'a gidip onu kınayaçağım." dedim.

Ona doğru gittiğimi görünce şöyle dedi: *Ey Şakik!*"
Sonra şu ayeti okudu:

**Zandan çokça sakının; çünkü zannın çoğu günah-
tır.²**

Daha sonra beni bırakıp gitti. Kendi kendime; "Bu ilginç bir olaydır, o benim niyetimden haber verdi, beni adımla çağırdı, o mutlaka salih bir kuldür. O hâlde ona yetişmem ve rızasını elde etmem gerekir." deyip süratle peşine düştüm; ama ona yetişemedim ve o gözümden kayboldu.

Mekke yolunda "Vakıa" denilen yere yetiştiğimizde o gencin namaza durduğunu, bedeninin titrediğini ve gözlelerinden yaşlar aktığını gördüm. "Bu, o gençtir, ona doğru gidip rızasını elde etmeliyim." dedim.

Namazını bitirene kadar bekledim, ona doğru gittiğimi görünce dedi ki:

1- İsbatu'l-Vasiyye, Mes'udi, s.367

2- Hucurat: 12

Ey Şakik! Şu ayeti oku: "Ben tövbe eden, inanan, salih amellerde bulunup da sonra doğru yola erişen kimseyi affedicim."¹

Sonra yine beni bırakıp gitti. Dedim ki, bu genç Allah'ın yeryüzündeki velilerindedir. İki defa benim niyetimden haber verdi. "Zubale" denilen yere yetiştiğimizde, o genci elindeki bir tulumuyla kuyu başında durup su almak istediğini gördüm. Ama tulum elinden kuyuya düştü. Yüzünü göğe doğru kaldırıp şöyle dedi:

Allah'ım susadığımda ve suya muhtaç olduğumda kanacağım sensin; aç olduğumda aزیğım sensin. İlâhî bu tulumdan başka bir şeyim yoktur, onu benden alma.

Şakik diyor: "Vallahi kuyunun suyu yukarı doğru çıktı ve o elini uzatarak tulumu alıp doldurdu, abdest aldı ve dört rekât namaz kıldı. Sonra da bir kum tepesine doğru gitti. O kumlardan biraz götürüp tulumuna döktü ve onu silkti. Yanına gidip selâm verdim. Selâmın cevabını verdi. Ona: "Allah'ın size bağışladığının fazlasından bana da ver." dedim. O şöyle dedi:

Ey Şakik! Allah'ın zahirî ve batınî nimetleri daima bizim için vardır. Allah'a karşı iyimser ol.

Daha sonra tulumunu bana verdi, ben de ondan yedim, kavut ve şeker olduğunu gördüm. Vallahi ondan daha tatlı ve güzel kokulu bir şey yememiştim; hem yemekten, hem de sudan doydum. Ondandır sonra kaç gün yemek ve suya isteğim olmadı. Artık onu Mekke'ye kadar görmedim. Onu Mekke'de tekrar görünce yakınımıdaki arkadaşlardan onun kim olduğunu sordum. Bana; "O, Musa b. Cafer'dir." dediler.

Dedim ki: Ben, bu acayip şeyleri başkasından görseydim şaşardım zaten."²

1- Taha: 82

2- Keşfu'l-Gümme, Erbilî, c.2, s.213

Sahibinin Razu Olmadığı Malın Geri Çevrilmesi

Şuayb şöyle rivayet ediyor: Musa b. Cafer'e (a.s) iki yüz dinar gönderdim. Bunun elli dinarını kızımdan rızası olmadan almıştım. Bu para İmam'ın (a.s) eline geçince, elli dinarını ayırarak geri gönderiyor ve köleme de şöyle buyuyor:

Bunları geri götür. Zira sahibinin bunlara ihtiyacı vardır.¹

Allah'ın Kötü Adamın Hakkından Gelmesi

Ahmed b. Ömer-i Hellal şöyle diyor: Ahres'in, İmam Musa b. Cafer'e (a.s) hakarete bulunduğunu duydum. Bir bıçak satın alıp kendi kendime; "Vallahi mescitten dışarı çıkar çıkmaz onu öldüreceğim." dedim. Birden İmam'ın (a.s) şu içerikte bir mektubu bana ulaştı:

Benim hakkım hatırına Ahres'ten el çek. Zira Allah onun hakkından gelir ve O bana yeter.

Ondan sonra Ahres birkaç günden fazla yaşamadı.²

Ali İbn Musa'nın (a.s) Şahadetini Haber Vermesi

Ali b. Abdullah diyor ki: Evlatları Musa b. Cafer'in (a.s) etrafında toplanmışlardı. Gençliğinin ilk yıllarında olan İmam Rıza (a.s) oradan geçiyordu. İmam onu görünce şöyle buyurdu:

Bu oğlum gurbet elde ölecek; kim onu, imamet ve velayetine inanarak bilinç üzere ziyaret ederse, Bedir şehitleri gibi olur (onların aldıkları mükâfatı alır).³

Mufazzal'ın Ölümünü Haber Vermesi

İsa b. Süleyman'dan şöyle dediği naklediliyor: İmam

1- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.569

2- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.546

3- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.550

Musa b. Cafer'e (a.s); "Canım size feda olsun, dostunuz Mufazzal b. Ömer hasta idi, keşke onun hakkında dua etseydiniz." dedim. İmam buyurdu ki:

Allah Mufazzal'a rahmet etsin, o rahatladı.

Ben arkadaşların yanına giderek; "Vallahi Mufazzal ölmüştür." dedim.

Daha sonra Kufe'ye gittim. İmam'ın haberinden üç gün önce ölmüş olduğunu öğrendim.¹

Şeytanı Kendinden Uzaklaştır

Ebu Halid Zubalî naklediyor ki: İmam Musa b. Cafer'i (a.s) ilk defa Mehdî Abbasî'nin yanına götürdüklerinde Zubale denilen yerde konakladı. Ben İmam'la (a.s) konuşurken benim üzgün olduğumu gördü. Bunun sebebini sorduğunda, arz ettim ki: "Neden üzgün olmayayım, oysa sizi bu serkeş ve kibirli adamın yanına götürüyorlar ve ne olacağını da bilemiyorum."

İmam (a.s) şöyle buyurdu:

Benim için korku yoktur. Filan ayın filan günü, filan yere gel görüşelim.

Ondan sonra ben artık gün ve ay saymaktan başka bir düşüncem yoktu. O gün yetişince, buluşma yerine varıp, gün batımına kadar bekledim. İmam'dan bir haber alamayınca, şeytan vesvese etmeğe başladı; neredeyse onun sözünde şüpheye düşecektim. Aniden Irak tarafından bir kafile karartısı görüldü. Ona doğru gittim, İmam'ın, deve sürüsü önünde bir katıra binmiş olduğunu gördüm. Sonra İmam bana şöyle buyurdu:

Şüphe etme; şeytanı kendinden uzaklaştır. Sen şüpheye kapıldın.

İmam'a: "Hamdolsun Allah'a ki, sizi onların elinden

1- Rical-i Keşşî, s.329, h. 579

kurtardı." dedim. İmam şöyle buyurdu:

Yine onların damına düşeceğim, ondan sonra artık kurtuluş yoktur.¹

İmam Musa Kâzım'a (a.s) Karşı Suikast

Abdullah, babasından naklen şöyle diyor: Harun Reşid, İmam Musa b. Cafer'e (a.s) sinirlendi. Eline bir kılıç alıp, İmam'ı (a.s) cezalandırmak için onu çağırttı. Elçi İmam'a (a.s) şöyle dedi: "Ey Eba Muhammed! Allah sana rahmet etsin, cezalanmaya hazırlan."

İmam (a.s) cevabında şöyle buyurdu:

Dünya ve ahiretin sahibi benimle değil midir?! Allah'ın izniyle, bugün bana asla zarar veremeyecek.

Sonra şöyle diyor: İmam Musa Kâzım'ı Harun Reşid'in yanına götürdüler. Harun, İmam'a ihtiram için yerinden kalkıp onunla görüştü ve "Merhaba ey amca oğlu, ey kardeş ve nimetimin varisi!" dedi. Sonra İmam'ı (a.s) kendi yerine oturtturarak; "Esans kutusunu getirin." dedi. Sonra onu açıp kendi eliyle İmam'a (a.s) sürdü. Daha sonra iki kese dinar ve hediyeler getirmelerini emretti ve onları İmam'ın (a.s) evine gönderdi.

Fazl dedi ki: "Ey müminlerin emiri! O'nu cezalandırmak istiyordun, ikramda mı bulundun?!..."

Harun şöyle dedi: "Sen onu getirmeye gittiğinde, bir takım savaşçıların sarayı muhasara ettiklerini gördüm. Onlar şöyle diyorlardı: "Eğer Allah Resulü'nün oğluna zarar verecek olursan, sarayını yere batırırız, ama ona iyi davranırsan, seni kendi hâline bırakıp geri döneriz."

Sonra şöyle diyor: Hazretten; "Ne dedin de, Harun'un şerrinden uzak kaldın?" diye sordum.

1- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.502

Buyurdu ki: "*Ceddim Ali b. Ebi Talib (a.s.)'in duasını okudum.*" Sonra da duayı zikrettiler.¹

Kendi Şahadetini Haber Vermesi

Amr b. Vakidî şöyle diyor: Harun, Musa b. Cafer'de (a.s) görülen faziletleri, Şiîlerin onu imam olarak kabul etmelerini ve gece gündüz gizlice onun yanına gidip gelmelerini duyunca gönlü daraldı, kendisini ve saltanatını tehlikede gördü. Bundan dolayı İmam'ı zehirlemeği düşündü. Sonuçta bir miktar hurma istedi ve ondan birkaç tane yedi. Yirmi tane de bir tabağa koyarak onlardan zehirli bir ip geçirip hepsini zehirledi. Sonra hizmetçisine şöyle dedi: "Bu tabağı Musa b. Cafer'e götür ve de ki: Müminlerin emiri bu hurmalardan yedi, çok sevmesine rağmen, sizi kendisine tercih edip bunları kendi eliyle seçerek size gönderdi ve sizi kendi hakkına yemin verip, bunların hepsini meyletmenizi istedi."

Harun şunu da sözüne ekledi: "Ondan geriye bir şey bırakmasına veya bir başkasına ikram etmesine izin verme."

Hizmetçi hurmaları İmam'ın (a.s) yanına götürerek Harun'un mesajını ilettiler. İmam (a.s) bir kürdan istedi ve sonra hurmaları alıp yemeğe başladı. Bu sırada Harun'un, altın ve mücevherlerle süslü ve çok sevdiği köpeği gelerek İmam'ın karşısında durdu. İmam zehirli bir hurmayı kürdanla götürüp köpeğin önüne attı. Köpek de hurmayı yer yemez yere düşüp havlamağa başladı. Zehrin şiddetiyle içi parçalandı. İmam (a.s) sonra hurmaların geri kalanını yedi ve hizmetçi tabağı Harun'a geri götürdü.

Harun "Hepsini yedi mi?" diye sorunca, hizmetçi; "Evet." dedi.

Harun: "Onu ne hâlde gördün?" dedi.

Hizmetçi: "Onda anormal bir durum görmedim." dedi.

1- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.510

Harun, köpeğin bedeninin parçalandığı haberini alınca, çok mustarip oldu ve bu olayı çok büyük telakki ederek hizmetçiyi ihzar etti. Sonra bir kılıçla deri bir sofranın da getirilmesini emretti. Hizmetçiye: "Ya zehirli hurma olayını söyle veya ölüme hazır ol" dedi.

Hizmetçi cevaben şöyle dedi: "Ey müminlerin emiri! Hurmayı Musa b. Cafer'in yanına götürdüm, selâmınızı ilettim ve karşısında durdum. O bir kürdan istedi, ben de O'na verdim. O kürdanı hurmalara tek tek saplayarak yiyordu. O sırada köpek içeri girdi ve Musa b. Cafer (a.s) de kürdanı bir hurmaya saplayarak köpeğin önüne attı ve geri kalan hurmaları da kendisi yedi. İşte olay bundan ibarettir."

Harun dedi ki: "Musa b. Cafer'den bir yarar görmediğimiz gibi, hurmaları, zehiri ve köpeğimizi de elden verdik. Ona hiçbir hile kâr etmiyor."

Bu olaydan sonra İmam Musa Kâzım (a.s), vefatına üç gün kala Musayyib'i istedi ve şöyle buyurdu:

Bu gece atam Resulullah'ın (s.a.a) şehrine gideceğim. Babamdan bana geçen imametlik ahdini oğlum Ali Rıza'ya teslim etmeğe ve onu yerime geçirmeye ve gerekli şeyleri ona söylemeğe gidiyorum.

Musayyib arz etti: "Kapıları nasıl açıp kapatmamı emrediyorsunuz, oysa zindanın kapılarını benimle birlikte bekçiler koruyor?"

İmam (a.s) buyurdu ki: "*Ey Musayyib! Senin, Allah ve bizim hakkımızdaki inancın zayıflamış mı?*"

"Hayır, serverim!" diye cevap verince buyurdu ki: "*Öyleyse sakin ol.*"

Allah'ın beni güçlü kılması için duasını istedim; o da dua etti. Sonra şöyle buyurdu:

Ben Asif'in okuduğu "İsm-i A'zam" duasını okuyacağım. O, nasıl o dua ile Belkıs'ın tahtını bir anda Hz. Süleyman'ın yanında hazır ettiyse, Allah da beni Medine'de oğlum Ali (Rıza) ile bir araya getirecektir.

Musayyib diyor ki: İmam kalkarak bir dua okudu, derken namaz yerinde olmadığını gördüm. Bir müddet sonra döndü ve zinciri kendi eliyle ayağına geçirdi. Ben de yakini artıran bu nimete karşı şükretmek için secdeye kapandım. İmam (a.s) buyurdu ki:

Ey Musayyib! Kalk ve bil ki, ben üçüncü gün dünyadan ayrılacağım.

Ben ağlayınca buyurdu ki:

Ağlama, benden sonra oğlum Ali (a.s) sizin imamınızdır. Onun velayetine sarıl; onunla olduğun müddetçe asla sapsızın.

Ben de "Allah'a şükürler olsun" dedim. Üçüncü günün gecesi beni tekrar istedi ve şöyle buyurdu:

Söylediğim gibi ben dünyadan ayrılacağım, bir şerbet isteyip içtiğimde, bedenimin şiştiğini, karnımın büyüdüğünü ve rengimin değiştiğini görür görmez, o tağuta (Harun'a) haber ver. Bende bu haleti gördüğünde, sakın kimseye bir şey söyleme, ama vefat ettikten sonra söyleyebilirsin.

Musayyib diyor: Ben beklemeğe başladım. İmam şerbet istedi, sonra da beni çağırıldı ve buyurdu:

Ey Musayyib! Bu aşâğılık adam (Sindi b. Şahik) bana gusül verip, kefenleyeceğini zannediyor, ama bu kesinlikle ameli olmayacak. Beni, Kureyş mezarlığına götürecekler. Beni toprağa verin; kabrin üzeri dört açık parmaktan yüksek olmasın ve kabrimin toprağından teberrük için almayın. Zira bizden her hangi birimizin kabrinin toprağını yemek, ceddin Hüseyin (a.s) hariç haramdır; ama onun türbeti Şia ve dostlarımız için şifa kılınmıştır.

Daha sonra İmam'a (a.s) çok benzer bir şahısın, onun yanında durduğunu gördüm. Ben İmam Rıza'yı çocukluğunda görmüştüm, ondan sormak istediğimde İmam: "*Musayyib! Ben seni nehyetmedim mi?*" diye seslendi.

İmam dünyadan göçünceye kadar sabrettim ve yanımdaki şahıs da kayboldu. O zaman Harun'a haber verdim. Sindi b. Şahik ile geldiler. Vallahi kendi gözlerimle gördüm ki, onlar İmam'a gusül verdiklerini zannediyorlardı. Oysa elleri İmam'ın bedenine yetişmiyordu; ona kâfur sürdüklerini ve onu kefenlediklerini zannediyorlardı. Hâlbuki ona bir iş yapmadıklarını görüyordum. O şahsı (İmam Rıza'yı) gördüm ki, ona gusül veriyor, hunut (kâfur dökme) ve kefenleme işlerini yerine getiriyor ve onlara yardım ediyor gibi görünüyordu, ama onlar onu tanımıyorlardı. Bu işten kurtulduktan sonra bana şöyle buyurdu:

Ey Musayyib! Eğer onun hakkında şüphe ettiysen, benim hakkımda şüphe etme. Ben babamdan sonra senin imamın ve Allah'ın yeryüzündeki halifesi ve hüccetiyim. Ey Musayyib! Benim durumum Hz. Yusuf'un durumu gibidir ve bunlar da o hazretin kardeşleri gibidirler ki, onun karşısına geldiklerinde, o onları tanıdı, ama onlar onu tanıyamadılar.

Daha sonra İmam'ın cenazesini götürüp Kureyş kabristanlığında defnettiler ve kabri, buyurduğundan fazla yükseltmediler. Ama sonradan kabri yükseltip üzerinde kubbe yaptılar.¹

Hz. Mehdi'den (a.s) Haber Vermesi

Yunus b. Abdurrahman şöyle diyor: Hz. Musa b. Cafer'den (a.s); "Kâim siz misiniz?" diye sorduğumda şöyle buyurdu:

Ben de hak üzere kıyam edenim, fakat yeryüzünü zulümle dolduktan sonra adalet ile dolduracak olan Kâim, benim beşinci göbekten oğlumdur. Onun, uzun bir gaybeti olacak, bu dönemde bazı gruplar dinden çıkacaklar, bazıları da payidar kalacaklar."

1- İsbatu'l-Hudat, c.5, s.514

Daha sonra şöyle buyurdu:

Ne mutlu bizim Şiîlerimize. Onlar Kaim'in gaybeti döneminde bizim velâyetimize sarılırlar, dostlukta ve düşmanlarımızdan yüz çevirmekte sabit kalırlar. Onlar bizdendirler ve biz de onlardanız. Onlar bizim imame-timize razıdırlar ve biz de onların Şiîliğine. O hâlde ne mutlu onlara. Allah'a andolsun ki, onlar kıyamet günü bizimle birlikte aynı derecede olacaklar.¹

1- Kemalü'd-Din ve Tamam'un-Ni'met, c.1, s.361, h. 5

10. Bölüm

İMAM ALİ RIZA'DAN (A.S) GAYBÎ HABERLER

İmam Rıza'nın (a.s) Kısaca Biyografisi

Adı: Ali (a.s).

Meşhur lakabı: Rıza.

Künyesi: Ebu'l-Hasan.

Baba ve anne adı: Hz. Musa (a.s) – Necme.

Doğum yeri ve tarihi: Hicretin 148. yılı, Zilkade ayının 11.'de Medine'de dünyaya geldi.

İmamet dönemi: Yirmi yıl (183 – 203).

Döneminin gasıp halifeleri: Harun Reşid, Emin, Me'mun Abbasî.

Şahadet tarihi: Hicretin 203. yılı, Safer ayının sonunda, 55 yaşında şahadete erişti.

Mezar-ı şerifi: İran'ın Meşhed şehrinde.

İmam Rıza'nın (a.s) hayat süresini ikiye ayırabiliriz:

1) İmametten önceki dönem (148-183)

2) İmamet dönemi. Üç yıl Horasan'da geçen bu dönem, İmam'ın siyasi yaşamında en hassas dönemdir.

Dinlerin En Üstününe Hidayet

Abdullah b. Muğiyre şöyle diyor: Ben Vâkıfî¹ idim, hac-

1- Vakıfî: Yedi imama inanıp, İmam Musa b. Cafer'de kalan ve imametini onda bittiğini ve onun Kâim (Mehdi) olduğunu kabul eden fırkaya denir.

ca gittim, Mekke'ye vardığımda bir şey kafama takıldı. Kâbe ile Hacer'ül-Esved arasında Mültezim denilen yere yapışıp, Allah'a sığınarak arz ettim ki: "Allah'ım! Sen benim murat ve maksadımı biliyorsun. Beni mezhepler ve dinlerden en üstün olanına hidayet et."

Bu arada kalbime İmam. Rıza'nın (a.s) huzuruna gitmek fikri ilham oldu. Medine'ye giderek onun kapısını çaldım. Hizmetçiye dedim ki: "Efendine, Irak ehlinden bir kişinin kapıda beklediğini söyle."

Bu esnada İmam'ın (a.s) şöyle buyurduğunu duydum: "*Ey Abdullah b. Muğiyre! İçeri gel.*"

İçeri girdiğimde beni görünce şöyle buyurdu:

Allah-u Teala duanı kabul buyurdu ve seni kendi dinine hidayet etti.

Ben de: "Şehadet ediyorum ki, sen Allah'ın yaratıklarına olan hüccet ve eminisin." dedim.¹

Fazl Zü'r-Riyaseteyn'in Katledilme Haberi

Ali b. İbrahim, Yasir'den şöyle naklediyor: Bir gece İmam Rıza (a.s) bize şöyle buyurdu:

Bu gece nazil olacak şeyin şerrinden Allah'a sığınıyoruz, deyin.

Biz de sabaha kadar bu sözü tekrar ettik. İmam sabah namazını kıldıktan sonra şöyle buyurdu:

Damın üzerine çık, bak bir ses duyuyor musun?

Dama çıktığımda ağlama ve feryat sesleri duydum. Bu arada Me'mun, kendi evi ile İmam'ın (a.s) evi arasında bulunan kapıdan İmam'ın (a.s) yanına gelerek şöyle dedi: "Benim serverim! Allah Fazl'ın musibetinden ötürü sizden ecrini esirgemesin, o, dünyadan göçtü. Hamama girdiği sırada, bir grup kılıçlarla üzerine saldırarak onu öldürdüler.

1- İsbatu'l-Hudat c.6, s.34

Onlardan üç kişi yakalandı; onlardan biri de halasının oğlu Fazl, Zü'l-Kalemeyn (iki kalem=iki makam sahibi) idi."

Ordu, komutanlar ve Fazl'ın akrabaları Me'mun'un kâpısında toplanarak; "O (Me'mun), Fazl'ı gafil avlayarak öldürdü ve biz onun kanını talep ediyoruz." diyorlardı.

Ateş getirip kapıyı yakmak istediklerinde Me'mun İmam'a şöyle dedi: "Serverim! Uygun görüyorsanız, dışarı çıkıp halkı dağıtın."

İmam (a.s) ata bindi, bana da aynısını emretti. Birlikte dışarı çıktığımızda halkın toplandığını gördük. İmam (a.s) eliyle dağılın, dağılın, diye işaret etti. Allah'a andolsun ki, halk öğle dağıldı ki, birbirlerini çiğniyorlardı. İmam (a.s), kime işaret ediyorduydu, koşar adım orayı terk ediyordu.¹

İmam Rıza'yı (a.s) Ziyaret Etmenin Sevabı

Hasan b. Ali b. Fezail şöyle diyor: Horasan ehlinde bir kişi İmam Rıza'ya (a.s), Hz. Peygamber'i (s.a.a) rüyada gördüğünü ve Hazretin şöyle buyurduğunu söyledi: "*Benim bedenimin bir parçasını sizin toprağınızda defnedip, onu size emanet ettiklerinde ve yıldızım sizin toprağınızda gurup ettiğinde, ne hâlde olacaksınız?*"

İmam Rıza (a.s) şöyle buyurdu:

Sizin toprağınızda gömülecek, Peygamber'in bedeninin bir parçası ve onun emaneti ve yıldızı benim. Bilin ki, kim beni ziyaret eder ve Allah'ın farz kıldığı üzere benim hakkımı eda eder ve biz Ehlibeyt'e itaat ederse, kıyamet günü ben ve atalarım onun şefaatçisi oluruz.²

Tus, Cennet Bahçelerinden Bir Bahçedir

Fezail şöyle diyor: Hz. Rıza (a.s) şöyle buyurdu:

Horasan'da bir parça yer var. Bir gün gelecek ki,

1- Usul-i Kâfi, c.1, s.490

2- Men la Yahzuru'l-Fakih, c.2, s.365, h. 3191

meleklerin gidiş geliş yeri olacak. Kıyamete kadar onlardan bir grup gökten inecek, diğer bir grup ise göğe yükselecekler.

İmam'a: "Ey Allah Resulü'nün oğlu! Bu dediğiniz yer neresidir?" denilince şöyle buyurdu:

Tus (Meşhed) beldesidir. Allah'a andolsun ki, burası cennet bahçelerinden bir bahçedir. Kim beni bu yerde ziyaret ederse, Peygamber'i (s.a.a) ziyaret eden kimse gibi olur. Allah-u Tebareke ve Teala, ona bin tane kabul görmüş hac ve umre sevabı yazar; ben ve atalarım kıyamet günü onun şefaâtçisi oluruz.¹

Hastanın İyileşmesi ve Ona Ağlayanın Öleceğini Haber Vermesi

Muhammed b. Davud şöyle naklediyor: Kardeşimle birlikte İmam Rıza'nın (a.s) huzurundaydık. Biri gelip Muhammed b. Cafer'in çenesini bağladıklarını (artık ölmek üzere olduğunu) söyledi. Biz İmam (a.s) ile onun yanına gittik. İshak ve diğer oğullarının ve bütün Ebu Talip Oğullarının ağladıklarını gördük. Hazret onun başucunda oturarak yüzüne bakıp tebessüm etti. Meclistekiler bu tavrı İmam'a yakıştırmadılar. Bazıları "İmam kendi amcasına alay edeceğine gülüyordu." dediler. Hazret kalkıp namaz için mescide gittiğinde, arz ettim ki: "Canım size feda olsun! Siz tebessüm ettiğinizde, meclistekilerden, sizin hakkınızda hoş olmayan sözler duydum." İmam (a.s) buyurdu ki:

Ben İshak'ın ağlamasına şaşırđım; çünkü o, Muhammed'den daha önce ölecek ve o, ona ağlayacaktır.

Bir müddet geçtikten sonra Muhammed'in iyileştiğini, İshak'ın ise öldüğünü gördüm.²

1- Men L Yahzuruhu'l-Fakih, c.2, s.366, h. 2193

2- İsbatu'l-Hudat, c.6, s.62

Reyyan b. Salt'ın Niyetinden Haber Vermesi

Muammer b. Hallad diyor ki: Reyyan b. Salt -Fazl b. Sehl onu Horasan'ın bazı ilçelerine göndermişti- bana şöyle dedi: "İmam Rıza'dan (a.s), hizmetine varıp selâm vermem için benim adıma izin almanızı istiyorum ve elbiselelerinden birini bana giydirmesini ve kendi adına bastırılan paralardan da bana bağışta bulunmasını arzu ediyorum."

Ben yanına vardığımda, ben bir şey söylemeden, İmam şöyle buyurdu:

Reyyan b. Salt, yanımıza gelerek bizden elbise ve para almak istiyor, ona izin ver gelsin.

Ben de izin verdim. Reyyan içeri girip selâm verdi. İmam (a.s) da iki elbise ile kendi paralarından otuz dirhem ona bağışta bulundular.¹

Me'mun'un Neticesiz Komplosu

Herseme b. A'yan şöyle diyor: Me'mun'un evinde, İmam Rıza'nın (a.s) öldüğüne dair gerçek dışı bir şayia çıkarıldı. Ben, Me'mun'un kapısını çalıp, İmam'ın huzuruna varmak için izin istedim. (İmam'ın yanına varmak için Me'mun'un evinden geçiliyordu)- Me'mun'un Subeyh isimli hizmetçisi (aynı zamanda İmam'ın dostlarından) dışarı çıkarak dedi ki: "Ey Herseme! Me'mun dün akşam, gecenin ilk yarısında hizmetçilerinden otuz kişiyi topladı. Girdiğimizde mumların çokluğundan ortalık gündüz gibi olmuştu. Zehirle bilenmiş keskin kılıçlar önündeydi ve bizden başka kimse de orada yoktu. Sonra bizleri tek tek çağırıp her birimizden ahit ve söz alarak dedi ki: "Bu ahdinize vefalı kalmalısınız; bu ahit gereği verdiğim emri uygulamalısınız ve onda kusur yapmamalısınız."

Biz de onun emrinden çıkmayacağımıza dair yemin et-

1- İsbatu'l-Hudat, c.6, s.64

tik. Daha sonra şöyle dedi: "Her biriniz şu kılıçlardan birini alın, İmam Rıza'nın odasına girin, hangi hâlde olursa olsun (ister ayakta, ister oturmuş, ister yatmış olsun) onunla konuşmadan kılıçları üzerine indirin ve onu param parça edin. Yerdeki sergi ile bedenini sarıp kılıçlarınızı da onunla temizleyin ve gelin. Yaptığınız bu amel ve koruyacağınız bu sır karşılığında, her birinize on bin dirhemlik on kese ve verimi iyi olan on tarla vereceğim ve yaşadığım sürece benden yararlanacaksınız."

Biz de kılıçları alıp odaya girdik. İmam uzanmıştı, el ve gözünü hareket ettirerek bir şeyler söylüyordu, ama biz anlayamıyorduk. Köleler kılıçlarla ona hamle ettiler, ben de kılıcı bırakıp ona bakıyordum. Sanki onların hamle edeceğini bildiğinden elbisesinin altından kılıcın işlemeyeceği bir şey giymişti. İmam'ın bedenini bir sergiye bırakıp onu dürdükten sonra Me'mun'un yanına gittiler.

Me'mun; "Ne yaptınız?" diye sordu.

Cevabında; "Emrettiğini uyguladık." dediler.

Me'mun; "Artık (bu olay hakkında) bir şey söylemeyin." dedi.

Sabah ortalık aydınlanınca Me'mun, güya İmam'ın vefatından haberdar olup, üzülmüş bir görüntü içerisinde başı ve yakası açık bir şekilde evden dışarı çıktı. Daha sonra kalkıp, olayın nasıl olduğunu görmek için ayak yalın gitti. Ben de onun önünde gidiyordum. Odasının önüne yetiştiğinde ağır bir ses duydu. Korkarak şöyle dedi: "Odada kim var?"

"Ey müminlerin emiri, bilmiyoruz." dedik.

Me'mun: "Zikir sesi geliyor." dedi.

Ben; "Bir kişi Hz. Rıza'nın mihrabında oturmuş namaz kılıyor, zikir ediyor." dedim.

Me'mun titreyerek şöyle dedi: "Beni aldattınız! Allah size lânet etsin."

Daha sonra bana dönerek dedi ki: "Subeyh! Sen onu ta-

nıyorsun, bak gör namaz kılan kimdir?"

Ben odaya doğru giderken Me'mun geri döndü. Kapıya vardığımda İmam (a.s) "Subeyh!" diye seslendi. Ben de "Lebbeck Mevlâ'm!" dedim ve yere kapandım.

İmam buyurdu ki:

Kalk! Allah sana merhamet etsin. Bu zalimler Allah'ın nurunu ağızlarıyla söndürmek istiyorlar; ama Allah, kâfirler istemese de nurunu tamamlayacaktır.

Sonra Me'mun'un yanına döndüğümde, yüzünün simsiyah olduğunu gördüm.

Me'mun; "Subeyh! Ne haber?" diye sordu.

Cevabında; "Ey müminlerin emiri! Allah'a andolsun ki, (İmam Rıza) kendi odasında oturmuştu; beni çağırdı ve şöyle şöyle dedi." dedim.

Me'mun elbisesinin düğmelerini bağladı, kapıları kapatmalarını emretti ve şöyle dedi: "Deyin ki, o bayılmıştı, ama şimdi kendine geldi."

Herseme diyor: "Allah'a çok şükrettim, sonra İmam'ın (a.s) huzuruna vardım. Beni görünce şöyle buyurdu:

Ey Herseme! Subeyh'in sana söylediklerini, Allah'ın, kalplerini bizim velayetimiz ve dostluğumuzla imtihan ettiği kimseler hariç başkalarına söyleme.

Ben de; "Emriniz olur." dedim. Sonra şöyle buyurdu:

Ey Herseme! Allah'a andolsun ki, bunların hileleri, Allah'ın emrinin zamanı gelmedikçe bize bir zarar vermez.¹

Kum Şifleri ve İmam Rıza'yı (a.s) Ziyaretleri

Ebu Salt-i Harevî şöyle diyor: İmam Rıza'nın (a.s) huzurunda olduğum bir sırada, Kum ehlinen bir grup gelerek, ona selâm verdiler. İmam (a.s) cevap verdikten sonra onları

1- Uyun-u Ahbar'ur-Rıza, c.2, s.224

yanında oturttu ve hâl hatır sorduktan sonra şöyle buyurdu:

Sizler gerçekten bizim Şiîlerimizsiniz. Bir zaman gelecek, Tus (Meşhed) şehrinde benim kabrimi ziyaret edeceksiniz. Kim gusledip de beni ziyaret ederse, anesinden doğduğu gün gibi günahlardan arınmış olur.¹

Şahadetiyle İlgili Haberi

Ebu Salt-i Harevî şöyle diyor: İmam Rıza'nın (a.s) huzurunda bulunduğum bir sırada şöyle buyurdu:

Ey Eba Salt! Git, Harun'un kabrinin bulunduğu kubbenin dört tarafından toprak getir.

Gidip toprakları getirdiğimde kapı tarafından aldığım toprağı istedi. Onu verdiğimde alıp koklayarak attı ve buyurdu:

Bu toprağı aldığın tarafta benim için bir mezar kazacaklar; kazarken bir taş bulunacak, eğer Horasan'ın bütün kazmalarını getirselers yine de kazılmaz.

Daha sonra ayak ve baş tarafının toprağı hakkında da aynı şeyleri söyledi. Sonra şöyle buyurdu:

Benim kabrimden getirdiğin toprağı ver. Orada benim için mezar kazdıklarında onlara de ki: Kabri yedi karış aşağı doğru kazsınlar ve ortasını çukurlaştırsınlar. Eğer lahd kazmak istiyorlarsa, de ki, lahdi iki zira bir karış yapsınlar. Zira Allah istediği kadar genişletir. Böyle yaptıklarında kabrin baş tarafında bir rutubet göreceksin. O zaman sana öğreteceğim sözü söyle. Onu söyleyince su taşıp lahdı dolduracak ve küçücük balıklar göreceksin. Sana verdiğim bu parça ekmeği ufalayıp onlara ver yesinler. Bittiğinde büyük bir balık ortaya çıkıp onları yutacak; öğle ki onlardan bir şey kalmayacak ve sonra o da yok olacak. İşte o zaman elini oraya bırak ve sana söyleyeceğim sözü söyle. O

1- İsbatu'l-Hudat, c.6, s.98

sözü söyler söylemez su tamamen çekilecek. Bu işi, Me'mun'dan başkasının yanında yapma.

Daha sonra şöyle buyurdu:

Ey Eba Salt! Yarın bu facirin (Me'mun'un) yanına gideceğim. Eğer başı açık dışarı çıkarsam, istediğin her şeyi sor, cevabını veririm. Ama eğer başım örtülü olarak çıkarsam beni konuşturma...

Ebu Salt sözünün devamında şöyle diyor: Her şey İmam'ın (a.s) dediği şekilde gerçekleşti. Me'mun kabrin baş tarafındaki rutubeti, balıkları vs. şeyleri görünce şöyle dedi: "İmam Rıza (a.s) hayatı döneminde daima bir takım şeyleri bize gösteriyordu, vefatından sonra da bir takım ilginç şeyleri gösterdi."¹

Veşsa'nın Vakıflık İnancından Dönmesi

Hasan b. Ali el-Veşsa şöyle diyor: İmam Rıza'nın (a.s) imametini inanmadan önce, babalarından ve diğerlerinden rivayet edilen birçok meseleleri yazarak bir kitapta topladım. O kitabı elbisemin içine koyarak onun evine doğru hareket ettim. Onun işinde tahkik yapmak ve onu denemek istiyordum. Onunla yalnız görüşmek ve kitabı kendisine sunmak niyetindeydim. Bir grup onun kapısında oturmuşlardı. Ben de "İçeri girmek için nasıl izin alabilirim?" diye düşünüyordum. Bu esnada bir hizmetçi elinde bir kâğıtla dışarı çıkarak şöyle dedi: "Hanginiz Hasan b. Ali el-Veşsa b. Nebet-i İlyas-i Bağdadî'siniz?"

Ben kalkarak: "Hasan b. Ali el-Veşsa benim; ne işiniz var?" diye sordum.

Dedi ki: "Efendim bu kâğıdı size vermemi emretti."

Kâğıdı alıp bir kenara giderek onu okudum. Allah'a andolsun ki, aklımdan geçen bütün soruların cevabını yazmış-

1- İsbatu'l-Hudat, c.6, s.93

tı. O zaman onun imametine iman edip, Vakıflık inancından döndüm.¹

Kabrinin Harun'un Kabri Yanında Olmasından Haber Vermesi

Hamza b. Cafer el-Ercanî şöyle diyor: Harun, Mescidul-Haram'ın bir kapısından, İmam Rıza (a.s) ise diğer kapısından dışarı çıktılar. Bu esnada İmam (a.s) şöyle buyurdu:

Vatan ne kadar uzak, mülâkat ise ne kadar yakın!
Tus! Tus! Ey Tus! Çok yakında bizim ikimizi bir araya
getireceksin.²

Ey İbn-i Cehm Aldanma!

Ali b. Muhammed b. Cehm diyor ki: Me'mun, zahirde enbiyanın masumiyetiyle çelişkili olan ayetlerle ilgili bir takım sorular sordu. İmam Rıza (a.s) da en iyi şekilde cevap verdi.

Ali b. Muhammed şöyle diyor: Me'mun, namaz için kalktığında, Muhammed b. Cafer'in elinden tutarak: "Kardeşin oğlunu nasıl gördün?" diye sordu.

O cevabında şöyle dedi: "O bilgin birisidir; herhangi bir kişinin yanına ilim öğrenmek için gidip geldiğini görmedim."

Me'mun da şöyle dedi: "Kardeşin oğlu, Peygamber'in (s.a.a) Ehlibeyti'ndendir. Peygamber (s.a.a) onların hakkında şöyle buyurmuştur: "İtretimin iyileri ve neslimin temizleri, çocuklukta halkın en akıllıları, büyüklük çağlarında ise onların en bilginleridirler."

Ali b. Muhammed ekliyor: Ertesi gün İmam'ın yanına

1- Uyun-u Ahbari'r-Rıza, c.2, s.228

2- İsbatu'l-Hudat, c.6, s.76

vararak Me'mun'la Muhammed b. Cafer'in sözlerini ona anlattım. İmam (a.s) gülerek buyurdu:

Ey İbn Cehm! Me'mun'un bu sözlerine aldanma. Zira o, çok yakında beni hileyle öldürecek ve Allah da benim intikamımı ondan alacaktır.¹

Di'bil-i Huzaî'nin Şiirini Tamamlaması

Ebu Salt-i Harevi diyor: Di'bil-i Huzaî, Merv'de İmam Rıza'nın (a.s) huzuruna vararak şöyle dedi: "Ey Allah Resulü'nün oğlu! Sizin hakkınızda bir kaside yazdım, sizden önce kimseye okumamaya karar verdim." İmam (a.s) okumasını istedi ve o da okumaya başladı:

O evler, Kur'ân ayetlerinin tedris edildiği yerlerdi /
(Ama şimdi) Kur'ân tilâveti ve sesinden bir haber yok.

İlâhî vahyin iniş yerleri idi / Ama şimdi ibadet ve
hidayetten boş kalıp viraneye dönüşmüşler.

Di'bil şiirinin devamında şu mısra'yı okuyor:

(Zehra'nın evlâdından) nefsi temiz olana ait bir ka-
bir Bağdat'tadır,

Allah onu, cennetin odalarında sakın kılmayı üst-
lenmiştir.

Di'bil bu mısrayı okuyunca İmam (a.s) şöyle buyurdu:

Kasideni tekmil etmek için iki beyit de ben ekleye-
yim mi?

Di'bil arz etti: "Evet, ey Allah Resulü'nün oğlu!"

İmam (a.s) şöyle buyurdu:

Tus'da bir mezar vardır, musibeti ne de büyüktür!

Kaimimiz kıyam ettiğinde, gam ve kederi bizlerden
giderecektir.

Di'bil arz etti: "Ey Allah Resulü'nün oğlu! Tus'daki bu
kabir kimindir?"

1- Uyun-u Ahbari'r-Rıza, c.2, s.195, b. 15

İmam (a.s) cevabında şöyle buyurdu:

Benim kabrimdir. Çok geçmeden Tus şehri Şîle-
rimin git-gel yeri ve ziyaret mekânı olacaktır. Kim be-
ni Tus'da ziyaret ederse, kıyamet günü bağışlanır ve
makamı da benimle birlikte olur.¹

İmam'ın Bütün Dilleri Bilmesi, Geçmişten ve Gelecekte Haberdar Olması

Kutb-i Ravendî şöyle naklediyor: Bir adam İmam Rı-
za'ya (a.s): Muhammed b. Fazl, sizin, Allah'ın nazil ettiği
her şeyi ve her dili bildiğinizi söylüyor?" dedi.

İmam (a.s; *"Doğru söylemiştir."*) buyurdu.

Adam: "O hâlde emin olmak için sizi diller hususunda
imtihan etmek istiyorum." dedi.

Ravi diyor ki, İmam (a.s) Rumca, Hintçe, Türkçe ve
Farsça konuştular ve her birine kendi diliyle cevap verdi.
Hepsi İmam'ın, kendilerinden daha fasih konuştuklarını iti-
raf ettiler.

Ravi şöyle diyor: Sonra İmam (a.s), İbn Hızab'a baka-
rak buyurdu:

Eğer sana; şu yakınlarda akrabalarından birinin ka-
nını dökeceksin dersem, kabul eder misin?

İbn Hızab; "Hayır! Zira Allah'tan başka kimse gaybı bi-
lemez." dedi.

İmam (a.s) şöyle buyurdu:

Allah buyurmuyor mu ki: **"Gaybı bilir ve kimseye
gaybını bildirmez ancak elçileri içinde razı olduğu kim-
seler hariç."**² Peygamber Allah'ın razı olduğu kimsedir
ve biz de onun varisleriyiz. Allah onu gaipten istediği
şeye muttali kıldı. Bizler geçmişin ve kıyamete kadar
geleceğin ilmine sahibiz. Sana haber verdiğim şey, beş

1- Kemalü'd-Din, c.2, s.373

2- Cin: 26-27

güne kadar gerçekleşecektir. Eğer gerçekleşmezse, ben yalanciyım. Eğer gerçekleşirse, o zaman bil ki, sen Allah ve Resulü'nü reddetmişsin. Diğer bir nişane de şu ki, sen kör olacaksın; bu da birkaç gün sonra vaki olacaktır. Diğer bir alamet de şu ki, yalan yere yemin ettiğinden dolayı abraş hastalığına yakalanacaksın.

Muhammed b. Fazl diyor ki: "Allah'a andolsun ki, bu belâların hepsi o adamın başına geldi."

Daha sonra şöyle diyor: İmam (a.s), Hıristiyan ve Yahudi âlimlerinden bir grup toplayıp Tevrat, İncil ve Zebur'dan onlara deliller getirdi. Öğle vakti olduğunda onlara şöyle buyurdu:

Şimdi namaz kılacağım, daha sonra da Medine valisi ile -verdiğim söz üzere- mektubun cevabını yazmak için Medine'ye gideceğim. Yarın sabah İnşallah buradayım.

İmam (a.s) namaz kıldıktan sonra gitti ve ertesi gün meclisine döndü. Meclise hizmetçi bir Rum kızı getirdiler. İmam onunla kendi diliyle konuştu. Hıristiyan âlimi ise onları dinliyordu...

Ravi sonra şöyle diyor: İmam (a.s) sonra bir Çinliyle Çince konuştu ve o da İslâm dinini kabul etti...

Ravi daha sonra şöyle diyor: Konuşma sona erdikten sonra, mecliste bulunanlardan biri şöyle dedi: Muhammed b. Fazl, "Sizi Horasan'a götürecekler!"

İmam (a.s); *"Evet, ihtiram ve tazim ile götürecekler."* dedi.

Muhammed b. Fazl diyor: O grup, İmam'ın imametine şahadette bulundular. İmam geceyi bizim yanımızda geçirdi, sabahleyin onlarla vedalaştı. Bana bir takım tavsiyelerden sonra gitti, biz de onunla gittik. Köyün ortalarına yettiğinde yolun kenarına çıkıp dört rekât namaz kıldı ve bana şöyle buyurdu:

Ey Muhammed! Seni Allah'a ısmarlıyorum artık dön.

Sonra gözümü kapatıp açmamı emretti. Gözlerimi açtığımda, Basra'da evimin kapısının önünde olduğumu gördüm.¹

Hız. Peygamber'in (s.a.a) Kılıcı

Muhammed b. Fazl şöyle diyor: İmam Rıza'nın (a.s) yanına vararak bir şeyler sordum. Hz. Peygamber'in (s.a.a) kılıcı hakkında da soru sormak istiyordum, ama unuttum. Daha sonra dışarı çıkıp Hüseyin b. Beşşar'ın evine gittim. O sırada İmam'ın hizmetçisi şu içerikte bir mektup getirdi:

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla. Ben babamın mesabesinde ve onun varisiyim. Peygamber'in (s.a.a) yanında olan kılıç şimdi benim yanımdadır.²

Haricîlerden Bir Kişi

Muhammed b. Zübeyd-i Razi şöyle diyor: İmam Rıza'nın (a.s) veliahtlığından sonra, yanında olduğum bir sırada, Haricîlerden biri, gömleğinin kolunda zehirli bir bıçak saklamış olduğu hâlde içeri girdi. Gelirken dostlarına demiş ki: "Vallahi şimdi, kendisini Peygamber'in oğlu ve varisi diye tanıtan, sonra da şu zalimin (Memun'un) veliahtlığını kabul eden bu adamın (İmam Rıza -a.s-) yanına gidiyorum, eğer ikna edici bir delili olursa hiç, aksi takdirde halkı ondan rahatlatacağım."

Adam gelip izin aldı ve içeri girdi. İmam şöyle buyurdu: "*Bir şartla soruna cevap veririm, acaba bu şarta vefa edecek misin?*"

"Nedir?" diye sordu.

1- İsbatu'l-Hudat, c.6, s.129

2- İsbatu'l-Hudat, c.6, s.135

Buyurdu ki: "*Cevabım ikna edici olursa, gömleğinin kolunda sakladığını kırıp atacaksın.*"

Haricî adam, İmam'ın (a.s) bu sözünden şaşkınlığa uğradı ve sonra bıçağı çıkarıp kırdı.¹

İmam Mehdi'den (a.s) Haber Vermesi

Reyyan b. Salt diyor: İmam'a (a.s); "Sahibu'l-Emr (Mehdî) siz misiniz?" diye sordum. İmam cevabında şöyle buyurdu:

Ben, emir (imamet) sahibiyim, ama ahir zamanda gelecek olan ve zulümden sonra cihanı adaletle dolduracak olan Sahibu'l-Emr ben değilim; bedenimdeki olan bu zaaf ve güçsüzlükle ben nasıl o (Mehdi) olabilirim? Hâlbuki Kaim (Mehdi), zuhur ettiğinde, yaş açısından ihtiyar, ama genç yüzlüdür. Öylesine güçlüdür ki, yeryüzündeki en güçlü ağaca el atacak olursa, onu kökünden sökebilir. Eğer iki dağ arasında seslenirse, dağların taşları parçalanır. Musa'nın (a.s) asası, Süleyman'ın (a.s) yüzüğü onun yanında olacaktır. O benim dördüncü göbekten oğlumdur. Allah onu, istediği zamana kadar gayb perdesi arkasında saklı tutacak, daha sonra açığa çıkaracak ve yeryüzünü zulüm ve fesatla dolduğu gibi, adaletle dolduracaktır.²

1- İsbatu'l-Hudat, c.6, s.136

2- Kemalu'd-Din, c.1, s.376, h. 7

11. Bölüm

İMAM MUHAMMED TAKİ'DEN (A.S) GAYBÎ HABERLER

İmam Muhammed Taki'nin (a.s) Kısaca Biyografisi

Adı: Muhammed.

Meşhur lâkapları: Cevad, Taki.

Künyesi: Ebu Cafer.

Baba ve ana adı: Ali Rıza (a.s) - Hayzeran.

Doğum yeri ve tarihi: Hicretin 195. yılı, Recep ayının onunda Medine'de doğmuştur.

İmamet dönemi: On yedi yıl (203-220).

Dönemindeki gasıp halifeler: Me'mun, Mu'tasım (Abbasî halifelerinin 7. ve 8.'si).

Şahadet tarihi ve yeri: Hicretin 220. yılı, Zilkade ayının sonunda, Mu'tasım'ın komplosu ve kendi hanımı (Me'mun'un kızı) Ümmü Fazl'ın eliyle 25 yaşında Bağdat'ta şahadete erişti.

Mezar-ı şerifi: Irak'ın Kazimeyn şehrinde.

İmam Cevad'ın (a.s) hayat dönemi, iki bölümde özetlenebilir:

- 1) İmamet öncesi yedi yıllık dönem.
- 2) On yedi yıllık imamet dönemi.

İmam Kimdir?

Yahya b. Eksem şöyle diyor: İmam Cevad'a (a.s) dedim ki: "Vallahi senden bazı sorular sormak istiyorum, ama utanıyorum." İmam (a.s) buyurdu ki: "*Sen sormadan*

sana haber vereyim. Sen, İmam kimdir? diye sormak istiyorsun."

Ben: "Allah'a andolsun ki, evet." dedim.

İmam buyurdu ki: "*İmam benim.*"

Ben bir alamet ve nişane göstermesini istedim. O, elindeki esasına işaret etti ve asa konuşarak; "*Benim sahibim bu zamanın imamıdır ve o, Allah'ın yeryüzündeki hüccetidir.*" dedi.¹

İmam Cevad'la (a.s) Me'mun Arasında Geçen Soru ve Cevap

Şeyh Bahaî, Şia ve Ehlisünnet'ten naklen şöyle diyor: Bir gün Me'mun merkebine binmiş ava gidiyordu. Bağdat sokaklarına haber ulaşınca sokaklarda oynayan çocuklar yolun kenarlarına kaçtılar. İmam Cevad (a.s) bir tarafa kaçmadı. Me'mun, ona yetiştiğinde; "Neden diğer çocuklarla bir kenara çekilmedin?" diye sordu. Hazret cevabında şöyle buyurdu:

Yol dar değil ki, sana yol vermek için kenara çekeyim. Hilâfet hizmetinde bir suçum da yok ki, ondan dolayı korkup kaçayım. Senin de suçsuz kimseyi cezalandıracağını sanmıyorum.

Me'mun, Hazretin suret ve siresine, sözdeki fesahatine akıl erdiremeyip, oradan ayrıldı. Şehrin dışına çıktıklarında şahinini bir kuşu yakalamak üzere bıraktı ve şahin bir müddet gözlerden kaybolduktan sonra, ağzında küçük bir balıkla döndü. Me'mun bu olaya çok şaşırды, sonra balığı eline alıp şehre döndüğünde, aynı sokakta aynı manzara ile karşılaştı. İmam Cevad (a.s), yine kendi yerinde duruyordu.

Me'mun, İmam'ın karşısına dikilip, balığı elinde saklayarak; "Elimde ne var?" diye sordu. İmam (a.s) buyurdu ki:

1- Müntaha'l-Amal, c.2, s.225

Bulut (veya rüzgâr) deryadan su aldığında, küçük bir balığı da kendisiyle götürdü, balık düştüğünde, saltanat şahini onu havada avlamış ve sultan da şimdi o balıkla nübüvvet ve risalet ailesini imtihan ediyor.

Me'mun bu sözü duyunca şaşırıldı ve "Sen kimsin?" diye sordu.

Hazret: "*Ben Muhammed b. Ali b. Musa'yım.*" dedi.

Me'mun, onun İmam Cevad (a.s) olduğunu anlayınca, atından inip onu bir kenara çekti, başından öptü ve ona karşı tevazu gösterdi. Bir müddet sonra da kızı Ümmü Fazl'ı ona nikâhladı. İmam Cevad (a.s) o zaman on veya on bir yaşlarında idi.

Bu soru-cevap Hz. İmam Rıza'nın (a.s) vefatından sonra gerçekleşmiştir.¹

Ümmü'l-Hasan'ın Ölümünü Haber Vermesi

Hamran b. Muhammed Eş'ari rivayet ediyor ki: İmam Cevad'ın (a.s) huzuruna müşerref oldum. Hacetlerim yerine gelince arz ettim ki, Hasan'ın annesinin size selâmı vardı ve kendisine kefen yapması için elbiselerinizden kendisine merhamet buyurmanızı rica etti.

İmam (a.s) buyurdu: "Artık ihtiyacı yok."

Ben İmam'ın (a.s) sözünden bir şey anlamadım. Fakat döndüğümde o hanımın on üç gün önce vefat ettiğini öğrendim.²

İsimsiz Mektuplar

Davud b. Kasım Caferî şöyle diyor: Üç tane isimsiz mektupla İmam Cevad'ın (a.s) huzuruna vardım. Mektuplar birbirine karıştığı için ben üzgündüm. İmam (a.s) benim üz-

1- Miftahu'l-Felah, s.274

2- İsbatu'l-Vasiyye, Mes'udi, s.424

gün olduğumu görünce şöyle buyurdu: *"Bu, Ziyad b. Şebib'in mektubudur."*

Sonra diğer birini götürerek; *"Bu da filanın mektubudur."* buyurdu.

Ben şaşırıp kalmıştım, İmam (a.s) da bana bakarak güldüler.¹

Bizim Kâim'imiz Mehdi'dir

Abdulazim Hasanî şöyle rivayet ediyor: Mehdi'nin kendisi olup olmadığını sormak için, İmam Cevad'ın (a.s) yanına vardım. İmam, soru sormadan şöyle buyurdu:

Ey Ebu'l-Kasım! Bizim Kaimimiz, Mehdi'nin kendisidir. O öyle biridir ki, gaybeti döneminde onu beklemek ve zuhuru zamanında da itaatinde bulunmak farzdır. O benim üçüncü göbekten oğlumdur. Hz. Muhammed'i (s.a.a) peygamberlikle gönderen ve bizi de imamete seçen Allah'a andolsun ki, Allah Teala, dünyanın ömründen bir gün kalmış olsa bile, Kaim'in (a.f) zuhuru için o günü uzatır. O, yeryüzünü zulümle dolduğu gibi adaletle dolduracaktır. Allah (c.c) bir gecede onun işini ıslah edecek ve kıyamının ön hazırlığını sağlayacaktır. Nitekim Kelimullah Musa'nın (a.s) işini ıslah etti. Zira Musa (a.s) (ailesiyle Beytu'l-Mukaddes'e doğru gittiğinde uzaktan bir ateş gördü, ailesine ateş getirmek için ona doğru gitti, ama döndüğünde peygamber olarak döndü.

Sonra şöyle buyurdu:

Şiilerimizin en üstün ameli, intizar-ı fereç (kurtuluşu beklemek) tir.²

Şahadetini Haber Vermesi

1- İsbatu'l-Hudat, c.6, s.173

2- Kemalü'd-Din, c.2, s.377

İsmail b. Mehran şöyle diyor: İmam Cevad (a.s), iki defa Medine'den Bağdat'a gitti. Birinci seferinde ona: "Bu seferinizde sizin için endişeliyim, sizden sonra imamet emri kime aittir?" diye arz ettim.

İmam tebessüm ederek şöyle buyurdu: "*Düşündüğün gaybet dönemi bu yıl değil.*"

İkinci defa onu Mu'tasım'ın yanına götürdüklerinde, yanına giderek arz ettim ki: "Canım size feda olsun! Siz gidiyorsunuz, sizden sonra imamet emri kiminledir?" İmam o kadar ağladı ki, mübarek sakalı ıslandı. Sonra bana bakarak buyurdu ki:

Bu seferde benim için endişelenmelisiniz. İmamet emri, benden sonra oğlum Ali ilemdir.¹

Ömrünün Son Yılı

Muhammed b. Ferec naklediyor: İmam Cevad (a.s) bana şöyle yazdı:

Humuslarınızı bana gönderin, ben bu yıldan sonra artık sizden humus almayacağım.

İmam Cevad (a.s) aynı yıl şehit edildi.²

Allah'ın Hücceti

Zeydî Mezhebi'nden olan Kasım b. Abdurrahman şöyle diyor: Bağdat'a gitmiştim, bir gün halkın koşuştuklarını, yüksek yerlere ve damların üzerine çıktıklarını gördüm. Ne haber? diye sordum. "İbnu'r-Rıza (İmam Cevad)'dır." dediler.

Vallahi onu göreceğim dedim. Bir katıra bindiği hâlde geldiğini görünce dedim ki; "Allah Şîleri kendi rahmetinden uzak etsin! Allah'ın bu çocuğa itaati farz kıldığını söy-

1- Usul-i Kâfi, c.1, s.323

2- İsbatu'l-Hudat, c.6, s.183

lüyorlar."

Hazret bana teveccüh ederek şöyle dedi:

Ey Kasım b. Abdurrahman! "Dediler ki: Bizden biri olan bir beşere mi uyacağız? Bu durumda gerçekten bir sapıklık ve çılgınlık içinde kalmış oluruz."¹

Kendi kendime; "Vallahi o bir sihirbazdır." dedim. Yine İmam bana dönüp şöyle dedi:

Zikir (vahy), içimizden ona mı bırakıldı? Hayır, o, çok yalan söyleyen ve kendini beğenmiş bir yalancıdır.²

Bu icaz karşısında inancımdan döndüm, onun, Allah'ın kullarına hücceti olduğuna şahadet ettim ve imametine inandım.³

Ebu Yezid-i Bestamî İle Mülakat

Hafız Ebu Nuaym "Hilyetu'l-Evliya" adlı eserinde şöyle yazıyor: Ebu Yezid-i Bestamî şöyle dedi: Mekke ziyareti için, Bestam'dan hareket edip Şam'dan geçtim. Dimeşk'in "Gavta" ilçesinin köylerinden bir köye vardığımda, dört yaşlarındaki bir çocuğun bir tepede oturup toprakla oynadığını gördüm. Kendi kendime; "Bu çocuktur, selâm versem cevap vermeyecek, selâm vermesem de bir vacibi terk etmiş olacağım." dedim.

Sonunda selâm vermeye karar verip selâm verdim. Başımı kaldırarak şöyle dedi:

Gökleri yükseltip yeri yayan Allah'a andolsun ki, selâmın cevabı vacip olmasaydı cevabını vermeyecektim; zira beni, yaşımın küçük olduğundan dolayı tahkir edip, şanımlı küçümsedin. Aleyke's-selâm ve rahmetullahi ve berekatuh.

1- Kamer: 24

2- Kamer: 25

3- İsbatu'l-Hudat, c.6, s.191

Sonra; "*Allah doğru buyurmuştur: "Size selâm verildiği zaman daha güzel bir şekilde cevap verin."* deyip sustu.

Ben ayetin devamını okuyarak "*Veya aynıyla karşılık verin*"¹ dedim. Dedi ki: "*Bu (şekil cevap vermek) senin gibi kusurlu kişilerin işidir."*

Onun bu cevabından anladım ki, o, Allah tarafından te'yd olunan kutuplardan biridir.

Dedi: "*Ey Ebu Yezid! Niçin Bestam'dan Şam'a geldin?*"

Allah'ın evinin ziyaretine gitmek istiyorum, dedim...

Sonra kalkarak; "*Abdestin var mı?*" diye sordu.

Cevabında; "Hayır" dedim. O; "*Benimle gel*" dedi.

Onunla on adım kadar gidip, birden Fırat'tan daha büyük bir nehir gördüm. Oturup güzelce abdest aldı, ben de aynısını yaptım. Oradan geçen bir kabile görünce, onlardan birinin yanına giderek nehrin adını sordum. Cevaben; "Ceyhan nehridir." dedi.

Daha sonra; "*Kalk!*" dedi. Ben de kalkıp yirmi adım kadar onunla yürüdüm. Fırat ve Ceyhan'dan daha büyük bir nehre vardık. Bana; "*Otur.*" dedi ve kendisi gitti.

Merkeplerle oradan geçen bir gruba; "Burası neredir?" diye sordum.

Cevabında; "Nil nehridir. Buradan Mısır'a bir fersah veya daha az bir mesafe kalmıştır." dediler.

Az sonra gelerek; "*Kalk, gitmeliyiz.*" dedi.

Kalkıp yirmi adım kadar daha onunla gittim. Gurup vakti büyük hurmalıkların olduğu bir yere varıp oturduk. Sonra kalkarak; "*Gidelim.*" dedi.

Biraz peşi sıra gittim, birden Kâ'be'de olduğumuzu gördüm... Kâ'be'nin kapısını açan adamdan; "Bu adam kimdir?" diye sordum. Cevaben; "Bu benim mevlam İmam Cevad (a.s)'dır." dedi.

Dedim: "Allah risaletini nerede karar kılacağımı daha iyi biliyor."¹

İmam Hadi'nin (a.s) İmametini Haber Vermesi

Hayranî, babasından şöyle naklediyor: İmam Cevad (a.s) zindanda iken birisini bana gönderdi. O, Ahmed b. Muhammed b. İsa'nın yanında şöyle dedi: "Mevla'nın selâmı var, buyurdular ki:

Ben (yakında) dünyadan gideceğim, benden sonra imamet işi oğlum Ali (Hadi)'ye intikal edecektir. Benden sonra, onun sizin üzerinizdeki hakkı, babamdan sonra benim sizin üzerinizdeki hakkım gibidir.²

Hüseyin Mekkarî'nin Kalbinden Haber Vermesi

Hüseyin Mekkarî şöyle diyor: İmam Cevad (a.s) Bağdat'ta, Me'mun'un yanında celal ve azamet içerisinde bulunduğu sırada, onun yanına vardım ve kendi kendime; "Bu adam, buradaki durumunu bırakıp artık vatanına dönmez." dedim. İmam önce başını yere dikti, sonra başını kaldırarak yüzü sararmış olduğu bir hâlde şöyle buyurdu:

Ey Hüseyin! Ceddin Peygamber'in (s.a.a) haremde olup da kuru arpa ekmeği ile ezilmiş tuz yemem, benim için senin gördüğün durumdan daha seçimlidir.³

İshak'ın Oğlundan Haber Vermesi

Şelmeğani diyor ki: Hac mevsiminde İshak b. İsmail hac amelleriyle meşgul iken, halkın imtihan ve soru sormak için İmam Cevad'a (a.s) doğru gittiklerini görüyor. İshak'ın kendisi şöyle diyor: "Ben bir kâğıda on soru yazmış-

1- İsbatu'l-Hudat, c.6, s.205

2- Usul-i Kâfi, c.1, s.324

3- İsbatu'l-Hudat, c.6 s.184

tım, o zaman hanımım da hamile idi. Kendi kendime; "Eğer o sorularıma cevap verirse, Allah'ın bana bir oğlan çocuğu vermesi için dua etmesini isteyeceğim." dedim. Halk sorularını sorduktan sonra, kalkıp o kâğıttaki soruları sormak istediğimde, İmam bana bakarak buyurdu ki:

Ey Ebu Yakup! (İshak'ın künyesi) Oğlunun adını Ahmed koy.

Bir müddet sonra oğlum oldu, ben de adını Ahmed koydum.¹

1- Münteha'l-Amal, c.2, s.122

12. Bölüm

İMAM ALİ NAKİ'DEN (A.S) GAYBÎ HABERLER

İmam Ali Naki'nin (a.s) Kısaca Biyografisi

Adı: Ali (a.s).

Meşhur lâkapları: Hadi, Nakî.

Künyesi: Ebu'l-Hasan.

Baba ve anne adı: İmam Muhammed Takî, Semane Hatun.

Doğum yeri ve tarihi: Hicretin 212. yılı Zilhicce ayının 15. günü Medine'de doğdu.

İmamet dönemi: Otuz üç yıl (220-254)

Zamanının gasıp halifeleri: Mu'tasım, Vasık, Mütevekkil, Muntasır, Mustain, Mu'tez.

Şahadet yeri ve tarihi: Hicretin 254. yılı, Recep ayının 3. günü 42 yaşında, Abbasî halifesi Mu'tez'in emri ve Mu'temed-i Abbasî'nin eliyle şahadete erişti.

Mezar-i şerifi: Irak'ın Samerra kentindedir.

İmam Cevad'ın (a.s) hayat dönemini üç bölüme ayırmak mümkündür:

1) İmamet öncesi dönem (212- 220).

2) Mütevekkil'den önceki halifeler zamanındaki imamet dönemi.

3) Mütevekkil ve ondan sonraki halifelerin on dört yıllık hilâfetleri zamanındaki imamet dönemi.

Vasık'ın Ölümünden Haber Vermesi

Hayran Esbatî şöyle diyor: Medine'de Hz. Hadi'nin (a.s) huzuruna vardığımda bana: "*Vasık'tan (zamanın halifesi) ne haber?*" diye sordu.

Ben de: "En son gördüğümde salim idi, on gün önce onu gördüm." dedim. Bana: "*Medineliler onun öldüğünü söylüyorlar.*" buyurdu.

Umum adına söylemesinden, sözün kendisine ait olduğunu anladım. Sonra buyurdu ki: "*Cafer (Mütevekkil) ne yapıyordu?*"

Onun zindanda çok kötü bir durumda olduğunu söyledim. Buyurdu ki: "*Vasık'tan sonra saltanata gelecek olan odur.*" Sonra; "Zeyyat (Vasık'ın veziri) ne yapıyordu?" diye sordu. Ben: "Canım size feda olsun, halk onunladır, emir onun emridir." dedim. Buyurdu ki: "*Bu makam onun için uğursuzdur.*" Sonra sustu ve az sonra şöyle buyurdu:

Allah'ın takdir ve hükmü mutlaka cari olacaktır. Ey Hayran! Vasık öldü, Mütevekkil onun yerine geçti, İbn Zeyyat öldürüldü.

Ben: "Ne zaman?" diye sordum. Buyurdu ki: "*Sen ayrıldıktan altı gün sonra.*"¹

Muhammed İbn Ferec'in Esareti ve Özgürlüğü

Muhammed b. Ferec şöyle diyor: İmam Hadi (a.s) bana şöyle yazdı:

İşlerini toparla ve ihtiyatlı davran.

Ben, emre uygun hareket ediyordum, ama bu emrin sebebini bilemiyordum. Bir gün bir memur gelerek beni zincirle bağlayıp Mısır'dan dışarı çıkardı ve mallarımın hepsine el konuldu. Sekiz yıl zindanda kaldıktan sonra, Hazretten şu içerikte bir mektup bana geldi:

1- Keşfu'l-Ğumme, c.2, s.378

Bağdat'ın batı tarafında mesken edinme.

Ben kendi kendime; "Hayret! Zindanda olan birine bu sözü yazması şaşırtıcıdır!" Çok geçmeden elhamdülillâh özgürlüğe kavuştum.¹

İmam Hadi'nin (a.s) Kardeşi Musa

Yakup b. Yesar şöyle rivayet ediyor: Mütevekkil şöyle diyordu: "Yazıklar olsun size! İbnu'r-Rıza (İmam Hadi -a.s-) beni aciz etti. Ne benimle şarap içmeye hazır oluyor, ne şarap meclisimde oturuyor, ne de onu bu işe mecbur etmeye fırsat bulabiliyorum."

Dediler ki; "Eğer onu bu işe mecbur etmeye fırsat bulamıyorsan, onun yerine kardeşi Musa'yı getir; o hem şarap içiyor, hem de yiyip-içip eğleniyor. Onu getirmeleri için peşi sıra adam gönder. Durumu halka farklı göster ve "Bu İmam Rıza'nın torunudur." diye lânse et."

Bir mektup yazarak onu ihtiram ve tazim ile getirdiler; Haşimoğulları, ordu komutanları ve halk onu karşıladılar. Maksatları, o yetiştiginde, ona mülk bağışlamak, güzel kızlar, çalgıcı cariyeye ve şarap sunacak hizmetçileri onun yanına göndermek suretiyle, ona ihsan ve bağışta bulunmak ve bizzat kendisinin padişahı ziyarete gitmesini sağlamak için, ona çok güzel bir de ev tahsis etmişlerdi.

Musa şehre girerken, İmam Hadi (a.s), (misafirlerin karşılandığı) Vasıf köprüsünde onunla görüştü, ona selâm verdi, hakkını eda ettikten sonra şöyle buyurdu:

Bu şahıs (Mütevekkil) senin ihtiramını yok etmek, makamını düşürmek ve seni rüsva etmek için davet etmiştir. Sakın onunla birlikte şarap içmeği kabul etme!

Musa dedi: "Eğer beni bu iş için istemişse, o zaman ne yapabilirim?"

1- el-İrşad, Şeyh Müfid, s.642

İmam (a.s) buyurdu ki:

Kendi makamını düşürme, böyle bir şey yapmaya kalkışma; zira o senin saygınlığını yok etmek istiyor.

Musa, İmam'ın (a.s) sözlerini kabul etmeyince, İmam şöyle buyurdu:

Şunu iyi bil ki, onun göz önünde bulundurduğu, senin kendisiyle asla bir araya gelmeyeceğiniz bir meclistir.

Durum İmam'ın (a.s) buyurduğu gibi oldu; zira Musa üç yıl orada kaldı ve her gün sabah onun sarayının kapısına gidiyordu. Bir gün; "Sarhoştur yarın gel." diyorlardı. Diğer gün gittiğinde; "İlâç almıştır." yarın gel; başka bir gün gittiğinde; "İşi vardır, başka bir zaman gel." diyorlardı. Böylece üç yıl geçti, sonunda Mütevekkil öldü ve o ikisi bir mecliste bir araya gelemediler.¹

Cafer-i Kezzab'dan Haber Vermesi

İbn Şebane diyor: Cafer-i Kezzab (İmam Hasan Askerî'nin kardeşi) doğduğunda, İmam. Hadi'nin (a.s) evindeydim. Herkes onun dünyaya gelmesinden dolayı sevinçliydi. Babası İmam Hadi'nin yanına gittiğimde onu sevinçli görmedim.

Ben: "Serverim! Neden sizi sevinçli görmüyorum?" diye arz ettim. İmam bana şöyle buyurdu:

Onun doğumunu önemseme; zira, yakında büyük bir topluluğu saptıracaktır.²

Hız. Kaim'in (a.s) Annesi

Bış b. Süleyman (köle taciri), Hız. Mehdi'nin (a.s) annesinin serüvenini şöyle anlatır:

1- Usul-i Kâfi, c.1, s.502, h. 8

2- İsbatu'l-Hudat, c.6, s.220

İmam Hadi (a.s) bana şöyle buyurdu:

Sizler, biz Ehlibeyt'in itimat ettiği kimselersiniz. Ben, seni seçiyorum, bir faziletle şerefendiriyorum, onun vesilesiyle sevgide diğer Şîilerden öne geçeceksin, seni bir sırdan haberdar edeceğim ve seni bir cariye satın almak için göndereceğim.

Daha sonra, Rumca güzel bir mektup yazdı, mühürledi ve içinde iki yüz yirmi dinar bulunan bir kese verip şöyle buyurdu:

Bunu al, Bağdat'a git. Filan gün Fırat nehrinin kenarında bulun. Esirleri taşıyan gemi geldiğinde, cariyeler dışarı çıkacaklar. Abbasoğulları büyüklerinin ve killeri ve bir grup Irak gençleri onların etrafını saracaklar. Bu durumu gördüğünde, Ömer b. Yezid adlı köle tacirini uzaktan göz altında bulundur. O, kaba ipek elbiseli bir cariyeyi satışa çıkardığında, onun, yabancılardan ona bakmasına ve köle satıcısının ona dokunmasına mani olduğunu göreceksin. Köle taciri onu vuracak, o ise Rum kadınlarının şivesiyle; "Örtümün kalkmasından Allah'a sığınırım." diye feryat edecek.

Alıcılardan biri; "Ben onu üç yüz dinara satın alıyorum, onun iffeti benim rağbetimi arttırdı." diyecek; ama cariyeye Arapça şöyle diyecek: "Süleyman b. Davud'un şekline girip, onun tahtına otursan da, sana rağbetim yoktur, malını boşuna elden çıkarma."

Köle taciri; "O hâlde çare nedir? Sen satılmalısın." diyecek. O cevabında diyecek ki: "Neden acele ediyorsun? Öyle bir alıcı bul ki, kalbim onun emanet ve diyanetinden emin olsun."

Bu sırada sen yaklaşarak de ki: "Benim bazı eşraftan Rumca yazılan ve kendisini tarif eden bir mektubum var, bu mektubu ona ver okusun, sahibinin onda yazılan özelliklerini gözden geçirsin, gönlüne göre olup beğenirse, benim kendisinden yana, onu almaya vekâletim var."

Bişr diyor: İmam'ın (a.s) bu konudaki bütün emirlerine

amel ettim. Cariye mektubu okuduktan sonra Ömer b. Yezid'e; "Beni bu mektubun sahibine satabilirsin." dedi.

Bişr diyor: "Hazretin bana verdiği para ile onu satın aldım ve onunla Bağdat'a döndüm. Cariye rahat edemiyordu, İmam'ın mektubunu çıkararak öpüp gözleri üzerine koyuyordu. Onun bu hareketini görünce; "Sahibini tanımadığın bir mektubu mu öpüyorsun?" dedim.

Cevaben şöyle dedi: "Ey Peygamber evlâdının makamını tanımakta aciz ve güçsüz olan..."

Sonra gördüğü ilginç rüyayı anlattı. Daha sonra onu Samerra'ya götürdüm. Hz. Hadi'nin (a.s) huzuruna vardık. İmam ona: "*İslâm'ı aziz ve Hristiyanlığı zelil eden Allah, Ehlibeyt'in şerefini sana nasıl gösterdi?*" diye sordu.

O da şöyle cevap verdi: "Ey Allah Resulü'nün oğlu! Benden daha iyi bildiğin bir şeyi sana nasıl tarif edebilirim?"

İmam (a.s) ona şöyle buyurdu: "*Sana ikramda bulunmak istiyorum; ya on bin dirhem veya ebedi bir şeref olan bir müjdeyle; hangisini istersin?*"

O arz etti ki: "Elbette şerefi."

İmam buyurdu ki: "*Seni doğu ve batıya malik olacak, yeryüzünü zulümle dolduktan sonra adaletle dolduracak olan bir evlâtle müjdeliyorum.*"

o arz etti ki: "Bu çocuk kimdir?"

İmam buyurdu ki: "*Hz. Peygamber (s.a.a), filan gece ve filan yıl, seni kimden istedi?*"

O arz etti ki: "Mesih İsa (a.s) ve onun vasisinden."

İmam buyurdu ki: "*Mesih ve vasisi seni kiminle evlendirdiler?*"

O arz etti ki: "Oğlun Ebu Muhammed¹ ile."

İmam buyurdu ki: "*Onu tanıyor musun?*"

1- İmam Hasan Askeri

O arz etti ki: "Annesi Fatıma'nın (s.a) eliyle İslâm'ı kabul ettiğim gecedен itibaren beni ziyaret etmediği gün yoktur."¹

Kırık Mücevher

Hizmetçi Kâfur şöyle diyor: "Samerra'da, Hz. Hadi'nin (a.s) yanında bir takım sanatçılar vardı. Orası âdeta bir şehir olmuştu. Nakkaş Yunus, bir gün korku içinde İmam'ın yanına gelip şöyle arz etti: "Benim aileme iyilik ve ihsanda bulunmanızı vasiyet ediyorum; zira firar etmek niyetindeyim."

İmam nedenini sorunca, arz etti ki: "İbn Biğa, üzerinde nakış yapmam için bana çok değerli bir yüzük kaşı göndermişti. Nakış yaparken ikiye ayrıldı, yarın onu teslim etmem gerekir. Onu taniyorsunuz, ya bin kırbaç vuracak veya beni öldürecek."

İmam buyurdu ki: "*Evine git, yarına kadar bir kurtuluş yolu açılır. Sen inşaallah iyi haberler alacaksın.*"

Ertesi gün yine korkulu bir hâlde gelerek şöyle dedi: "Onun elçisi gelmiş, yüzük kaşını istiyor."

İmam (a.s): "*Git, hayır dışında bir şey görmeyeceksin.*" buyurdu.

Adam gitti ve bir müddet sonra güler hâlde dönüp şöyle arz etti: "İbn Biğa'nın gönderdiği şahıs dedi ki: "Cariyeler bu yüzük kaşı üzerinde tartışıyorlar, mümkünse onu ikiye böl, gereken ücreti verelim."

İmam (a.s) Allah'a şükretti, sonra buyurdu: "*Ona ne dedin?*"

Arz etti ki: "Dedim ki, bunu nasıl yapabileceğimi düşünmem için bana mühlet verin."

İmam (a.s); "*İyi demişsin.*" buyurdu.²

1- Kemalu'd-Din, s.417

2- İsbatu'l-Hudat, c.6, s.228

Şişe Üzerine Secde

Hasan b. Mus'ab Medainî şöyle diyor: Şişe üzerine secdenin hükmünü, bir mektupla İmam Ali Naki'ye (a.s) sormak istiyordum. Gönderdiğim mektupta yalnızca hükmü sormuştum ve Kendi kendime; "Şişe de yere ait şeylerdendir, dolayısıyla yere ait şeylere secde caizdir, diye buyurmuştur." diye düşünüyordum.

İmam'dan şöyle bir cevap geldi:

Şişeye (cama) secde etme; onun yerin bitirdiği şeylerden olduğunu düşünmen doğrudur, ama istihale olmuştur (tamamıyla değişmiştir); zira şişe kum ve tuzdan yapılıyor; tuz ise madendir. (Bunun için onun üzerine secde etmek caiz değildir.)¹

İmam mektubunda benim niyetimden de haber vermişti.

Babasının Şahadetinden Haber Vermesi

Harun b. Fazl diyor: İmam Cevad'ın (a.s) dünyadan gittiği gün, İmam Hadi'nin (a.s) "*İnna lillah ve inna ileyhi raciun*"² ayetini okuduğunu duydum. Ayeti okuduktan sonra buyurdu ki:

Babam İmam Cevad (a.s) vefat ettiler.

Ona; "Bunu nereden biliyorsunuz?" diye sorduklarında buyurdu ki:

Bende, şimdiye kadar görmediğim bir zaaf ve hâlsizlik meydana geldi.³

İmam'ın Hakkı

Muhammed b. Ahmed Mansurî naklediyor ki: Bir gün Mütevekkil'in yanına gittiğimde şarap içmekle meşgul ol-

1- İsbatu'l-Vasiyye, s.433

2- "*Biz Allah içiniz ve biz O'na dönüçüyoruz.*"

3- İsbatu'l-Vasiyye, s.430

duğunu gördüm. Beni de şarap içmeye davet etti. Asla içmediğimi söyledim.

O; "Ama sen Ali (İmam Hadi) b. Muhammed ile içiyorsun." deyince, dedim ki: "Sen elindekinin ne olduğunu bilmiyorsun ve bu konuşmaların sadece kendine zararı olur, ona değil."

Mütevekkil'in bu küstahlığını İmam Hadi'ye söylemedim. Bir gün Mütevekkil'in veziri Fetih b. Hakan bana şöyle dedi: "Mütevekkil'e, Kum şehrinden bir miktar malın İmam Hadi'ye (a.s) geldiğini söylemişler, o da onları takip edip, kendisini olaydan haberdar etme görevini bana verdi. Onların hangi yoldan geleceklerini söyle de, o tarafa gideyim."

Olayı İmam'a (a.s) anlatmak için yanına vardım. İmamın yanında birisi olduğundan bu konu hakkında bir şey söylemiyordum. İmam tebessüm edip şöyle buyurdu: "*Ey Ebu Musa! Hayırdır! Neden önceki haberi (Mütevekkil'in sözünü) söylemedin?*"

Arz ettim ki: "Efendim, sizin celal ve azametinizi mülâhaza ettiğimden dolayı."

Buyurdu ki: "*Mallar bu akşam gelecek ve onların eli o mallara yetişmeyecek. Bu gece burada kal.*"

Ebu Musa diyor ki: "O gece orada kaldım. İmam (a.s) gece namazına kalkmıştı, rükûda selâm verip namazı yarıda kesti ve buyurdu ki: "*Beklediğimiz kişi mallarla geldi, hizmetçi içeri girmesine mani oluyor, git o malları ondan teslim al.*"

Gidip malları alıp İmam'ın yanına götürdüm. İmam (a.s) buyurdu ki:

Git ona de ki: Kum'lu kadın'ın; "Bu, ninemin hatırasıdır." diye verdiği cübbeyi versin.

Gidip adama söyledim. O da; "Evet, onu kız kardeşim beğenip aldı ve yerine şunu verdi, gidip onu getireceğim." dedi.

İmam buyurdu ki:

De ki: Allah bizim mallarımızı korur. Cübbeyi omzundan çıkar.

İmam'ın (a.s) bu mesajını ilettiğimde, cübbeyi omzundan çıkardı ve bayılıp kendinden geçti.

İmam (a.s) dışarı çıkıp, onun bayılma sebebini sorunca şöyle dedi: "Ben sizin imametiniz hakkında şüphem vardı, ama şimdi yakin ettim."¹

Hıristiyan Baba ve Müslüman Oğul

Hibetullah Musulî şöyle diyor: "Rabia" diyarında, "Ke-fertuta" (Filistin köylerinden biri) halkından Yusuf b. Yakup adında Hıristiyan bir kâtip vardı. Babamla dost ve arkadaş-tılar. Uygun olmayan bir vakitte yolculuktan gelip, babamın evine gitti. Ben ona; "Neden bu vakitte geldiniz?" diye sor-dum.

Dedi ki: "Mütevekkil beni çağırmış, ne iş için çağır-dığını da bilemiyorum; ama ben, yüz dinar Ali b. Muham-med'e (İmam Hadi'ye -a.s-) getirerek kendimi sigorta ettim."

Babam: "Bu işte muvaffaksın." dedi.

Adam Mütevekkil'in yanına gitti ve birkaç gün sonra sevinçli bir hâlde geri döndü. Babam neler olup bittiğini an-latmasını istedi.

Dedi ki: "Şimdiye kadar gitmediğim Samerra kentine gittim, bir ev kiraladım ve kendi kendime; "Mütevekkil'e gitmeden önce ve burada olduğumdan kimsenin haberi yok-ken Ali b. Muhammed'i (a.s) bulup, yüz dinarı ona teslim etmeliyim." diye düşünüyordum.

Sonra Mütevekkil'in, onu evinden çıkmaktan men etti-ğini öğrendim. Sormaktan çekindiğim için bir merkebe bi-nerek, belki tesadüfen onun evini bulabilirim diye, sokak-

1- İsbatu'l-Hudat, c.6, s.225

larda rastgele gezinmek kalbimden geçti. Dinarları bir kâğıda dürüp, gömleğin kolunda sakladım ve merkebe bindim. Merkez istediği şekilde sokaklarda dolaşıyordu. Nihayet bir kapıya gelip durdu, ne yaptıysam ileri gitmedi. Hizmetçime; "Bu evin kime ait olduğunu sor." dedim.

Dediler ki: "Ali b. Muhammed'in (a.s) evidir."

"Allah-u Ekber! Bu büyük bir alâmettir." dedim.

Sonra zenci bir köle evden çıkararak; "Yusuf b. Yakup sen misin?" dedi.

"Evet, benim." dedim.

İnmemi istedi, beni evin avlusuna aldı ve kendisi içeri girdi. "Bu ikinci alâmet." dedim.

Kendi kendime; "Bu köle benim ve babamın adını nereden biliyor? Hâlbuki bu şehirde hiç kimse beni tanımıyor ve şimdiye kadar buralara gelmiş de değilim." dedim

Hizmetçi tekrar gelerek; "Kâğıda sarıp gömleğinin kolunda sakladığın yüz dinarı ver." dedi.

Verdim sonra da; "Bu üçüncü alâmettir." dedim.

Tekrar döndü; "İçeri gir." dedi.

İçeri girdiğimde, İmam Hadi'nin kendi yerinde tek başına oturduğunu gördüm. Buyurdu ki:

Ey Yusuf! Bazıları, bizim velâyet ve sevgimizin, senin gibi (gayr-i müslim) birine faydası olmadığını sanıyorlar. Onlar yalan söylüyorlar. Allah'a andolsun ki, velâyetimizin senin gibi kimselere de yararı vardır. Şimdi buraya kendisi için geldiğin işin peşine git. Sevindirici şeylerle karşılaşacaksın ve çok yakında sana mübarek bir evlât nasip olacak.

Ben Mütevekkil'in yanına gittim, istediğim şeyleri söyleyip döndüm.

Hibetullah diyor: "Onun ölümünden sonra oğlunu gördüm, Müslüman ve Ehlibeyt dostlarının inancına sahipti. Babasının Hıristiyan olarak öldüğünü ve onun ölümünden

sonra kendisinin Müslüman olduğunu söyledi. O şöyle diyordu: "Mevlâm, benim dünyaya geleceğimden haber vermiştir!"¹

Mütevekkil'in Ölümünden Haber Vermesi

Muhammed b. Sinan şöyle diyor: Birisi, bir mektupla İmam Hadi'ye (a.s); "Mütevekkil'in hilâfetinden ne kadar kalmış?" diye sormuştu. İmam cevap olarak Yusuf Suresi'ndeki şu ayeti yazdı:

Yedi yıl ekip biçeceksiniz, yedi yıl ondan sonra kurak geçecek, bu yıllardan sonraki yıl içinde halka yardım edilecek.

Mütevekkil, hilâfetinin on beşinci yılının evvelinde (yani 14 yıl sonra) öldü.²

Ordu Komutanının Ölümünden Haber Vermesi

Ahmed b. Yahya rivayet ediyor ki: Biz Samerra'da İmam Hadi (a.s) ile komşu idik. Geceleri birlikte oturup sohbet ediyorduk. Komutanlardan biri, diğer komutan ve hizmetçilerle birlikte saltanat konağından çıkıp geliyorlardı. Bize yetiştiklerinde İmam kalkıp onlara selâm verdi, geçtiklerinde ise şöyle buyurdu:

Bu komutan kendi durumundan hoşnuttur, ama sabah namazından önce toprağa gidecek.

Biz onun bu sözüne çok şaşırдық. Daha sonra İmam'ın huzurundan kalkıp gittiğimizde biz üç kişi; "Bu gaybî ilimdir, eğer bu haber yalan çıkarsa onu öldürelim ve böylece elinden rahat olalım." diyerek birbirimizle sözleştik.

Sabah namazından sonra evde idim. Bu sırada halkın feryat seslerini duydum. Evin kapısına çıktığımda ordu ve halktan birçok kimseler gördüm. Filan komutan dün gece

1- Keşfu'l-Ğumme, c.2, s.392

2- İsbatu'l-Hudat, c.6, s.260

yolda sarhoş bir hâlde giderken, düşüp boynu kırılmış diyorlardı. "Eşhedü en la ilâhe illallah." dedim. Sonra gidip yakından baktığımda İmam'ın tarif ettiği şekilde ölmüş olduğunu gördüm. Yanımda onu toprağa verdiler ve hepimiz hayretler içinde döndük.¹

Yirmi beş Hurma Tanesi

Ahmed b. İsa şöyle diyor: Hz. Peygamber'i (s.a.a) rüyada gördüm, bana bir avuç hurma verdi, saydığımda yirmi beş tane olduğunu gördüm. İmam Hadi (a.s) geldiklerinde huzuruna vardım. O da bir avuç hurma verdi ve buyurdu ki:

Eğer Peygamber (s.a.a), daha fazla vermiş olsaydı, ben de o kadar verirdim!

Saydığımda bunların da yirmi beş tane olduğunu gördüm.²

Mütevekkil'in Katledilmesinden Haber Vermesi

Şeyh Bahaî bazı üstatlarından naklediyor ki: Mütevekkil İmam Hadi'ye (a.s) ihanet etmek niyetindeydi. Havanın çok sıcak olduğu bir günde münadi, Mütevekkil'in filan yere gitmek istediğini, Benî Haşim'in de kendisiyle gelmesini ve kendisinden başka hiç kimsenin süvari olmaması gerektiğini beyan etti. Yol uzak ve hava çok sıcak olduğundan, İmam ter içinde kalmış ve yorgun düşmüştü.

Yol esnasında, münafıklardan biri, İmam'ı (a.s) öyle meşakkat ve eziyet içerisinde görünce, Mütevekkil'in İmam'a karşı saygısızlığını yorumlamak istediğinden şöyle dedi: "Ey Hazret! Bu meşakkat ve zorluklar yalnızca size ait değildir ve halifenin size eziyet ve ihanet etme kastı da yoktur. Herkes sizinle aynı durumdadır."

İmam (a.s) adama şöyle buyurdu:

1- İsbatu'l-Hudat, c.6, s.260

2- İsbatu'l-Hudat, c.6, s.269

Vallahi, Allah katında, Salih'in (a.s) devesi benden daha aziz ve değerli değildir.

Sonra şu ayeti okudular:

Yurdunuzda üç gün daha yararlanın. Bu yalanlanmayacak bir vaattir.¹

İmam'ın buyurduğu gibi, o günden itibaren, üç gün sonra Mütevekkil mecliste oturduğu bir sırada, hizmetçileri onun üzerine çullanarak kılıçlarla onu param parça ettiler. Mütevekkil tarafından o sözleri söyleyen adam, İmam'ın huzuruna gelip af diledi, günahlarından tövbe etti ve onun Şiûlerinin safına katıldı.²

Hz. Mehdi'den (a.f) Haber Vermesi

Abdülazim Hasenî, kendi itikatlarını İmam Hadi'ye (a.s) arz ettiğinde, Ehlibeyt İmamları'nın isimlerini sayarken İmam Rıza'nın ismini zikrettikten sonra şöyle dedi: "Sonra İmam sizsiniz ey benim mevlâm!"

İmam (a.s) da şöyle buyurdu:

Benden sonra da oğlum Hasan imamdır. Halkın, onun yerine geçecek olan imama karşı görüşleri nasıldır?

O: "Ne için ey Mevlam?" diye sordu. İmam buyurdu ki:

Çünkü o görülmeyecek (ve gözlerden kaybolacak). Onu ismiyle yâd etmek de haramdır. Nihayet huruç edip yeryüzünü, zulüm ve fesatla dolduğu bir zamanda, adaletle dolduracaktır.³

1- Hud: 65

2- Miftahu'l-Felah, s.278

3- Kemalu'd-Din, c.2, s.379, h. 1

13. Bölüm

İMAM HASAN ASKERÎ'DEN (A.S) GAYBÎ HABERLER

İmam Hasan Askerî'nin (a.s) Kısaca Biyografisi

Adı: Hasan (a.s).

Meşhur lâkabı: Zekiyyu'l-Askerî.

Künyesi: Ebu Muhammed.

Baba ve ana adı: İmam Ali Naki (a.s)-Selil Hatun.

Doğum yeri ve tarihi: Hicretin 223. yılı Rebiulahir ayının 8'inde veya Rebiulevvel ayının 24'ünde Medine'de doğdu.

İmamet dönemi: Altı yıl (254-260).

Zamanının gasıp halifeleri: Mu'taz-ı Billâh, Muhtedi Billâh, Mu'temed-i Alellah.

Şahadet yeri ve tarihi: Hicretin 260. yılı Rebiulevvel ayının 8'inde Mu'temed'in hilesiyle 28 yaşında Samerra'da şahadete erişti.

Mezar-ı şerifi: Irak'ın Samerra kentinde.

İmam Hasan Askerî'nin (a.s) hayat süresini ikiye ayırmak mümkündür:

1) İmamet öncesi dönem (22 yıl).

2) İmamet dönemi (6 yıl).

Ömrünün büyük bir kısmını zindanda ve askerî bir bölgede gözü altında geçirmiş ve bundan dolayı da Askerî lâkabını almıştır.

Yaratıkları Yaratmadan Önce, Allah'ın Onlar Hakkındaki Bilgisi

Muhammed b. Salih Ermenî, İmam Hasan Askerî'den (a.s) şu ayetin anlamını sordu: "**Allah istediğini mahveder ve istediğini sabit kılar ve kitabın aslı onun yanındadır.**"¹

İmam buyurdu ki:

Acaba var olandan başkasını mı mahvediyor veya olmayandan başkasını mı sabit kılıyor?

Ben kendi kendime şöyle dedim: "Bu, Hişam b. Hakem'in söylediği sözle çelişiyor. Çünkü o şöyle diyordu: "Allah'ın, bir şeyin varlığından önce onun hakkında bilgisi yoktur, var olduktan sonra onun hakkında bilgi sahibi oluyor."

İmam bana bakarak buyurdu ki:

Varlıkların varlığından önce, onlara ilmi olan yüce Allah, bu vehimlerden daha yücedir.²

Şirk'in Gizliliği

Ebu Haşim Caferî şöyle diyor: İmam Hasan Askerî'nin (a.s) şöyle buyurduğunu duydum:

Affedilmeyecek günahlardan biri de, adam günah işledikten sonra, o günahını küçük görerek "keşke beni yalnızca bu günahımdan dolayı sorgulasalar." dediği günahtır.

Ben kendi kendime; "Bu ince ve dakik anlamlı bir sözdür. Herkes, her şeyde ve her haletinde dikkatli olması gerekir." dedim.

İmam bana bakarak buyurdu ki:

Evet, doğru düşünüyorsun ey Ebu Haşim. Kalbinden geçenleri muhafaza et; çünkü halk arasında şirk,

1- Ra'd: 39

2- Keşfu'l-Gümme, c.2, s.419; Gaybet-i Şeyh Tusi, s.124

gece karanlığında kara taşın veya siyah bir serginin üzerinde yürüyen bir karıncanın hareketinden daha gizlidir.¹

İmam'ın (a.s) Bütün Dilleri Bilmesi

Hizmetçi Nasır şöyle diyor: İmam Hasan Askerî'nin (a.s), defalarca kendi hizmetçilerinin dilleriyle, örneğin; Türkçe, Rumca, Saklebice onlarla konuştuklarını duydum. Kendi kendime; "İmam Medine'de doğmuş, babasının vefatına kadar da kimseyle temasta bulunmamış ve kimseden de ders almamıştır. O hâlde bu ilmi ve bütün bu dilleri kimden öğrenmiştir?" diye düşünüyordum. Bu esnada İmam bana dönerek şöyle buyurdu:

Allah Teala, kendi hüccetini, her açıdan diğer kimselerden üstün kılmaktadır. Dil ve nesepler ilmini, ömürlerin süresini, zamanın olaylarını ona öğretmektedir. Böyle olmasaydı, o zaman ilâhî hüccet ile diğer insanlar arasında bir fark olmazdı.²

Hız. Mehdi'nin (a.f) Doğum Haberi

Allâme Meclisî "Cilau'l-Uyun" adlı eserinde şöyle yazıyor: İmam Cevad'ın (a.s) kızı Hekime Hatun şöyle diyor: "Kardeşim oğlunun (İmam Hasan Askerî -a.s-) yanında oturmuştum. Gün batımında hizmetçime; "Elbiselerimi getir, gidelim." dedim. İmam buyurdu ki:

Hala, bu gece gitme! Bu gece değerli bir çocuk dünyaya gelecek, Allah Teala yeryüzünü, küfür ve dalâletin yaygınlaşmasıyla öldükten sonra, onun vesilesiyle ilim, iman ve hidayetle diriltecektir.

Arz ettim: "Efendim! Bu çocuk kimden doğacak?"

İmam (a.s); "*Nergis'ten.*" dedi.

1- Keşfu'l-Ğumme, c.2, s.420

2- Usul-i Kâfi (Kitabu'l-Hüccet), c.1, s.509, h. 11

Ben hemen kalkıp Nergis'i kontrol ettim, ama onda hamilelik alâmeti görmedim. Bu durumu İmam'a arz ettiğimde, gülümseyerek şöyle buyurdu:

Sabaha karşı hamilelik alâmetleri görülecektir. Onun örneği, Hz. Musa'nın annesinin örneği gibidir; doğum zamanına kadar kendisinde hiçbir değişiklik görülmedi ve hiç kimse ondan muttali olmadı; zira Firavun, Hz. Musa'yı ele geçirmek için hamile kadınların karınlarını yardıyordu. Bu çocuğun durumu da aynen onun durumu gibidir.

Hekime Hatun şöyle diyor: "Nergis Hatunun yanına giderek bu durumu ona anlattım, o da kendisinde böyle bir şey hissetmediğini söyledi. Velhâsıl, gece orada kaldım, iftar ettim ve Nergis Hatunun yanında yattım. Her saat kalkıp ona bakıyordum, o ise çok rahat yatmıştı. Her saat geçtikçe şaşkınlığım artıyordu. Bu gece, diğer gecelere oranla daha erken dua ve ibadet etmeye kalktım. Ben gece namazını kıldım. Vitir namazına yettiğimde Nergis Hatun da uykudan uyandı ve gidip abdest aldı, gece namazını kıldı. Bu esnada İmam odasından şöyle seslendi:

Şüphe etme, vaktine az kalmış.

Az sonra Nergis'te ıstırap gördüm. Onu tutarak Allah'ın adını zikrettim. İmam (a.s) bana hitaben; "*İnna enzelna suresini ona oku.*" buyurdu.

O sureyi okumaya başlayınca, anne karnındaki çocuğun da benimle bu sureyi okuduğunu duydum. Sonra bana selâm verdi. Ben çok korktum. İmam (a.s) bana seslenerek şöyle buyurdu:

Allah'ın kudretine şaşırma. Hak Teala bizim çocuklarımızı hikmetiyle konuşturur, büyüklük çağında ise, bizi yeryüzünde kendi hücceti kılar.

İmam'ın (a.s) sözü tamamlanınca, Nergis Hatun gözünden kayboldu. Sanki aramıza bir perde çekildi. Bu durumu görünce, İmam'a doğru koştum.

İmam (a.s); *"Ey hala, geri dön, onu kendi yerinde bulacaksın."* diye buyurdu.

Döndüğümde artık perde kalktı, Nergis'te gözümü kamaştırın bir nur gördüm. Hz. Sahibu'z-Zaman da, kibleye doğru secdeye kapanıp işaret parmağını göğsüne kaldırmış şöyle diyordu:

Eşhedü en lâ ilâhe illâllah, vehdehu lâ şerike leh ve enne ceddî Resulullah ve enne ebî Emir'ül-Müminin vasiyy-i Resulillah.¹

Sonra imamların isimlerini teker teker saydı; kendisine yetiştiğinde ise şöyle dedi:

Allahumme enciz lî va'dî ve etmim lî, emri ve sebbit vat'etî ve imle'il-arza bî adlen ve kısta.²

O günün ümidiyle.³

Hz. Mehdi (a.f) Hakkında Soru

Hasan b. Tureyf şöyle diyor: Kafama iki soru takıldı. Onları bir mektupla İmam Hasan Askerî'ye (a.s) sormak istedim. Sorulardan biri şuydu: "Hz. Mehdi (a.s) kıyam ettiğinde halk içerisinde nasıl hükmedecek ve onun hüküm meclisi nerededir?"

Diğer sorum da şuydu: "Rib" ateşi (bir gün olup, iki gün olmayan humma) hastalığının çaresi nedir?" Ama bu ikinci soruyu unuttuğumdan yazmamıştım.

İmam'dan şöyle bir cevap geldi:

Kaim, kıyam ettiğinde Hz. Davud (a.s) gibi kendi ilmiyle halk arasında hükmedecek, şahit de istemeyecek.

1- Şehadet ederim ki, Allah'tan başka bir ilâh yoktur; O tektir, ortağı yoktur ve ceddim Allah'ın elçisidir ve babam Emir'ül-Müminin Resulullah'ın vasisisidir.

2- Allah'ım, vademi gerçekleştir; emrimi (işimi) tamamla; ayaklarımı sabit kıl; yeryüzünü benim vesilemle adaletle doldur.

3- Cilau'l-Uyun, s.523

Ama yazmak isteyip unuttuğın rib' ateşi hastalığı-
nın çaresi ise, şu ayeti bir kâğıda yazıp hastanın üzeri-
ne as, inşallah iyileşir: "**Ya naru kunî berden ve
selâmen.**"¹

Bu ayeti yazıp hastanın üzerine astık, hasta da iyileşti.²

İmam Hasan Askerî'nin (a.s) Elbisesi

Kamil Medenî diyor: İmam Hasan Askerî'nin huzuruna
vardığımda, onun beyaz ve yumuşak elbiseler giydiğini
gördüm. Kendi kendime; "Allah'ın hücceti ve velisi yumu-
şak elbiseler giyiniyor, ama bize kardeşlerle eşitliği sağla-
mayı ve bizleri bu tür elbiseler giymekten sakınmayı em-
rediyor." dedim.

İmam tebessüm ederek elbisesinin kolunu sıvadı, böy-
lece onun alttan siyah ve kaba elbise giymiş olduğunu gör-
düm. Sonra buyurdu:

Ey Kamil! Bu Allah içindir, ötekisi ise sizin için.³

İmam (a.s) Kendi Şahadetinden Haber Veriyor

Ebu'l-Edyan şöyle diyor: Ben İmam Hasan Askerî'nin
(a.s) hizmetçisi idim. İmam'ın mektuplarını diğer şehirlere
götürüyordum. Şahadetiyle sonuçlanan hastalığı sırasında
huzuruna varmıştım. İmam birkaç mektup yazıp bana verdi
ve şöyle buyurdu:

Bunları ilçelere ve köylere götür. Yolculuğun on beş
gün sürecek, on beşinci gün Samerra'ya döndüğünde
evimden ağlama sesleri işitecek ve beni gusül tahtası
üzerinde göreceksin.

Ebu'l-Edyan diyor ki: Mektupları (belirtilen yerlere) gö-
türdüm, cevaplarını alıp döndüm. On beşinci gün Samerra'-

1- Ey ateş, İbrahim için soğu ve selâmetlik ol." (Enbiya: 69)

2- Usul-i Kâfi, c.1, s.509, h. 13

3- İsbatu'l-Hudat, c.6, s.310; İsbatu'l-Vasiyye, Mes'udi, s.489

ya vardım, şehre girdiğimde İmam'ın evinden ağlama sesleri duydum, yaklaşınca cenazesinin bir tahta üzerinde olduğunu gördüm.¹

Şahadetinden Sonraki Olaylardan Haber Vermesi

Ebu Ganim diyor ki: İmam Hasan Askerî'nin (a.s) şöyle buyurduğunu duydum:

Şiilerim, hicretin 260. yılında dağılacaklar.

İşte o yıl İmam dünyadan göçtü ve Şiiler dağılıp perakende oldular. Bazıları Cafer-i Kezzab'a tâbi oldular, bazıları şüpheye kapıldılar, bazıları şaşkınlık içerisinde ve bazıları ise Allah'ın tevfiği ile mezheplerinde baki kaldılar.²

İmamları Tanımak, Allah'ı Tanımaktır

Ebu Haşim Caferî'den şöyle rivayet edilmiştir: Ben İmam Hasan Askerî'nin (a.s) huzurunda olduğum bir sırada, Muhammed b. Salih Ermenî şu ayetle ilgili bir soru sordu: "**Rabbin bir zaman insan sulbünden soyunu almış ve "Ben sizin Rabbiniz değil miyim?" demiş ve buna kendilerini şahit tutmuştu. Onlar da "Evet şahitleriz." demişlerdi.**"³

İmam cevabında şöyle buyurdu:

Marifet sabit oldu, ama durağı unuttular. Bu yüzden bir gün onu hatırlayacaklar. Böyle olmasaydı, insan kendini yaratan ve rızkını verenin kim olduğunu bilmezdi.

Ravi diyor ki: Ben kalbimde, Allah'ın kendi velilerine böylesine büyük bir makam verdiğinden dolayı şaşırdım. O sırada İmam bana bakarak şöyle buyurdu:

Ebu Haşim! Bunun şaşırilacak bir yönü yoktur. Bu konuda ne düşünüyorsun? Bir grup kimseler var ki,

1- Kemalü'd-Din, c.2, s.475

2- Kemalü'd-Din, c.2, s.408, h. 6

3- A'raf: 172

kim onları tanır, Allah'ı tanımış olur ve kim onları inkâr ederse, Allah'ı inkâr etmiş olur. Her mümin, onları tasdik eder ve onları tanımakla yakine varır.¹

Mu'taz'ın Hilâfetten Azledilmesini Haber Vermesi

Muhammed b. İsmail b. İbrahim diyor ki: İmam Hasan Askerî (a.s), Mu'taz'ın azledilme olayından yirmi gün önce, İshak b. Cafer Zübeyri'ye şöyle yazdı:

Olay vuku bulana kadar evinde otur.

(Birkaç gün sonra) Bureyhe öldürüldüğünde İshak (İmam'a) şöyle yazdı: "Olay vuku buldu, şimdi ne emrediyorsunuz?"

İmam buyurdu ki: "*Bu dediğim, başka bir olaydır.*"

Mu'taz'ın azledilme olayı vuku bulana kadar İshak evinde oturdu."²

Muhtedi Abbasi'nin Ölümünü Haber Vermesi

Muhammed b. Hasan şöyle rivayet ediyor: Muhtedi Billâh tutuklandığında, ben İmam Hasan Askerî'ye şöyle yazdım: "Elhamdülillah, Allah, Muhtedi'nin şerrini bizden uzaklaştırdı; zira o, Şiîlerinizi tehdit ediyor ve onları bu topraklardan çıkaracağını söylüyordu."

İmam (a.s) mübarek hattıyla şöyle yazdı:

Muhtedi Billah'ın ömrü, bunu yapmaya yetmeyecek. Sen bugünden itibaren beş gün say, altıncı gün, onun zillet ve aşağılanarak öldürüleceğini göreceksin."

Olay, İmam'ın buyurduğu gibi gerçekleşti.³

1- İsbatu'l-Vasiyye, Mes'udi, s.467

2- Usul-i Kâfi, c.7, s.506; el-İrşad, Şeyh Müfid, s.660

3- İsbatu'l-Vasiyye, s.469

Velice'nin Anlamı

Süfyan b. Muhammed Zab'î şöyle diyor: İmam Hasan Askerî'ye (a.s) bir mektup yazarak; "**Ve lem yettehizu min dunillahi ve la resulihî ve lel-müminine veliceten**"¹ ayetindeki "velice"den maksat nedir? diye sordum.

Mektubu gönderdikten sonra kendi kendime; "Keşke ayetteki, müminlerden maksadın da kimler olduğunu sorsaydım." dedim.

İmam'dan (a.s) şöyle bir cevap geldi:

Velice; veliyy-i emrin yerine nasp ve tayin edilmiş (gerçek dost ve sırdaş olmayan) kimsedir. Kendi kendine de; "Bu ayette geçen müminlerden maksat kimlerdir?" dedin. Bunlar, insanlara Allah'ın azabından aman (güvence) veren imamlardır ve Allah onların amanını (güvencelerini) imza etmektedir."²

Cennet Kapılarından Bir Kapı

Ebu Haşim'den şöyle dediği rivayet edilmiştir: İmam Hasan Askerî'nin (a.s) şöyle buyurduğunu duydum:

Cennette "Maruf" (iyilik) adında bir kapı vardır. İyilik ehlinde başkası o kapıdan girmeyecektir.

Ben kalbimde Allah'a şükrettim ve halkın ihtiyaçlarını yerine getirdiğimden dolayı da hoşnut oldum. İmam bana bakıp şöyle buyurdu:

Evet, senin hâlini bildim; dünyada hayır ehli olanlar, ahrette de hayır ehlidirler. Ey Ebu Haşim! Allah seni onlardan kılsın ve sana merhamet etsin.³

1- "*Allah, Peygamber ve müminlerden başkasını kendilerine sırdaş edinmeyenleri ortaya çıkarmadan bırakılacağımızı mı sandınız.*" (Tevbe: 16)

2- Usul-i Kâfi, c.1, s.502, h. 9

3- Keşfu'l-Gümme, c.2, s.420

Ayetin Ayetle Tefsiri

Ebu Haşim şöyle rivayet ediyor: Muhammed b. Salih, **"İlk ve son emir Allah'a aittir"** ayetinin anlamını İmam Hasan Askerî'den (a.s) sorunca şöyle buyurdu:

Emirden önce ve sonra, ferman O'nun elindedir.

Ben kendi kendime; "Bu ayet, şu ayetin tefsiridir: **"Bilin ki, yaratma ve emir O'na aittir."** dedim.

Ben böyle düşününce İmam (a.s) bana baktı ve gülümseyerek şöyle buyurdu:

Evet, kalbinden geçenin kendisidir. Bilin ki, yaratılış ve ferman Allah'a hastır. Âlemlerin Rabbi olan Allah büyüktür.¹

Rahibin Yağmur Talebi İçin Yaptığı Hile

Mu'temed-i Abbasî'nin hilâfet makamına oturmasından bir müddet sonra, Ehlibeyt düşmanları ve münafıklar, bir takım iftira ve yalanlar ile, Mu'temed'i, -ki onun kendisi de batında Ehlibeyt düşmanı idi- Hasan Askerî b. Ali'yi (a.s) hapse attırma emrini vermesi yolunda tahrik ettiler, o da İmam'ı zindana attırdı.

Bu sırada Samerra'da kuraklık ve kıtlık baş gösterdi. Mu'temed, halkın yağmur namazı için dışarı çıkmalarını emretti. Halk üç gün peş peşe yağmur namazı için şehirden dışarı çıktılar, ama yağmur bir yana buluttan eser görülmedi. Daha sonra Hıristiyan rahip ve ruhbanlar yağmur talep etmek için dışarı çıktılar. Onların arasında bir rahip vardı, elini dua için göğe kaldırdığında, havada bulutlar oluşup, yağmur yağıyordu. Bundan sonra Müslümanlar arasında büyük bir sarsıntı yaşanmaya başladı. Halife hemen zindanda bulunan İmam Hasan Askerî'ye bir adam gönderdi. İmam'ı getirterek; "Ceddinin ümmeti helâk oluyor, onları kurtar." dedi.

1- Keşfu'l-Ğumme, c.2, s.420

İmam (a.s) şöyle buyurdu: *"Ben Allah'ın izniyle yarın şehirden dışarı çıkıp halkın şüphelerini gidereceğim."* Ertesi gün İmam dua yerine gidip rahip ve ruhbanların dua etmelerini istedi. Onlar ellerini duaya kaldırdıklarında her taraftan bulutlar görülmeye başladı. İmam (a.s) yanındakilerden birine şöyle buyurdu:

Git, en öndeki rahibin parmakları arasında ne varsa çıkar getir.

O şahıs da gidip rahibin parmakları arasında bulunan bir kemik parçasını çıkarıp getirdi. İmam'ın (a.s) emriyle onu bir bez parçasına bırakıp sardılar. Böyle yapınca toplanan bulutlar birbirinden uzaklaştılar. Daha sonra tekrar dua etmelerini emretti. Hristiyanlar ne kadar dua ettiyse de, artık bulut görülmedi ve izleyenler, hayret içerisinde kaldılar.

Mu'temed; "Bu işin sırrı ne idi?" diye sordu.

İmam (a.s) şöyle buyurdu:

Bu rahip, bir peygamber kabrinden geçerken, oradan bu kemiği çıkardı. Peygamberlerin kemiği ne zaman zahir olursa, yağmur yağar.

Daha sonra o kemik parçasını sakladı, kendi tarikiyle namaz kılıp dua etti ve İmam'ın bereketiyle yağmur yağdı, kıtlık kalktı, halkın içindeki vesvese ve şüpheler giderilmiş oldu. Mu'temed de İmam'dan özür dileyip ona ihtiram ve saygı göstermeye başladı.¹

İsa B. Subeyh'in Yaşından Haber Vermesi

İsa b. Subeyh şöyle rivayet etmiştir: İmam Hasan Askerî (a.s), zindanda benim yanıma gelerek -ki ben de onun imametine inanıyordum- şöyle buyurdu:

Senin yaşın, altmış beş yıl, bir ay, iki gündür.

Tesadüfen yanımdaki dua kitabının arka sayfasında do-

1- Hadikat'uş-Şia, s.701

ğum tarihim yazılıydı. Baktığımda İmam'ın buyurduğunun aynısı olduğunu gördüm. Sonra; "Sizin oğlunuz var mı?" diye sordum.

İmam (a.s); "*Evet*" dedi ve ekledi:

Vallahi öyle bir oğlum olacak ki, yeryüzünü adaletle dolduracak, ama şimdi değil.¹

Yalancı Sail (Dilenci)

İsmail b. Muhammed b. Ali şöyle diyor: İmam Hasan Askerî'nin (a.s) yolu üzerinde oturdum, gelip geçerken muhtaç olduğumu ve yemin ederek hiçbir şeyim; ne bir dirhem, ne bir sabahlık ve ne de akşamlık bir lokma yiyeyeceğim olmadığımı söyledim. bunun üzerine İmam şöyle buyurdu:

İki yüz dinar toprağın altında sakladığın hâlde Allah adına yalan yere yemin mi ediyorsun? Bu sözü de sana bir şey vermemek bahanesiyle söylemedim.

Daha sonra hizmetçisini çağırarak; "Ne varsa ona ver." dedi.

Hizmetçi yüz dinar bana verdi. Daha sonra İmam bana dönüp şöyle buyurdu:

Sen çok şiddetli muhtaç olduğun bir günde, toprakta sakladığın paralarından mahrum olacaksın.

İmam (a.s) doğru buyurmuştu; zira iki yüz dinar toprağa saklamıştım ve kendi kendime; "Bu parayı muhtaç olduğum zaman harcarım." demiştim. Bir gün şiddetli bir şekilde ihtiyacım oldu, rızık kapıları yüzüme kapandı, parayı koyduğum yere gidip toprağı bir kenara ittiğimde, bir de baktım ki, para çalınmış. Oğlum onun yerini öğrenmiş ve onu alıp kaçmıştı. O paradan hiçbir şey elime geçmedi.²

1- Fusulu'l-Mühimme, s.288

2- Usul-i Kâfi, c.1, s.509, h. 14

Neden Kadınlar Erkeklerin Yarısı Kadar Miras Alıyorlar?

Ebu Haşim şöyle rivayet ediyor: Bir gün İmam Hasan Askerî'nin (a.s) meclisindeydim. Ebu Muhammed Cuhfeki, İmam'dan; "Kadınların güçsüz ve miskin olmalarına rağmen onların mirastan bir pay, erkeklerin ise iki pay almalarının sebebi nedir?" diye sordu. İmam cevabında şöyle buyurdu:

Çünkü kadınlara cihat farz kılınmamış, nafaka da onların üzerine değildir; hatta onların masrafları da erkeklerin üzerinedir; ama erkeklere cihat farzdır, ayrıca ailelerinin nafakasını da vermek zorundadırlar.

Ebu Haşim diyor: O anda İbn Ebi'l-Evca'nın İmam Cafer Sadık'a (a.s) aynı soruyu sorduğu ve aynı cevabı aldığı aklımdan geçti. İmam buyurdu ki:

Evet, İbn Ebi'l-Evca, İmam Sadık'tan (a.s) aynı soruyu sormuştu, biz Ehlibeyt'in cevabı aynıdır. Bizim herhangi birimize soru sorulsa, mesele aynı olursa, hepimizin cevabı aynı olur, bizim öncekimizle sonrakimizin arasında fark yoktur. Bizim hepimizin ilim ve hükmü aynı seviyededir. Ancak Allah Resulü ve Hz. Ali'nin fazilet ve makamları daha çok ve daha yücedir.¹

"Zalim'un Li-Nefsih" Ayetindeki Zalimden Maksat Kimdir?

Ebu Haşim şöyle diyor: İmam Hasan Askerî'den (a.s) "**Sonra bu kitabı kullarımızdan seçtiğimiz kimselere miras bırakmışızdır. Onlardan kimi kendi nefesine zulmeder, kimi orta davranır, kimi de Allah'ın izniyle iyiliklere koşar. İşte büyük lütuf budur.**"² ayetinin anlamını sordum. İmam şöyle buyurdu:

1- Keşfu'l-Ğumme, c.2, s.420

2- Fatır: 32

Muhammed'in (s.a.a) ümmetinden olan halkın her tabakası, kendi zamanın imamını tanımadıkları sürece, o zata karşı zalimdirler.

Ebu Haşim diyor: Bu sözleri duyduktan sonra, "Allah, Muhammed Ehlibeytine, ne kadar yüce bir makam ve azamet bahşetmiştir." diye düşündüm. Kendimi tutamayıp ağladım. Sonra İmam şöyle buyurdu:

Onların Allah yanındaki azamet ve şanları, senin aklından geçenden daha yüce ve daha büyüktür. O hâlde Allah'a hamd et. Allah seni, bu hablu'l-metin (sağlam ip) olan Ehlibeyt'in ipine sarılanlardan etsin. Kıyamet günü herkes kendi imamıyla çağrıldıklarında, sen onlarla haşrolup, onlara tâbi olanların zümresinden sayılacaksın. Ey Ebu Haşim, seni hayır üzerinde olmakla müjdeliyorum.¹

1- Keşfu'l-Gumme, c.2, s.418

14. Bölüm

İMAM MEHDİ'DEN (A.S) GAYBÎ HABERLER

İmam Mehdi'nin (a.f) Kısaca Biyografisi

Adı: (M.u.h.a.m.m.e.d.)

Meşhur lâkapları: Mehdî-yi Mev'ud, İmam-ı Asr, Sahibe'z-Zaman, Baqiyyetellah, Kâim, Halef-i Salih, Eba Salih ve...

Künyesi: Ebu'l-Kasım.

Doğum yeri ve yılı: Hicretin 255. veya 256. yılı, Şaban ayının 15. günü Samerra'da doğdu ve beş yıl gizli bir şekilde babasının kefaleti altında yaşadı. .

Gaybet-i Suğra süresi: Yaklaşık 70 yıl (260-329). Bu süre içerisinde insanlarla dört özel naibi aracılığıyla irtibat hâlindeydi.

Gaybet-i Kübra dönemi: Bu dönem hicretin 329. yılından başladı. İmam (a.s) bu dönemde kendisi için özel naip seçmedi, genel naipler tayin etti. Bu gaybet, Allah'ın iradesine bağlı olup, onun isteğiyle gerçekleşmiş, onun isteğiyle de son bulacaktır. Allah istediği zaman zuhur edip, yeryüzünü adaletle dolduracaktır.

İmam Hasan Askerî'nin (a.s) Vasisi Kimdir?

Ebu'l-Edyan şöyle diyor: İmam Hasan Askerî (a.s) vefat ettiğinde, bir çocuk dışarı çıktı, onun cenaze namazını kıldırdı ve onu toprağa verdiler. Biz oturmuştuk, bir grup adam Kum'dan gelerek İmam Hasan Askerî'yi sordular. Cevapla-

rında; "O, dünyadan göçtü." dediler. "Vasisi kimdir, kime baş sağlığı dileyelim?" dediklerinde halk, İmam'ın kardeşi Cafer-i Kezzab'ı gösterdiler. Halk gelerek selâm verip, onun imamet makamını tebrik ediyorlardı.

Kum'dan gelenler Cafer-i Kezzab'a; "Bizim yanımızda bir miktar emanet mal ve mektuplar var; mektupların kime ait olduklarını ve malların miktarını söyler misiniz?" dediklerinde, Cafer ayağa kalkıp eteğini silkti ve "Bizden gaybı bilmemizi mi bekliyorsunuz?" dedi.

Bu esnada hizmetçi dışarı çıkarak; "Mektuplar filan adamlardandır ve yanınızda on dinarı sahte olmak üzere, bin dinar para vardır." dedi.

Mektupları ve malları ona vererek; "Bu haberi senin vasıtanla ileten her kim ise, imam da odur." dediler.¹

Hediyeleri Kimlerin Gönderdiğinden Haber Vermesi

Sa'd b. Abdullah şöyle diyor: Hz. Sahibu'l-Emr (a.f) için bir takım hediyeler getirmişlerdi. Hediyeleri getiren şahıs, bir kese çıkardı. İmam ona bakarak şöyle buyurdu: *"Bu keseyi filan oğlu filan göndermiştir."*

Daha sonra o kesede ne olduğunu beyan etti. Yine diğer keseleri çıkardı, İmam (a.s) da onların özelliklerini açıkladı ve benzeri diğer şeylerden de haber verdi. Yine bir takım sormalarının da, onlar sormadan cevaplarını verdi.²

İmam Hakkı

Muhammed b. Ali b. Şazan şöyle diyor: Benim yanımda dört yüz seksen dirhem imam hakkı toplanmıştı, beş yüz dirhemden az olmasını istemediğimden yirmi dirhem de kendim üzerine koyup İmam'ın vekili Esedi'ye gönderdim ve kendimden eklediğim miktarı da yazmadım. İmam (a.s)

1- Kemalü'd-Din, c.2, s.475

2- İsbatu'l- Hudat, c.7, s.347

tarafından; *"Yirmi dirhemi kendine ait olan beş yüz dirhem yetiştirdi."*¹ diye cevap geldi.

İmam (a.s) İçin İsticarî Hacc

Mukaddes-i Erdebilî (r.a) şöyle naklediyor: Hz. Mehdi'yi (a.f.) gören kişilerden biri de, Ebu Muhammed İclî'dir. Bir gün Şiîlerden biri ona bir altın verip, Sahibu'l-Emr (a.s) için hacca gitmesini istedi. Böyle bir amel, Şiîlerin adetlerindendi. Ebu Muhammed, salih bir insandı. Onun iki oğlu vardı; biri abid ve salih, diğeri ise fasıktı. Ebu Muhammed o altından fasık oğluna da bir miktar vermişti.

Kendisi şöyle naklediyor: Arafat'a yetiştirdiğimde güzel yüzlü, temiz elbiseli ve herkesten daha çok dua ve niyazı ile dikkatimi çeken bir genç gördüm. Halkın hareket etme zamanı bana teveccüh ederek; *"Ey şeyh, Allah'tan utanmıyor musun?"* dedi.

"Efendim! Ne yaptım ki?" dedim.

O şöyle buyurdu:

Sana hac için para veriyorlar, sen ise onu şarap içen ve kötü yola giden birine veriyorsun. Gözünün kör olmasından korkmuyor musun?

Benim bir gözüme işaret etti. Ben utandığımın çekip gittim. Kendime geldiğimde her tarafa baktım, ama onu göremedim. O günden itibaren o gözümün korkuyordum.

Şeyhu't-Taife Muhammed b. Numan el-Müfid şöyle rivayet ediyor: Kırk gün geçmeden onun gözünde bir yara çıktı ve o gözü kör oldu ve böylece o gencin İmam Mehdî (a.s) olduğunu anlamış oldu.²

1- Usul-i Kâfi, c.1, s.347

2- Hadikatu's-Şia, s.746

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

Muhammed İbn Mehziyar

Muhammed b. İbrahim b. Mehziyar diyor: İmam Hasan Askerî'nin (a.s) vefatından sonra kimin imam olduğu konusunda şüphe ettim. Babamın yanında da çok miktarda para ve mal birikmişti. Onları alıp gemiye bindi, ben de onunla birlikte gittim. Gemide ateşi yükseldi, kendisini geri çevirmemi ve bunun ölüm alameti olduğunu söyledi ve ekledi: "Bu mallar konusunda Allah'tan kork." Sonra vasiyetini etti ve dünyadan göçtü.

Ben kendi kendime; "Babam bana yersiz vasiyet edecek biri değildi, bu malları Bağdat'a götüreceğim, Fırat kenarında bir ev kiralayacağım ve hiç kimseye haber vermeyeceğim. Eğer İmam Hasan Askerî (a.s) zamanında olduğu gibi, konu açıklık kazanır da imamı tanırsam, malları ona gönderirim, aksi takdirde o malları gereken yerlere harcarım." dedim.

Bağdat'a gidip bir ev kiraladım ve birkaç gün orada kaldım. Sonra birisi gelerek şu içerikte bir mektup getirdi:

Muhammed! Şu miktarda olan bir malı, bir çuvala koyup getirmişsin...

Kendimle birlikte getirdiğim bütün malları, Hazretin gönderdiği adama verdim. Birkaç gün daha orada kaldım, ama gam ve kederden başım aşağı düşmüştü. Yine şu içerikte bir mektup daha geldi:

Biz seni babanın yerine tayin ettik, Allah'a şükret.¹

Ebu Said Ganim-i Hindî

Âmiri, uzun bir hadiste Ganim-i Hindî'den şöyle nakleliyor: Hz. Mehdi'yi (a.s) aramak üzere yola koyuldum. Abbasiye'ye yetiştiğimde namaza hazırlandım, bu esnada biri gelerek; "Sen filanca mısın?" diye sordu. Benim Hint dilin-

1- Usul-i Kâfi, c.1, s.518, h. 5

deki ismimi söyledi. Cevabında; "Evet" dedim. "Mev-lân'a icabet et." dedi.

Ben de onunla gittim. Bazı sokaklardan geçerek bir bağa yetiştik. Hazretin oturmuş olduğunu gördüm. Hindu'ca buyurdu: "*Aferin ey Ganim!*"

Sonra benim ve dostlarımdan kırk kişinin hâlini sordu ve işlerimizin ne hâlde olduğunu tek tek beyan etti. Bütün bu konuşmalar Hindu'ca idi. Sonra şöyle buyurdu: "*Kum-lularla hacca gitmek mi istiyordun?*"

Cevaben; "Evet, efendim." dedim. O şöyle buyurdu: "*Onlarla gitme, bu yıl geri dön, gelecek yıl git.*"

Sonra yanında bulunan bir kese parayı benim önüme bırakıp şöyle buyurdu:

Bunları kendin için harca, Bağdat'ta filan adamın evine gitme, onu bu olaydan da haberdar etme.

Âmiri şöyle diyor: Ganim, Kum'a dönerek bizim yanımıza geldi. Onunla tekrar görüştük. Ganim Horasan'a gitti ve diğer yıl da hacca müşerref oldu. Horasan'dan bize hediyeler gönderdi ve bir müddet orada kaldıktan sonra vefat etti. Allah rahmet etsin.¹

Amca Oğullarının Hakkını Eda Et

Ali b. Muhammed şöyle rivayet ediyor: Iraklı bir kişi, Irak'tan İmam-ı Zaman'a (a.f) bir miktar mal gönderdi. İmam malları geri çevirip şöyle buyurdu:

Dört yüz dirhem olan amca oğullarının hakkını bu mallardan çıkar.

Onun elinde amca oğullarının ortak oldukları bir tarlası vardı, ama onların hakkını vermiyordu. Hesap edince onların taleplerinin tam dört yüz dirhem olduğunu gördü. Onla-

1- Usul-i Kâfi, c.1, s.518, h. 3

rın haklarını ödedikten sonra, kalan miktarı İmam'a (a.s) gönderdi ve kabul gördü.¹

Komplodan Haber Vermesi

Hüseyin b. Hasan Alevî şöyle rivayet ediyor: Samerra hâkimi Ruz Hasenî'nin hizmetçilerinden biri, arkadaşıyla birlikte hâkimin yanına giderek şöyle dediler: "Sahibu'z-Zaman (İmam Mehdi -a.f-) için mal topluyorlar, onun bu iş için bir takım vekilleri vardır."

Daha sonra İmam'ın çeşitli yörelerde bulunan vekillerinin adlarını zikrettiler. Sonra bu olayı, zamanın veziri olan Ubeydullah b. Süleyman'a haber verdiler. Vezir onları tutuklatmak isteyince, halife şöyle dedi: "İlk önce o şahsın (Mehdi -a.s-) kendisini bulun. Zira asıl önemli olan odur."

Ubeydullah: "Önce vekilleri yakalayalım?"

Halife: "Hayır! Bir grup tanınmayan kişileri, onlara bir miktar mal götürmeleri için gönderin. Hangisi kabul ederse, onu tutuklayın." dedi.

Derken İmam-ı Zaman'dan (a.s) şöyle bir mektup yetiştii:

Vekillere haber verin, kimseden bir şey kabul etmesinler ve bu konuda bir şey bilmediklerini izhar etsinler.

Alınan karar üzere tanınmayan bir kişi, İmam'ın vekillerinden biri olan Muhammed b. Ahmed'in yanına gitti, onunla baş başa kalınca; "Benim bir miktar malım var, Hz. Sahibu'z-Zaman'a (a.s) vermek istiyorum." dedi.

Muhammed cevabında; "Benim, sizin bahsettiğiniz konuda bir bilgim yok" dedi.

O her ne kadar ısrar ettiyse de, Muhammed bu konuda bir bilgisi olmadığını söyleyince çekip gitti. Casuslar diğer

1- Usul-i Kâfi, c.1, s.519, h. 8

vekillerin yanlarına gittiklerinde, aynı cevabı aldılar. Çünkü hepsine aynı talimat verilmişti.¹

Muhammed İbn İsmail'in Ölümünü Haber Vermesi

Hasan b. Yahya Alevî şöyle diyor: Ali b. Ahmed Akikî, tarlası ile ilgili bir konu hakkında Bağdat'a gelerek vezir Ali b. Cerrah'a müracaat etti. Cerrah şöyle dedi: "Bu şehirde senin akrabaları çoktur. Eğer birinize bir şey verecek olursak arkası kesilmez."

Akikî diyor ki: "Ben eli boş geri döndüm. Sonra İmamın vekili, Hüseyin b. Ruh'un elçisi yanıma geldi. Olayı ona anlattım, o da giderek benim sözümü Hüseyin b. Ruh'a beyan etti. Elçi, bana yüz dirhem, bir miktar kâfur ve birkaç parça da kefen getirdi ve dedi ki: Mevlanın (İmam Mehdi -a.f-) selâmı var. Buyurdu ki:

Bir şeyden rahatsız olduğunda mevlanın şu mendilini yüzüne sür ve şu dirhem, kâfur ve kefeni al, bu gece isteğin de yerine gelecek. Mısır'a yetiştiğinde, Muhammed b. İsmail'in senden on gün önce ölmüş olduğunu göreceksin ve sen de (çok geçmeden) ondan sonra öleceksin. Bunlar, senin defin-kefen malzemeleridir.²

Akikî diyor ki: Ben onları alıp sakladım, elçi ise geri döndü.

İbn Kavleveyh'in Ölümünü Haber Vermesi

İbn Kavleveyh şöyle diyor: Hicrî 337'de (Havariçten olan) Karamite fırkası, Hacerü'l-Esved'i kendi yerine götürdüklerinde ben Bağdat'a yetiştim. Bütün çabam, bir an önce Mekke'ye yetişip Hacerü'l-Esved'i kendi yerine koyan şahsın kim olduğunu gözlerimle görmektir; zira rivayette gör-

1- Usul-i Kâfi, c.1, s.525, h. 30

2- İsbatu'l-Hudat, c.7, s.315

müşüm ki, Hacerü'l-Esved'i, yerine ancak peygamber veya zamanın masum imamı koyabilir. Nitekim Haccac'ın zamanında da İmam Zeynelabidin (a.s) Hacerü'l-Esved'i yerine yerleştirmişti. Tesadüfen bu arada şiddetli bir şekilde hastalandım. Artık ümidim kesildi ve anladım ki, artık ben oraya yetişemeyeceğim.

İbn Hişam adında bir adamı kendime vekil ettim ve bir tane de arzuhâl yazdım. Mektupta ömrümün ne kadar kaldığını ve bu hastalıkla dünyadan gidip gitmeyeceğimi sormuştum...

İbn Hişam şöyle diyor: Mekke'ye yetiştiğimde, Beytullahi'l-Haram'ın hizmetçilerinin Hacerü'l-Esved'i yerine bırakmak için hareket ettiklerini gördüm. Orada görevli birkaç memura, o saatte orada bana da bir yer vermeleri için bir miktar da para verdim.

Memurlar, halkın izdihamını benden uzaklaştırmak ve beni korumak üzere bir kişi görevlendirdiler. Oraya gittiğimizde gördüm ki, her grup ve tabakadan gelen insanlar, Hacerü'l-Esved'i yerine bırakmak istiyorlardı, fakat Hacerü'l-Esved bir türlü yerine oturmuyordu.

Bu esnada güler yüzlü, esmer bir genç gelerek Hacerü'l-Esved'i tek başına kaldırdı ve yerine bıraktı. Hacerü'l-Esved asla sarsılmadı. Yerine iyice yerleştirdikten sonra halkın arasından çıktı. Ben yerimden fırlayarak gözümü ona diktim ve onu takip etmeye başladım. Halkın kalabalık ve izdihamından ve onları kendimden uzaklaştırmaya çalıştığım, bir taraftan da ona gözümü diktiğimden, neredeyse aklımı yitirecektim. Halkın izdihamı biraz azalınca, bir de gördüm ki, durup bana baktı ve; "*Mektubu ver!*" diye buyurdu.

Onu verdiğimde, mektuba bakmadan şöyle buyurdu:

Bu hastalıktan dolayı ona korku yoktur. Çaresi olmayan ölüm, üç yüz altmış yedi yılında onun üzerine inecektir.

Daha sonra beni bırakıp gittiler.¹ Rivayete göre İbn Kavleveyh, denilen yıl içerisinde dünyadan göçtü.

Amr İbn Avf'ın Ölümünü Haber Vermesi

Fazl b. Şazan, İbrahim b. Muhammed Nişaburî'den şöyle dediğini naklediyor: Vali Amr b. Avf, benim ölüm fermanımı verdiğinde büyük bir korku beni sarmıştı. Akrabalarım ile vedalaştım ve İmam Hasan Askerî (a.s) ile de vedalaşmak için onun evine doğru hareket ettim. Aynı zamanda firar etmeyi de kafama koymuştum. İçeri girdiğimde İmam'ın yanında dolunay gibi nurlu bir çocuğun oturmuş olduğunu gördüm. Onun yüzünün nurundan şaşkına dönmüştüm, neredeyse işimi unutacaktım. Bana bakarak şöyle dedi:

Ey İbrahim, firar etme. Allah onun şerrini senden uzaklaştıracaktır.

İmam Hasan Askerî'ye (a.s) arz ettim ki: "Ey Allah Rasulü'nün oğlu, benim niyetimden haber veren bu çocuk kimdir?"

Buyurdu ki: *"Bu, benim oğlum ve halefim (vasim)'dir."*

Hadisin sonunda şöyle geçiyor: "Evden çıktığımda amcası, Mutemed kardeşini, Amr b. Avf'ı öldürmek için göndermiştir, dedi."²

Şifa Bulduktan Sonra Ölüm

Kaşanlı biri Necef'e geldi ve orada şiddetli bir şekilde hastalandı. Öyle ki, ayakları tutuldu ve arkadaşları onu, harem içindeki medreselerden birinde salih bir adamın yanına bırakıp Mekke'ye gittiler.

Kaşanlı şahıs, bir gün ev sahibine, sıkıldığını ve kendi-

1- Hadikatu's-Şia, s.735

2- İsbatu'l-Hudat, c.7, s.356

sini götürüp bir yere atmasını istedi. O da onu götürüp Nefes'in dışında bulunan Hz. Kaim'in makamına bıraktı. Orada yalnız ve üzüntü içerisinde kaldığı sırada, güzel yüzlü bir genç gelerek selâm verip mihraba geçti ve birkaç rekât namaz kıldıktan sonra hasta adamın hâlini sordu. O da şöyle dedi: "Öyle bir belâyâ duçar olmuşum ki, kalbim sıkılmış; Allah ne şifa veriyor ve ne de rahat olmam için öldürüyor."

Genç şöyle dedi: "*Üzülme, Allah her iki isteğini de yerine getirecek.*"

Bu sözü söyledikten sonra çıkıp gitti. O dışarı çıkınca adam tamamen iyileştiğini gördü. Yerinden kalkıp sahraya göz gezdirdi, lâkin kimseyi göremedi. Hacılar dönünceye kadar sağ salim idi, onlarla da oturup konuştu; daha sonra hastalandı ve dünyadan göçtü. İşte böylece İmam'ın sözü gerçekleşmiş oldu.¹

1- İsbatu'l-Hudat, c.7, s.374

KAYNAKÇA

- 1- Kur'ân-ı Kerim.
- 2- İsbatu'l-Vasiyye, Mes'udî.
- 3- İsbatu'l-Hudat, Hürr-i Amulî.
- 4- İrşad-i Müfid.
- 5- İhticac-i Tebersî.
- 6- Besairu'd-Derecat, Saffar.
- 7- Tefsir-i Numune.
- 8- Hadikatu'ş-Şia, Mukaddes Erdebilî.
- 9- el-Hisal, Şeyh Saduk.
- 10- Hasais-u Emiri'l-Müminin.
- 11- Rical-i Keşşî.
- 12- Şerh-i İbn Ebi'l-Hadid.
- 13- Uyun-u Ahbari'r-Rıza (a.s).
- 14- Gururu'l-Hikem, Amidî.
- 15- Gaybet-i Şeyh Tusî.
- 16- el-Fusulu'l-Muhimme, İbn Sabbağ.
- 17- Ferhatu'l-Gari, Seyyid b. Tavus.
- 18- el-Kâfi, Kuleynî.
- 19- Keşfu'l-Ğumme, Erbilî.
- 20- Kemalu'd-Din ve Temamu'n-Nimet, Şeyh Saduk.
- 21- el-Mizan Fî Tefsiri'l-Kur'ân, Allâme Tabatabaî.
- 22- Mefatihul-Gayb, Molla Sadra.
- 23- Meani'l-Ahbar, Şeyh Saduk.
- 24- Münteha'l-Amal, Şeyh Abbas Kummî.

- 25- Menakıb-ı İbn Şehraşub.
- 26- Miftahu'l-Felâh, Şeyh Bahaî.
- 27- Mekatilu't-Talibiyyin.
- 28- Maktel-i Ebu Mihnef.
- 29- Müntahab-u Kamili'z-Ziyarat, İbn Kavleveyh.
- 30- Nehcü'l-Belâğa, Feyzü'l-İslâm.
- 31- el-Lühuf, Seyyid b. Tavus.
- 32- Vesailü'ş-Şia, Şeyh Hürri Amulî.
- 33- Vak'at-u Sıffin, Nasr b. Mezahim.
- 34- el-Vegayiu ve'l-Havadis
- 35- Yenabiu'l-Mevedde, Kunduzî.